

Beynelmilel vaziyette gerginlik devam ediyor

İngiltere, Fransa Hariciye Nazırları Amerika, Rusya sefirleriyle görüştüler

Ruzvelt ve Çemberlayn'ın Hitlerle bir mesaj gönderdikleri şayiaları dolaşiyor

Henlayn'ın istişarelerde bulunmak üzere Almanyaya giderek Hitlerle görüşeceği söyleniyor

Henlayn Alman sübay larle görüşürken

Londra, 31 (Hususi) — Kabinenin yapılmamıştır. Maahaza, mevcut gerginlik te artmış değildir. Södēt meselesinin haline doğru ileri bir hamle

(Devamı 11 inci sayfada)

Kabadayılık için adam öldüren canavarlar!

Evvelki gece Ortaköyde feci bir cinayet olmuş, genç bir şoför vücudu delik deşik edilmek suretiyle öldürülmüştür.

Şu dakikaya kadar sebebi henüz kat'iyetle anlaşılamayan, mahiyeti karanlık ka-

(Devamı 11 inci sayfada)

Dün Elâziğ'da muazzam bir geçid resmi yapıldı

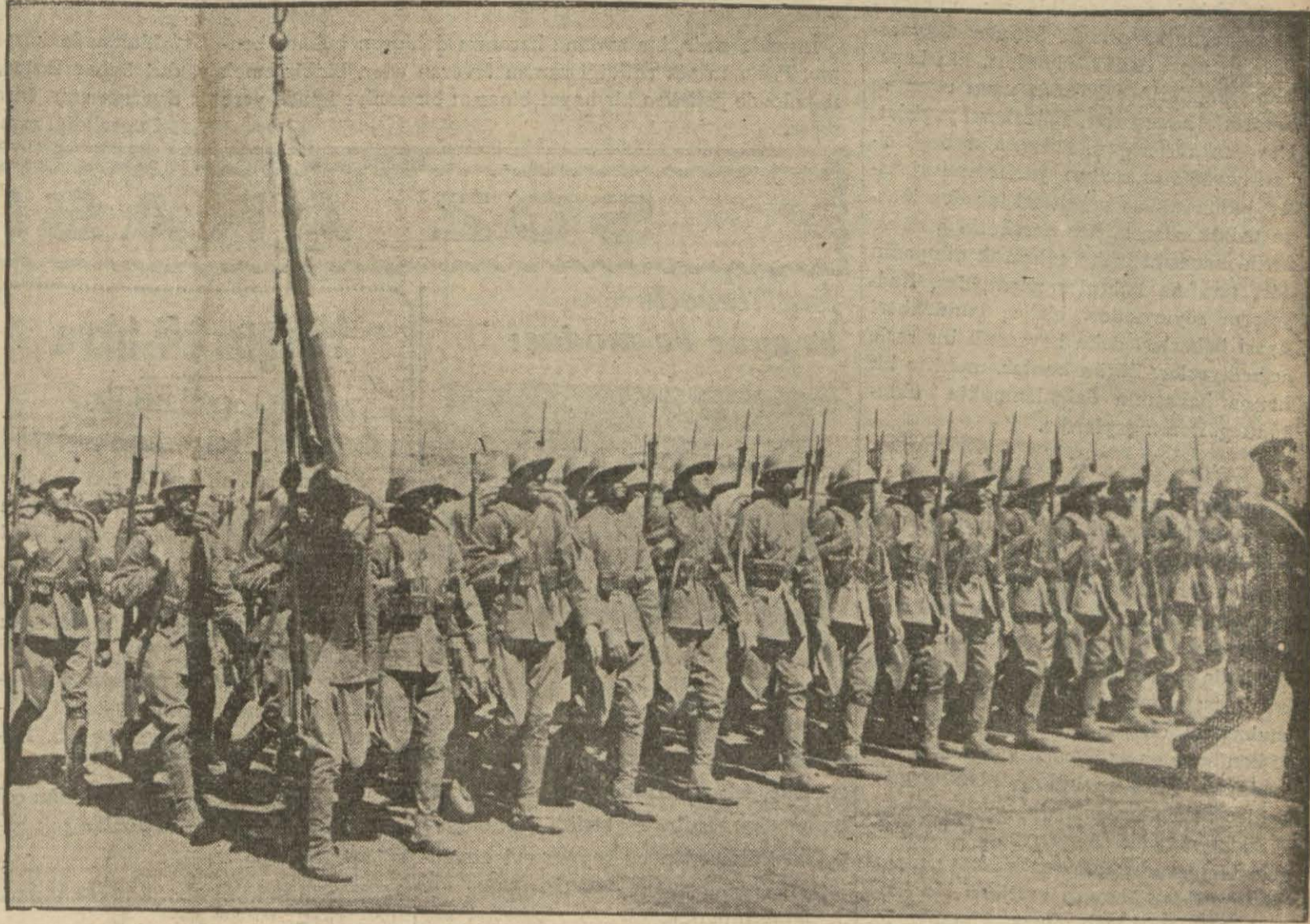
Geçid resmi saatlerce sürmüş, sahayı dolduran 100 bin kişi kahraman orduyu çılgınca alkışlamıştır

Manevralarda kırmızı taraf kuvvetleri ne mensub bir sübay vazife başında (F: (A. A.)

Elâziğ, 31 (Hususi) — Bir haftadanberi bugün Elâziğ'da yapıldı. Kahraman Türk ri hasretle beklenen büyük geçid resmi (Devamı 11 inci sayfada)

Ankara, bayramı nasıl kutluladı?

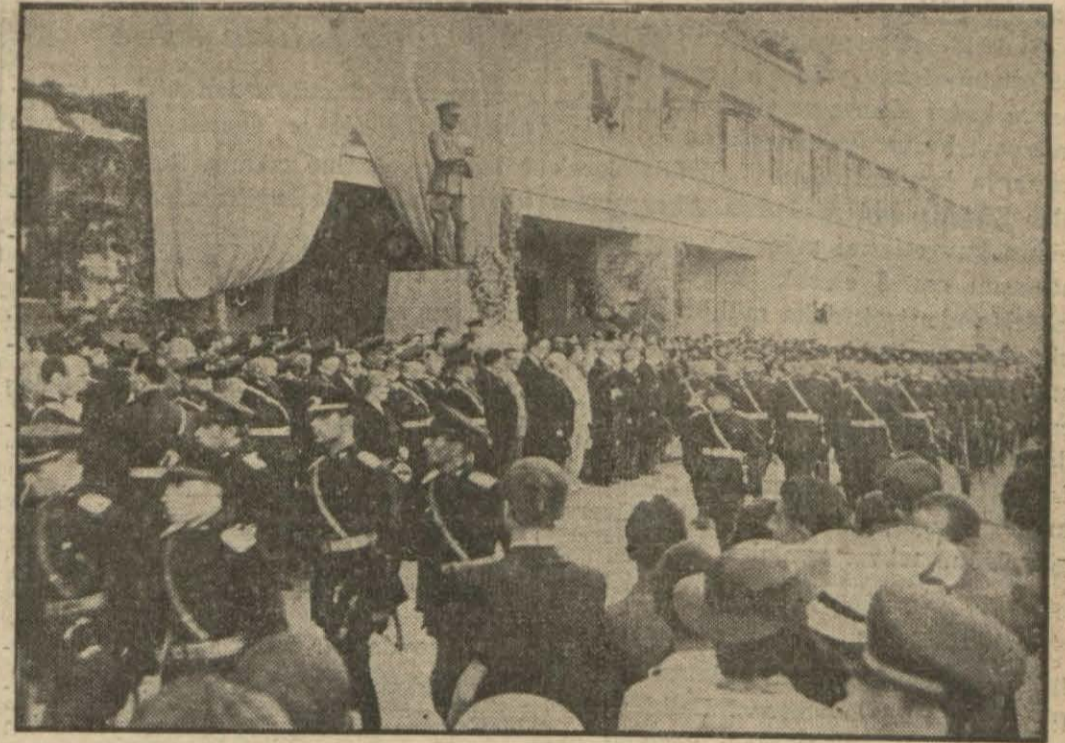
Kahraman askerlerimiz bayram günü yapılan geçid resminde

Pazarlıksız satış kanunu bugün tatbik edilmiyor

Talimatname üzerindeki çalışmalar bitmedi

Ankara, 31 (Hususi) — Pazarlıksız satış kanunu yarından itibaren mer'iyete girmektedir. Fakat İktisad Vekâleti tarafından kanunun sureti tatbikine dair hazırlanmakta olan talimatname üzerindeki çalışmalar bitmemiş olduğundan kanunun tatbiki biraz daha gecikmektedir.

Talimatname üzerindeki çalışmalara halen devam edilmektedir.

Bayram günü diploma alan yeni sül baylarımız Harb okulunda Atatürk heykelinin önünde en geçerlerken

Japon adalarında müdhış bir tayfun

Londra 31 (Hususi) — Otuz senedenberi misline tesadüf edilmemiş şiddetli bir tayfun, Japon adalarında ve bilhassa Tokya ile Yokohamada büyük zararlar ıka etmiştir. (Devamı 2 nci sayfada)

BUGÜN

Seyahat notları

Yazan: Bürhan Cahid

Güzide edib ve romancımız Bürhan Cahid Avrupaya gitmiştir. Bu seyahatin intibalarını yazarak «Son Posta» ya göndermektedir. İlk yazıyı bugün 3 üncü sayfada kendisine aid olan sütunda bulacaksınız.

Düşmanı nasıl yendik?

Yazan: General H. Emir Erkilet

«Son Posta» nın kıymetli askeri muharriri büyük zaferi anlatmaya devam ediyor. 9 uncu sayfamıza bakınız.

Dedikodu uyandıran izdivaç

İstanbullu Bayan Belkis, Mısırın ihtiyar milyoneri ile evlenmek üzere Kahireye gidiyor

Bayan Belkis ve Gallini Paşa (Paşanın resmi eski resmidir) (Yazısı 3 üncü sayfada)

Hergün

Avrupada Pazarlık fırtınası

Yazan: Muhittin Birgen

Birkaç gündünderi Avrupa gene telâş içinde. Gene gazetelerin ilk sayfaları iri, kara ve kalabalık başlıklarla doldu. Bu başlıkları, siyaset ufkuna çökmüş kara bulutlara benzetebiliriz: Ufuk karardı, şimşekler çakıyor, fırtına!

Evet, bir fırtına karşısında bulunduğumuz muhakkaktır; Almanyanın geniş manevrası - askeri olduğu kadar da siyasi manevra - Fransanın daha ufak nisbette, fakat, aynı şekilde bir nümayiş manevrasile karşılandı. Sefirler tayyarelerle uçular; devlet adamları, sıkı kapalı kapıların arkasında uzun uzun ve hararetle konuşular, müzakere yaptılar. Heyecan avcısı gazeteciler, ağır başlı siyasi havadis tüccarları, yarı resmî ajanslar, buldukları muhitleri inceden inceye tedkik ederek, her hareketin gizli ve derin manasını izaha çalışarak dünyanın dört tarafına haberler neşrettiler. Radyoların söyleyicileri birkaç gündünderi siyasi haberleri daha heyecanlı bir sesle neşrediyorlar. Bütün bunlar, muhitte bir fırtına havasının dalgalanmakta olduğunu gösteren şeylerdir.

★

Fırtına geliyor mu? Korkulan şey, ölüm dalgası, ateş fırtınası, ufkun üzerine çökmüş ve şimşek çakan bulut yığınları içinden, birdenbire, bir hamlede boşanabilecek mi? Bu gibi ahvalde hiçbir zaman tam bir hüküm vermek ve kat'î bir iddia ileri sürmek doğru olamaz. Birakılması elzem olan ihtiyat hududu ile mukayyed olarak derhal söyleyebilirim ki ben buna en az ihtimal verenlerin arasındayım. Beni bu hükme sevkeden sebepler de şunlardır:

Südet meselesi Almanya için halli elzem bir davadır; bundan şübheye mahal yoktur. Fakat, bunun mutlaka bir harb ile halledilmesi icab etmez. Almanya bir taraftan, Südetler öbür taraftan, bu mesele yavaş yavaş matlub olan gayeye doğru pekâlâ sevkedilebilir.

Şu halde Almanya Südet meselesinin halli için - fakat, yalnız bu mesele için - harbe kadar gitmez ve gitmeyecektir. Almanyanı harbe sevkedecek sebep, böyle, zamanla kendiliğinden halledilebilecek olan Südet meselesi olamaz. Almanyanın bütün kuvvetlerini mücadele meydanına atmasını mucib olacak kuvvet, Südet meselesinden çok daha mühim bir dava, bir dünya politikası davasıdır. Almanya, ancak böyle bir dava uğrunda harb açar. Böyle bir dava bahis mevzuu olmadıkça bulutlar arada sırada kararabilir, fakat, başka bir istikametten gelen başka bir rüzgâr, bunları silip süpürerek gökyüzünü tekrar temizler.

★

Almanyanın bugünlerde bir dünya politikası uğrunda harbe atılması için کافی derecede sebep var mı? Belki vardır; fakat, Japonyanın Çindeki vaziyeti aydınlanmadıkça, Çin'in mukavemeti kırılıp Japon kuvvetleri bir dereceye kadar olsun serbest kalmadıkça Almanya böyle bir tecrübeye girişmez. Çünkü, büyük bir politika davasına kalkmak için Almanya, yani başında Japonyanın da bir kuvvet olarak bulunduğunu görmek ister ve bunu istemeğe de mecburdur. Halbuki Japonya, Çinde, bugün için çok meşgul bulunuyor. Almanyanın ondan yardım görmesine pek az imkân vardır.

Südet meselesi uğrunda ancak bir şartla harb açar: Fransanın işe karışmıyacağına ve İngilterenin de Fransayı yürümekten menedeceğine emin olmak. Bu takdirde Almanya Çekoslovakya ile karşı karşıya kalacak demektir. O zaman gene harb olmaz, çünkü Çekoslovakya ne kadar milliyetçi olursa olsun Çekoslovakya muhakkak bir harabîye uğramayı isteyecek tek bir adam bulunmaz.

★

İşte, bugünkü vaziyeti ben bu çerçevede içinde mütalea ediyorum. Almanyanı bir Avrupa harbine sevkedecek sebepler arasında Südet sebebi en az ehemmiyeti haiz olanlardır. Almanya, Çekoslovakyanı baştanbaşa istilâ etse dünya politikasının pek az meselesini halletmiş bulunur. Fakat, dünya politikasında muvaffak olduğu gün, Südet ve Çekoslovakya meseleleri kendiliğinden halledilir. Demek, bugünkü fırtına da geçecek.

Resimli Makale:

İnsan ve makine

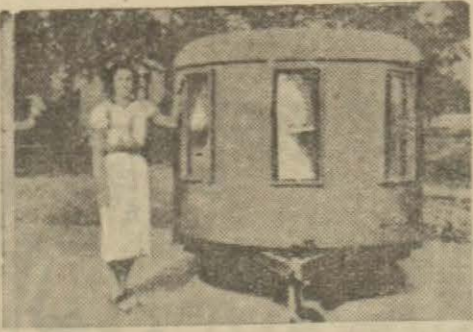

İnsanda sinir, bir makine kazanını dolduran buhara benzer. Fazla tazyik edildiği zaman fevran eder, binbir emek ile vücutta getirilen bir hayat binasını bir saniye içinde yere serer.

Makinede kazanı patlamaktan koruyan emniyet süpürdür, buhar fazla gelince kendiliğinden açılır, fazla buharı dışarıya atar. İnsanın emniyet süpürü ise kafasıdır. Sinirleri fazla gerildiği zaman ona susmasını ve hava almasını emreder.

SÖZ ARASINDA

İngilterede Seyyar ev modası

İngilterede seyyar evler pek moda olmuştur. İki kişilik yatak, sekiz kişilik bir masa, bir frijider, mutfak, soba, 4 gardrob, iskemleler bu evin mobilyasını teşkil etmektedir. Elektrikli bir düğme ile kapıları açılan bu seyyar evi otomobilin arkasına bağlayarak istediğiniz yere götürebilirsiniz.

Amerikada günde 4,000 tane satılan kitap

Amerikalı daktilolardan biri patronunun kardeşi ile evlenerek İngiltereye balayı seyahatine çıkmış. Sonra Amerika dönmüş de İngiliz adap ve muşeretini ince bir görüş süzgecinden geçiren bir kitap neşretmiştir. Eser, son zamanların en mühim kitabı sayılmaktadır, ve günde vasatı olarak 4 bin tane satılmaktadır. Muharrir, İngilizlere müdhiş iğneler batırmakta, her şeylerle alay etmektedir.

İşine bir saat geç gelen amele greve sebep oldu

Glaskovda, bir fabrika ameleleri, arkadaşlarından birinin sabahleyin uyuya kalarak işine bir saat geç gelmesi yüzünden ustabaşı tarafından işe alınmaması, evine gönderilmesi yüzünden grev ilân etmişler, amelenin işe alınması ile yenden çalışmaya başlamışlardır.

Londradan esecek bir rüzgârla bugünkü bulutlar da dağılacak ve kış sulh içinde geçireceğiz. Bugünkü fırtına, bir pazarlık fırtınasından, muayyen bir oyun sahnesinin perde arkasında hazırlanan dekorundan başka bir şey değildir!

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkra

Bu gözlük benimkinden iyi

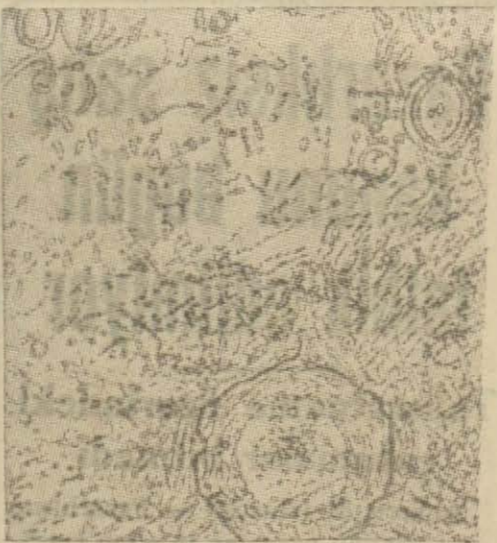
Fransa kralı on beşinci Lui bir gün bir nezarete gitmiş, nazırın odasına girmişti. Nazır yerinde yoktu. Kral nazırın sandalyasına oturdu. Masanın üzerine baktı. Bir gözlük gördü:

— Acaba benim gözlüğümden daha mı iyi gösteriyor?

Diye gözüne taktı. Masadan bir kâğıd aldı, okudu. Bu kâğıd kendi hakkında yazılmış bir medhiye idi. Kâğıdı masaya bırakırken:

— Bu gözlük benimkinden daha çok iyi, dedi her şeyi olduğundan çok büyük gösteriyor.

Ayin haritası

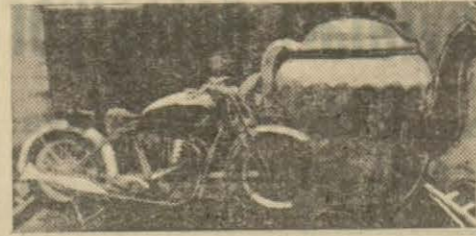

İngiliz Wilkins amatör bir heyet adamıdır. Yıldızlara, gökyüzünün esrarına karşı derin bir merakı vardır. Günün birinde de, mühim bir şey keşfederek, ebediyete hediye etmek, bu suretle meşhur olmak sevdisile yanıp tutuşmaktadır.

İşte bu amatör âlim, kendi yaptığı teleskopla ayı tedkik etmiştir ve ayda bir sürü zirveler, fethalar bulduğunu iddia etmektedir. Bu iddiası da yirmi beş senelik bir tedkik ve müşahadenin mahsulüdür. İrlandalı amatör, keşfettiği bu fethalara iki dostunun ismini vermiş, ve beynelmül astronomi birliği de bu tevcihati (?) kabul ederek delikanlıyı sevindirmiştir.

Resmimiz, delikanlının kendi telesko-

Dünyanın en Küçük motosikleti

Gördüğümüz motosiklet dünyanın en küçük motosikletidir. Teferrüatı tamamdır. Altı senelik bir çalışmadan sonra 22 yaşlarında işsiz bir elektrik mühendisi tarafından yapılmıştır.

Hazinesine konulan bir çay kaşığı benzini ile on beş dakika işlemektedir.

Otomobil ile saatte 560 kilometre

Otomobil sür'at rökordmeni İngiliz Eyston, hususî surette yaptırılmış Thunderbolt isimli sür'at otomobili ile Amerikada Utahta yaptığı denemede saatte takriben 560 kilometre katederek, eski 500 kilometrelik rökordunu kırmıştır.

Eyston azami sür'atle gitmediğine kanidir. Karısı da, kocasının bir daha böyle bir teşebbüse girişmeye kalkışmayacağına ümid ettiğini, fakat huynundan da vazgeçmiyeceğinden korktuğunu söylemiştir.

Hitleri zengin eden kitab

Berlinden alınan haberlere göre, Hitlerin meşhur Kavgam (Mein Kampf) kitabının satışı 4 milyonu geçmiştir.

Hitlerin yegâne varidatını teşkil eden ve bu kitapların satışından hâsıl olan kâr, Alman cumhurreisini epeyce zengin etmiştir.

Hitler bu kitabın ilk kısmını 1924 de hapiste iken yazmış, ikinci kısmını da 1926 da tamamlamıştır.

Mein Kamp dünyanın bir çok dillerine tercüme olunmuştur.

pile müşahade ettiği ayın bir kısmının haritasını gösteriyor.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir arkadaşın anlattığına bakılırsa İstanbul Belediyesi mesken kiralının yükselme temayülünü göstermeye başladığını görmüş. Bu noktada iki rivayet var: Birine göre indirilmesi, diğerine göre de daha ziyade artmaması için tedbir almayı düşünmüş. Her semtte bugün cari olan kiraları tesbit ve ilân ederek daha ziyade istenilmemesini temin etmeyi tasarlamış.

Bir derdin görülmesi dahi bir faydadır, onun için Belediye teşekkür etmeliyiz. Yalnız bu sahada muhtelif memleketlerin geçirdikleri tecrübelerle bakacak olursak görürüz ki mesken kiralının ucuzlatılması bir kanun, nizam işi değil, bir iktisad, bir müvazene, bir arz ve talep işidir.

Fransada, İngilterede, Almanyada büyük muharebeyi müteakip muhtelif kanunlar yapıldı, mesken bedelinin harb-

den evvelki altın bedelinin kâğıd paraya nisbeti ele alındı, bir derecesi kabul edildi, fakat bu da bir meskende muharebeden evvelki zamandanberi bilâfasiyla oturmakta olan aileler için gözönüne alındı. Yeni taşınanlar mucir ile başbaşa bırakıldı, yeni yapılan inşaat ise Viyana şehrinin sabık komünist belediyesi tarafından bile tamamen serbest tutuldu, binbir tecrübeden sonra da mesken kiralının yükselmesi aleyhinde ancak yeni inşaat ile mücadele edilebileceği kanaatine varılarak yeni inşaat yapanlara gittikçe artan kolaylıklar serisi gösterilmeye başlandı. Bu kolaylık serilerinin içinde bizde olduğu gibi muayyen seneler için vergi almamak şöyle dursun, bilâbedel arsa vermek dahi dahildir.

Binaenaleyh biz sadece liste yapıp ilân etmekle pahalılığın önüne geçilebileceğine inanmıyoruz, fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sözün Kısası

Tesadüf mü dersiniz?

E. Talu

AGUSTOS

Hizir 116

1
9
3
8

Gün 81

Pazartesi

İstanbulda Atatürk Köprüsüne Merasimle Teme atılması 1938

Elintizim eş-ada minennar!

Arabi - 1357	Rumi - 1354
1 Recep	Agustos 16
Evkâl E ni Vasat	Evkâl Ezami Vasat
Güneş 13.33 5.23	Akşam 12 18.52
Öğle 8.25 2.14	Yeni 1.37 20.27
İsodü 0.10 19.68	İnsak 0.46 8.39

Günümü bileyim diye, sene başında satın almış olduğum bir takvimi, idarehanede, çalıştığım masanın yanına, duvara astım. Hergün, bundan kopardığım yaprağa şöyle bir göz atmak âdetimdir. Zira, benim bu takvim başka takvimlere benzemez. Bunu tertib ve neşreden zat meraklı imiş. Hergünkü yaprağın üzerine, o günün tarihini, Haziryanın veyahud ki Kasımın kaçı olduğunu, Arabî, Şemsi yılı, evkatı şer'iyeyi ve sayılı fırtınalarla sair müted meşruhatı kayd ile iktifa etmemiş. Takvimine biraz tarihî ve edebî bir çeşni vermek için az çok önemli hâdiselerden yıldönümü o güne isabet edeninin iki satırlık bir hülâsasını, bunun da altına bir ata sözü, bir vecize, bir kelâmî kibar koymuş.

İşte ben, bunları okur, oyalanır ve bazan da hisse kaparım.

Çıkan ayın yirmi dokuzuncu günü, gene masamın başına geçer geçmez, elimi duvara uzatıp, yaprağımı kopardım.

Üzerinde yazılı - ve yıldönümü bugüne müsadif - vak'a şu idi: «İstanbulda, Atatürk köprüsünün, merasimle temel atılması - 1936.» Bunun altında da şu meşhur Arab darbimeseli vardı: «El-intizar eşeddü minennar!», yani beklemek, ateşten daha yamandır!

Bu, belki de hakikaten bir tesadüftü. Fakat, birdenbire bana bir müziblik gibi geldi. Kendi kendime:

— Acaba, dedim, 1938 yılının agustosunun 29 uncu günü, Ata köprüsü inşaatının hâlâ bir adım dahi ilerleyememiş olacağını kestiren takvim mürettibi bu iki ibareyi kasden mi yanyana getirdi?

Ne de olsa, aittaki vecize, üstteki tarihî hatırayı çok güzel ikmal etmiş. Yeni köprüünün inşa ve ikmalini sabırsızlıkla bekleyen İstanbul imarının aşık ve müştakları için, beklemek, cidden ateşten bir gömlek oluyor!

E. Talu

Fransız tayyaresi 22 saatte Parisden Nevyorka gitti

Londra, 31 (Hususî) — Fransanın Bordo şehrinden uçmuş olan «Lötönan dö Vesso Paris» Fransız tayyaresi, Aşor adalarında bir müddet jevakkuftan sonra, bu akşam Nevyorka vasıl olmuştur. Uçuş 22 saat sürmüştür.

Tekirdağda Halk Sineması yandı

Tekirdağ, 31 (A.A.) — Gece yarısından sonra çıkan bir yangın neticesinde Halk sineması tamamen yanmıştır.

Bina kâşir olduğundan yangının etrafa sırayetine meydan verilmeden söndürülmüştür.

Japon adalarında müdhiş bir tayfun

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Birçok binaların yıkıldığı tahmin edilmektedir. Denizdeki gemilerin vaziyeti de büyük endişe uyandırmaktadır. 1905 senesinde olduğu gibi, bu tayfunun da bir milli felâket şekline almasından korkulmaktadır.

TELGRAF HABERLERİ

Almanyadan yükselen ses

“Ne olursa olsun hiçbir noktada ric'at etmiyeceğiz. Takibimiz gittikçe büyümektedir.”

Berlin, 31 (A.A.) — Stuttgart'da aketilmiş olan ecnebi memleketlerde oturan Almanlar kongresinde bir nutuk söyleyen iş cebhesi şefi, «Dar bir sahadaki sıkışık kalan millet» formülünü tekrar ederek müstemleke meselesini yeniden ele almış ve istikbalden bahsederek demmiştir ki:

«Ne olursa olsun hiçbir noktada ric'at etmiyeceğiz. Takibimiz gittikçe büyümektedir.»

Hatib, bundan sonra «Dünyanın birincisi» diye tavsif ettiği Alman ordusunun kuvvetinden bahsetmiş ve netice olarak şöyle demmiştir:

«Almanya her şeyi pek açık olarak görüyor. Londra ve Paris'deki nazırlar Hitlerin, ikinci Vilhelm'in yaptığı gibi, işleri tesadüfe terketmediğini bilmelidirler. 1914 de Vilhelm, Hitler gibi hareket etmiş olsaydı, ya harb vuku bulmaz veya Almanya harbden muzaffer çıkardı.»

Avrupa sulhüne yardım etmesi için Mussolini nezdinde teşebbüs yapıyor

Roma, 31 (A.A.) — Kont Ciano, İngiliz maslahatgüzarnı kabul etmiştir. İtalyanın İspanyadaki müdahalesi dolayısıyla yapılmış yeni bir teşebbüs mevzuu bahsedildiği zannedilmektedir. Çekoslovak meselesinin bu görüşme esnasında mevzuu bahsedilmiş olduğu temin edilmektedir.

Paris 31 (A.A.) — Guyon, Romadan Journal gazetesine bildiriyor:

«Söylendiğine göre Noel Charles, Mussoliniden Avrupanın sükunet bulması için sarfedilen gayretlere yardım etmesini istemeğe memur edilmiştir. Öyle zannediyoruz ki, Düçe,den, mesele yarın İtalyan Afrikası nezaretinin temel atma merasiminde, bu hususta

akisler bırakabilecek beyanatta bulunması beklenmemelidir.

Çemberlayın, in Düçe'den istediği şey, onun doğrudan doğruya ve kat'i bir müdahalede bulunmasıdır.»

Aynı mevzu hakkında Matin gazetesinin muhabiri şöyle yazıyor:

«Zannedildiğine göre Noel Charles, Çekoslovak meselesine bunun beynelmilel akislerine temas etmiştir.

İtalyanın esasen Çekoslovakya meselesinde açıkca ilân etmiş olduğu bitaraflığını muhafaza etmek arzusunda bulunmasına dair olan haber, dün akşam Romadan alınan malûmatın en mühim kısmını teşkil etmektedir.

Kahraman orduya selâm!

Başvekil ile Mareşal Çakmak arasında teati edilen telgraflar

İstanbul 31 (A.A.) — 30 ağustos zafer bayramı dolayısıyla Başvekilimiz Celâl Bayar ile Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak arasında aşağıdaki telgraflar teati edilmiştir:

Büyük Başvekil Celâl Bayar
Büyük zaferimizin 16 ncı yıldönümünü tes'id münasebetile Cumhuriyet ordusu mensubları sayın Başbakanlarımı candan bağıhikla kutlular ve derin saygılarını sunar.

Genel Kurmay Başkanı
Mareşal Fevzi Çakmak

Sayın Mareşal Fevzi Çakmak
Genel Kurmay Başkanı

Elâzığ

İnkilâb hayatımızın en büyük ve milli zaferini ifade eden bugünde duyduğumuz sevinç ve heyecan pek büyüktür.

Dâhi Başkumandanın emri altında ordumuzun elde ettiği bu zafer, vatanın tam istiklâlini temin ve vücade getirilen büyük inkilâb ve ilerlemenin mebdini teşkil eder.

Bayramımız münasebetile Mareşalimizin şahıslarında kahraman ordumuz bir kere daha selâmlar ve bütün mensublarına daimi muvaffakiyet ve saadetler dilerim.

Başvekil Celâl Bayar

Birer derece terfi eden deniz ve hava sübaylarımız

30 Ağustos Zafer bayramında deniz ve hava sınıflarından terfi eden sübayların isimlerini neşrediyoruz:

Kurmay Albaylıktan Tuğamirallığa terfi edenler: Harb Bürosu komutan vekil Mehmed Ali Özger.

Kurmay yarbaylığa terfi edenler: Mithat İstanbul, Necati Beylerbeyi, Nuri Küçükustafapaşa.

Kurmay binbaşılığa terfi edenler: Ridvan Kadıköy, Münir Sariyer, Nurettin. **Kurmay yüzbaşılığa terfi edenler:** Sıyret Heybellada, Talât Küçükustafapaşa.

Kurmay güverte yarbaylığından albaylığa terfi edenler: Seyfettin.

Kurmay güverte binbaşılığında yarbaylığa terfi edenler: Tarık Polatlı, Nevres Tortum, Osman İstanbul.

Kurmay güverte yüzbaşılığında binbaşılığa terfi edenler: Niyazi Süleymaniye, Azız Kasımpaşa, Necati Vefa, Fethi Küçükustafapaşa, İhan Zeyrek.

Kurmay güverte üstteğmenliğinden yüzbaşılığa terfi edenler: Necdet Nişantaş, Bahrettin Unkapanı, Refet Süleymaniye, Cemil Beylerbeyi, Veli Üsküdar, Barbaros Kadıköy, Kenan Kadıköy, Mahmud Tophane, Sabahaddin İstanbul, Abdülrauf Fatih, Şevket İstanbul, Fehim İstanbul, Münir Üsküdar, Kıyasettin Kadıköy.

Güverte yarbaylığından albaylığa terfi edenler: İbrahim Hanya, Mehmed Giresun.

Güverte binbaşılığında yarbaylığa terfi edenler: Fehmi Trabzon, Talât Küçükustafapaşa, Cevdet İstanbul, Halid Larka, Şakir Karahisar.

Güverte yüzbaşılığında binbaşılığa terfi edenler: Ükûl Göztepe, Ali Fatih, Abdullah Eskişehir, Arif İstanbul, Sabri İstanbul.

Güverte teğmenliğinden üstteğmenliğe terfi edenler: Şaim İstanbul.

Makine yarbaylığından albaylığa terfi edenler: Bahattin İstanbul, Hakkı Safranbolu, Kemal Üsküp.

Makine üstteğmenliğinden yüzbaşılığa terfi edenler: Sabit Boyacıköy, Mahir Feriköy, Suavi Koska, Nail Beylerbeyi, Mithat Esad Kadıköy, Faik Edirne, İsmail İstanbul, Hasan Girid.

Makine teğmenliğinden üstteğmenliğe terfi edenler: Bahri İstanbul, Reşad Kemalpaşa. **Sayanii harbiye binbaşılığında yarbaylığa terfi edenler:** Rıza Bağdad.

Sayanii harbiye yüzbaşılığında binbaşılığa terfi edenler: Hayrettin Üsküdar, Kemal Perşembe.

Sayanii harbiye üstteğmenliğinden yüzbaşılığa terfi edenler: Fikret Sinop, İzzettin Rumelihisarı, Sırrı Kasımpaşa, Niyazi Gönen.

Tabib binbaşılığında yarbaylığa terfi edenler: Mustafa İstanbul.

Tabib üstteğmenliğinden yüzbaşılığa terfi edenler: Eyüb İstanbul.

Eczacı üstteğmenliğinden yüzbaşılığa terfi edenler: Remzi İstanbul.

Levazım binbaşılığında yarbaylığa terfi edenler: İbrahim Heybellada.

Levazım yüzbaşılığında binbaşılığa terfi edenler: İsmail Hakkı Kasımpaşa, Emin Kasımpaşa, Sabit Kasımpaşa, Saim Tophane, Fahir Kasımpaşa.

H A V A

Kurmay binbaşılığında yarbaylığa terfi edenler: İhsan İstanbul.

Kurmay yüzbaşılığında binbaşılığa terfi edenler: Suphi Üsküdar.

Binbaşılıktan yarbaylığa terfi edenler: Nuri Killis, Şevket Selânik, Nureddin Eskişehir.

Yüzbaşılıktan binbaşılığa terfi edenler: Ömer Bursa, Hidayet Gönen, Hakkı Şehremlin, Ekrem Zeyrek.

Üstteğmenlikten yüzbaşılığa terfi edenler: Neşet Urfa, İsmet İstanbul, Cemil Darendel, Lütfi Serez, Talât Divrik, Alâeddin Erzincan, Remzi Gümüşhane, Abdülbaki İstanbul, Saim Aksaray, Sadı İstanbul.

Teğmenlikten üstteğmenliğe terfi edenler: Galib Şarkışla, Vedat İstanbul, Cevad Üskü-

Siyaset ALEMİNDE

● İspanya dahilî harbi bir hakikati daha meydana çıkardı

Yazan: Selim Ragıp Emeç

General Franko kuvvetlerinin İberik yarımadasındaki mücadeleyi kazanması niçin İngiltere ve Fransa tarafından arzu edilmiyor?

Bir çok İspanyolun şimdi kendi kendine sorduğu en mühim sual budur. Binlerce İspanyolun bu husustaki düşüncesine tercüman olmak iddiasında bulunan bir İtalyan gazetecisi Tribuna adlı İtalyan gazetesi namına yaptığı anketin neticesini şöyle hülâsa ve neşrediyor:

Konuştugum kimseler arasında Franko hükümetinin hariciye nazırı General Jordana da vardır. İki sene süren mücadelenin hariciye nazırına ilham ettiği başlıca kanaatlerden biri, İngiltere ile Fransanın kuvvetli bir İspanya vücut bulmasına taraftar olmadıklarıdır. Valsansiya ile Barselon hükümetlerinin bu iki devletten gördükleri yardımın manası budur. Tâ ki, mukatele mümkün olduğu kadar sürsün ve İspanya mümkün olduğu kadar bitkin bir halde bu mücadeleden kısın. İngiliz - Fransız kapitân, ondan sonra, işini daha kolayca göreceğini sanıyorsa da aldaniyor. Çünkü, Frankonun tesis edeceği millî ve sendikalist İspanya, kredi ihtiyacını bambaşka şekilde tatmin edecektir.

Filvaki İngiliz - Fransız sermayesi, bugünkü İspanyada son derece muhkem bir mevki sahibidir. Bunları memleketten atmak, General Franko için, mücadele devresi sonunun en mühim meselelerinden birini teşkil edecektir. Fakat zaman her şeyi halledebilir. Nitekim zamanla pek çok şey halledilmiştir.

İşte İspanyada cereyan eden dahilî harbin arzettiği cephelerden biri de budur. Çok defa iddia edilmiş olduğu gibi İspanya haricetin yardım görmese idi, kendi kavgasını kendisi kısa zamanda bitirebilirdi, derken beynelmilel siyasi vaziyetten tegafil edildiği anlaşılıyor. Bugün hiç bir memleket yoktur ki, eskisi gibi, dünyaya karşı mütecerred bir halde bulunsun. Onun menfaati ya şu veya bu tarafın menfaatleriyle tev'emdir veya ziddir. Binaenaleyh sırf kendisine hâs bir meselenin hallinde dahi bu menfaatlere hesaba katmak mecburiyetindedir. İspanyolların hatası oldu muştur:

Kendi kavgalarını kendi başlarına yapabilmeleri gâfletti.

Eğer böyle bir hataya düşmemiş olsalardı, yaptıkları hesaplarda da yanlış olmazlardı. Bugünkü âlemde her millî dava, beynelmilel bir davadır. Bu noktayı hatırdan çıkarmamak lâzım.

Selim Ragıp Emeç

dar, Muzaffer İstanbul, Hasan Bursa, Faik Uzunköprü, Ali İstanbul, Kemal İstanbul. **Hava makine üstteğmenliğinden yüzbaşılığa terfi edenler:** Sual Kadıköy, Enver Sultanahmed, Adnan İstanbul, Muallâ İstanbul, Fuad Şehzadebaşı.

Hava makine teğmenliğinden üstteğmenliğe terfi edenler: Mustak İstanbul, Şahab Aksaray, Halim Çanakale.

ASKERİ ÖĞRETMENLER

Dördüncü sınıf askeri öğretmenlikten ikinci (Devamı 11 inci sayfa)

Arab tedhişçileri Kudüs istasyonunu bastılar

Paris, 31 (Hususî) — Filistinde İngiliz askerlerinin tedib hareketi devam etmektedir. Tedhişçiler şiddetle takib edilmekte ve şübhî yerlerde araştırma yapılmaktadır.

Bütün bu tedbirlere rağmen Arab çetecileri bugün Kudüs demiryolu istasyonuna hücum ederek, istasyon şefini ve memurları soyduktan sonra kaçmışlardır. Çeteciler, bir müddet demiryolu münakalatını da durdurmuşlardır.

Şarkî Ürdün kabinesi istifa etti
Paris, 31 (Hususî) — Şarkî Ürdün kabinesi istifa etmiştir. Emir Abdullah, Muhammed Beyi yeni kabineyi kurmaya memur etmiştir.

Yeni kabine, Filistin Arablarına müzaheret edilmesi meselesinde daha mütedil hareket edecektir.

Almanya Yahudi müesseselerinin tasfiyesine devam ediyor

Berlin, 31 (A.A.) — Yahudi müesseselerinin tasfiyesi için yapılmakta olan teftişlere büyük bir şiddetle devam edilmektedir. Berlin belediye reisi, şehirdeki bütün tüccarlara hitaben neşrettiği bir beyanname, Yahudilerin alâkadar olduğu her türlü müvazaalı işleri ortaya çıkarmak üzere müesseselerinin aryan mahiyetinin tedkike tâbi tutulacağını bildirmektedir.

Meyvacılık mütehassısı Bursada

Bursa, (Hususî) — Memleketin müh-telif yerlerinde meyvacılığımızı ileri götürecektir esasları belirtmek üzere tedkikat ta bulunan, Ziraat Vekâletinin meyvacılık mütehassısı Dr. Bade, Bursaya gelmiş ve bilhassa şeftalilerimizin ambalaj işi üzerinde alâkadarlarla temasa geçmiştir.

Doktor Bade Bursada şeftali istihsal merkezlerini, ambalaj ve nakil vasıtalarını yakından tedkik etmiş, küfe usulünün değiştirilmesi lüzumunu ileri sürmüştür. Ona göre memleketimizde mebzulen yetişen kavak ağaçlarının kerestesile daha fennî ve elverişli bir ambalaj şekli tesbit edilebilecektir. Mütehassıs pek lüks olan şeftali çeşitleri için talah sandıkları, harcâlem olan diğer umumî ticaret malları için yirmi kiloluk sandık-

Dedikodu uyandıran izdivaç

Belkis isimli bir Türk güzelinin Gallini Paşa adında ihtiyar bir Mısırlı milyoner ile evleneceğini yazmış, tanıyanlarımız için «Bu Bayan Belkis kimdir?» diye sormuştuk. Sual nişanlıları nedense kızdırmıştı. Gallini Paşa Lidodan «Son Posta» ya mektub göndererek aşkın her yaşta insan kalbinde yayılabileceğini anlatmıştı. Bilâhare bu izdivaçtan Mısır ve Avrupa gazeteleri de bir hayli bahsetmişlerdi.

Meselenin geçmişi böylece malûm... Şimdi yeni safhasına bakalım:

Mısırın eski maliye nazırlarından olan Gallini Paşa ile müstakbel karısı B. Belkis 4 Eylülde Mısıra dönecekler ve hemen düğün hazırlığına geçilecektir. Dokuz milyon Mısır lirası kadar serveti olan doksanlık paşa söylendiğine göre malının dörtte üçünü fakirlere bırakmış bulunmaktadır. Kendisi uzun müddet Mısırda siyasi rol oynamıştır.

Bayan Belkise gelince o da 1927 senesinde Kandilli kız orta mektebinden mezun olmuş ve iki sene de Arnavudköy kız kolejinde okumuştur. Sonra bir tüccarın dördüncü tanınmış avukatlarımızdan birinin ikinci karısı olmuştur. Bugün de Gallini Paşanın sonuncu zevcesi olmaktadır.

Düğün teşrinievvelin ilk haftasında Mısırda yapılacaktır. Bayan Belkisin İstanbulda bulunan annesi ve kardeşleri beş güne kadar Mısıra gideceklerdir. Önümüzdeki baharda yeni evliler İstanbula gelerek uzun müddet kalacaklardır.

Burgos hükümeti harice gitmek isteyen İspanyollara izin vermiyor

Burgos, 31 (A.A.) — Hududlardan geçmek için şimdiye kadar verilen bütün serbest mürur ruhsatnamesi hükümden iskat edilmiş ve bu ruhsatnameler hakkındaki nizamname de meriyetten kaldırılmıştır. Yabancı memleketlerde bulunan bütün Burgos tebaası İspanyollar, meşru mazeretleri olmadığı takdirde derhal memleketine döneceklerdir.

ları tecrübe etmeği düşünmektedir. Yaptığı tecrübe ve tedkikat neticesini yakında bir raporla Ziraat Vekâletine bildirecektir.

Nil taşı, sular Kahireyi tehdit ediyor

Vesûv yanardağı da indifaa başladı

Londra, 31 (Hususî) — Nil nehri taşmış ve bütün civar sular altında kalmıştır. Sür'atle ilerlemekte olan sular, nehirdeki bir adayı tamamen istilâ etmiştir.

On senedenberi böyle şiddetli bir tuğyan görülmemiştir. Halen Khartumu tehdit eden suların, on güne kadar Kahireye varacağı muhakkaktır.

Diğer taraftan Vesûv yanardağı da indifaa etmiştir. Şimdilik ada halkı için tehlike olmamakla beraber, ihtiyat tedbirleri alınmıştır.

Mareşal Çakmağın teşekkürleri

Elâzığ, 31 (A.A.) — Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak, Zafer bayramı dolayısıyla ordu ve kendisi hakkında gösterilen yüksek alâkaya cevaben teşekkürlerinin ajans vasıtasile iblâğını rica etmişlerdir.

Suriye Başvekilinin Paristeki temasları

Paris, 31 (Hususî) — Hariciye Nazırı Bone, bugün Suriye Başvekilî Cemil Mardam'ı kabul etmiş ve Suriye hakkındaki müzakerelerine devam etmiştir. Müzakerelerde bir şark işleri mütehassısı da hazır bulunmuştur.

Cemil Mardan, yarın da Bone ile görüşecektir.

Ankarada Yahudi ilkokulu kapandı

Ankara, 31 (Hususî) — Ankaradaki Yahudi ilk okulu, varidatı masrafına kâfi gelmediğinden kapatılmıştır.

Giresun civarında madenler tedkik ediliyor

Giresun (Hususî) — Alucsa kazamındaki demir madenleri, tedkikat yapmakta olan maden mühendisleri heyeti tarafından sayını dikkat bulunmuştur. Espiye nahiyesi civarında da madenler mevcut olup bunlar yakında işletilecektir.

Seyahat notları : 1

Deniz yolu

Bu seyahatte deniz yolunu tercih edişimin sebebi sıcak mevsimde tren kompartmanlarının birer cehennem kamarası olduğunu bilişimden değildir. Avrupanın kara ve hava yollarında birkaç kere dolaşım. Hattâ Karadenize çıkıp Köstence - Bükreş üzerinden gittiğim de oldu.

Bu defa cenub yolu olan Pire, Napoli Marsilya istikametini tuttum. Şansım da yardım etti. Fransızların Amerika seferleri için yaptıkları eski transatlantik (Providans) şark seferini yapıyor. Ona yetiştim. Marsilyayı alth günde tutacağım. Pirede ve Napolide çok kaldığı için istifadeli olacak. Programı da iyi... Gece denize açılıyor, gündüz Pirede ve Napolide kalacak.

Kamaramın bulunduğu koridor bir tünel. Alışmak için her tarafa gir-dim, çıktım. Fransızlar demokrat millettirler ama vapurlarında mevki farkına bir İngiliz kadar ehemmiyet veriyorlar. Vapur zaten lüks transatlantik olarak yapıldığı için çok yer birinci mevki. İkinciler arka tarafta. Kış bahçeleri, oyun, sigara salonları, kütübhane, banyo daireleri, geniş verandalar hepsi birincide. İkinciler arka tarafın halatlar, vinçlerle dolu alçak güverte-sinde deniz görebiliyorlar. Caz da tabii birincide. Ve ikinciden birinciyi kuş uçmuyor. Akşam yemeğinde dört kişilik masamda Lübından dönen bir Fransız karı koca ile tanıştım ve seyahatim böyle başladı.

Bürhan Cahid

Esnaf kooperatifleri tevhid edilecek

Tek esnaf kooperatifinde esnafa aid eşya bulunacak ve esnafı tatmin edecek her türlü yardımlar yapılabilecek

Sanayi umum müdürü Reşadın şehrimizde yapmakta olduğu tedkikler devam etmektedir. Ege muntakasındaki tedkiklerini ikmal etmiş olan umum müdür, İstanbulda çok esaslı tedkikler yaptıktan sonra Ankara'ya dönecektir. Umum müdür İstanbulda bulunduğu müddet zarfında muhtelif sanayi müesseselerini gezmekte, sanayi erbabı ile görüşüp izahat almaktadır. İktisad Vekâleti sanayi sahasında çok mühim yenilikler yapmak istemektedir. Sanayi umum müdürünün tedkikleri bu münasebetle ehemmiyetlidir.

Esnaf arasındaki kooperatifler matlûb neticeyi vermekten uzaktır. Tek tük şahsi teşebbüslerle vücutte getirilmiş olan kooperatiflerin esnafa yapmış olduğu yardım mevziidir. Vekâlet, bu yardım şeklini şümulendirmek ve esaslandırmak istemektedir. Sanayi umum müdürlüğü tarafından hazırlanmakta olan projeye göre kooperatifler tevhid edilecek ve tek kooperatif halinde çalışacaktır. Bu tek kooperatifte her türlü esnafa aid eşya bulunacak, her esnafı tatmin edecek yardımlarda bulunulacaktır.

Pendik hayvan sergisi bugün açılacak

Hayvan sergileri sayısının altıdan ona çıkarılmış olduğunu yazmıştık. Beykoz sergisinden sonra, Pendik hayvan sergisi de bugün saat on dörtte Vali ve Belediye reisi Muhiddin Üstündağ tarafından merasimle açılacak ve vali tarafından bu esnada bir nutuk söylenecektir. Davetliler, saat on biri elli geçe Köprüden kalın Akay vapurine sergiye gideceklerdir. Merasimde, İstanbul Belediye reis muavinini Rauf, baytar müdürü Etem, Kartal kaymakamı, Parti ve Belediye erkânı, halk bulunacaktır. Ziraat Vekâleti, hayvan neslinin ıslahına büyük ehemmiyet vermektedir. Birkaç senedenberi İstanbul vilâyeti sınırları içinde açılmakta olan hayvan sergilerine getirilen hayvanların, her sene biraz daha inkişaf ettiği görülmektedir.

Poliste :

Bir sarhoş arkadaşını yaraladı

Evvelki akşam, Kadıköyünde ağır bir yaralama vak'ası olmuştur.

Bahariyede bir inşaatta çalışan Osman ile, marangoz Hüseyin, bir alacak meselesinden kavgayla tutuşmuşlar, Osman bıçağını çekerek, arkadaşını muhtelif yerlerinden ağır surette yaralamıştır.

Yaralı Nümune hastanesine kaldırılmış, suçlu Osman Üsküdar müddeiumumiliğine verilmiştir.

Ankara borsası

Açılış-kapanış fiyatları 31-8-938

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	6,14	6,14
Nev-York	126,185	126,6825
Paris	3,4425	3,4425
Milano	6,6375	6,6525
Cenevre	28,79	28,8225
Amsterdam	68,67	68,8450
Berlin	50,6775	50,65
Brüksel	21,30	21,38
Atina	1,1225	1,1225
Sofya	1,615	1,615
Prag	4,3425	4,3425
Madrid	6,14	6,14
Varşova	23,7075	23,7075
Budapeşte	25,06	25,06
Bükreş	0,9175	0,9175
Belgrad	2,8550	2,8550
Yokohama	35,8425	35,8425
Stokholm	31,6550	31,6550
Moskova	23,735	23,735

ESHAM

	Açılış	Kapanış
Anadolu gm. % 60 peşin	24 60	24 60
A. Şm. % 60 vadeli	—	—
Bomonti - Nektar	6 90	6 90
Aşlan çimento	8 80	8 80
Merkez Bankası	103 60	103 50
İş Bankası	9 95	9 95
Telefon	8 50	—
İtihat ve Değir.	11 60	11 60
Şark Değirmeni	1 05	—
Terkos	6 10	6 10

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	19 30	19 275
" " I " "	—	—
" " I vadeli	—	—

Âşık bekci sevdiği kızı vurmak istedi

Ortaköyde bekçilik yapan Hüsameddin isminde biri, Bostanbaşında sevdiği Sotirna isminde bir kıza, kendisine daima red cevabı vermesine hiddetlenerek, dört el ateş etmiş, fakat kurşunlar isabet etmemiştir. Genç kız, bu suretle tesadüfün güzel bir cilvesiyle ölümden kurtulmuştur. Suçlu yakalanmıştır.

Müteferrik :

Davudpaşa kışlası kasrı tamir edilecek

Müzeler idaresi Davudpaşa kışlasının cebhe kapısına nazır bina müstemilâtın tarihi kasrı meydana çıkarmağa karar vermiştir.

Bu kasır kıymetli çinilerle süslü olduğu gibi önünde bulunan çeşmenin kitabesinde şair Bahtinin tarihi mevcuttur. Sıra ile örtülmüş olan çiniler meydana çıkılacak ve kasrın harap olmaksızın kurtarılması için tedbirler alınacaktır.

Sergi mütehasısı şehrimize geldi

Paris sergisini hazırlayan Fransız mütehasıslarından Gotiye İzmirden şehrimize gelmiştir. Fransız mütehasısı burada NevYork sergisi için hazırlanmış olan dekorasyon projelerini tedkik edecektir. Gotiye daha evvel Mısra davet edilmiş olduğundan, evvelâ Mısra, bilâhare NevYorka gidecektir.

Şehir işleri :

Konservatuvar binası münakasaya konulacak

Şehzadebaşındaki yeni konservatuvar binası projelerinin, Güzel San'atlar Akademisi profesörlerinden Arif Hikmet tarafından hazırlanmasına Nafia Vekâleti müsaade etmiştir. Arif Hikmet bu husustaki etüdlerini evvelce tamamlamış olduğundan keşifname yakında münakasaya konacaktır.

Apartmanlara kat ilâve edilirken kanunî eşkâle riayet edilecek

Apartmana kat ilâve edecekler, diğer katlarda bulunan merdiven vesaireyi de kanunda gösterildiği şekilde tadile mecbur tutulmaktadır.

Şehircilik mütehasısı Prost, İstanbuldaki mesaisine tekrar başladığı zaman, bu hususu da, tedkik edecektir.

Kültür işleri :

Yardımcı muallim imtihanlarına bugün başlanacak

Lise mezunları arasında, liselere yardımcı muallim olmak üzere açılan imtihanlar çok rağbet görmüştür. İmtihana bugün edebiyat, tarih, coğrafya yardımcı muallimliğine talib olanların tahriri imtihanları yapılacak, bu derslerin sıfahileri eylülün sekizinde olacaktır.

Tabiiye ve yabancı dersler imtihanı eylülün üçünde, riyaziye grubunun tahriri imtihanı altı, sıfahî imtihanı sekiz eylülde yapılacaktır.

Tarih kurumu tarafından yeni istikşaf yapıldı

Muhtelif sahalarda yapılan hafriyatlardan mühim neticeler elde edildi

Türk Tarih Kurumunun Türkiyede yapmakta olduğu istikşaf ve hafriyatlar bu yıl da mevsiminde başlamıştır. Mesai bu sene daha geniş bir ölçüde ve daha kesif bir şekilde devam etmektedir. Son zamanlarda muhtelif sahalarda hafriyat ve istikşaf yapılmış, mühim neticeler elde edilmiştir. Preistorik araştırmalar Ankara Tarih, Dil, Coğrafya Fakültesi antropoloji profesörü ve Türk Tarih Kurumu üyesi Dr. Şevket Aziz Kansunun başkanlığında bir heyet tarafından yapılmıştır. Bu heyet Polatlı, İnönü ve Kütahya hava'isinde, Tuzgölünün şimal, şark plâjlarında mühim eserler toplamıştır.

Çorum vilâyetine bağlı Pazarlı mevkiinde yapılan hafriyatta Firikyahlara aid üç mimari katı ihtiva eden çok mühim bir site bulunmuştur.

Türk Tarih Kurumu tarafından 933 tenberi Alaca-Höyükte yapılan ve Anadolu tarih ve kültürüne dair fevkalâde mühim belgeler veren Alaca-Höyük hafriyatına bu sene de devam olunmaktadır. Geçen sene beliren Eti mâbedinin bu sene depolar kısmı açılmış ve sfenksli kapıya doğru uzanan kale duvarları bulunmuştur. Mâbed mütehasısların ifadesine göre şimdiye kadar malûm Eti mâbedlerinin en büyüklerinden sayılmaktadır.

Ankaranın Gölbaşı nahiyesine bağlı Karaoğlan köyünün yanındaki höyükte geçen sene başlanan hafriyata bu sene de devam edilerek höyüğün mühim bir kısmı açılmıştır.

Geçen sene Kurum adına Arkeolog Remzi Oğuz tarafından Ankaranın içinde, Çankırıkapı'da başlanan hafriyata bu sene gene Kurum adına olmak üzere Ankara Tarih, Dil ve Coğrafya Fakültesi Arkeoloji Enstitüsü profesör ve talebeleri tarafından devam edilmektedir. Bu seneki hafriyatla klâsik devre aid büyük bir hamam meydana çıkarılmıştır. Hafriyat devam etmektedir.

Ankara mâbedi

Ankara belediyesi çok isabetli bir kararla Ankaranın içindeki meşhur Ankara mâbedinin etrafını açmaya başlamıştır. Türk Tarih Kurumu bu açılan sahada mâbedin hakiki hüviyetini meydana çıkarmak maksadla hafriyat yapmaktadır. Şimdiden mâbedin etrafındaki inşaatın temelleri ve sütun ayakları meydana çıkarılmıştır. Teknik sebepler dolayısıyla muvakkaten tatil edilen bu hafriyata tekrar başlanmıştır.

Trakya ve İzmirde

1936 danberi Trakya höyükleri üzerinde yapılan hafriyata ağustos ayı içinde tekrar başlanmıştır.

İzmir müzesi tarafından İzmirin içerisindeki Namazgâh mevkiiinde başlanmış olan hafriyat orada mevcut ve klâsik devre aid büyük bir çarşıyı meydana çıkarmağa başlamıştır. Tarihi kıymetli kadar İzmir için turistik kıymetli büyük olan bu hafriyatı sona erdirmek için Türk Tarih Kurumu geçen yıl hafriyata nakden yardım etmiş ve bu sene bu hafriyatı himayesine alarak daha büyük faaliyetle çalışılması imkânlarını vermiştir.

TAKVİM

EYLÜL

Rumi sene	1	Arabi sene
1364	Resmî sene	1367
Ağustos	1933	Hızır
19		119

PERŞEMBE			
GÖNEŞ		İMSAK	
S.	D.	S.	D.
5	24	3	41
10	39	8	56

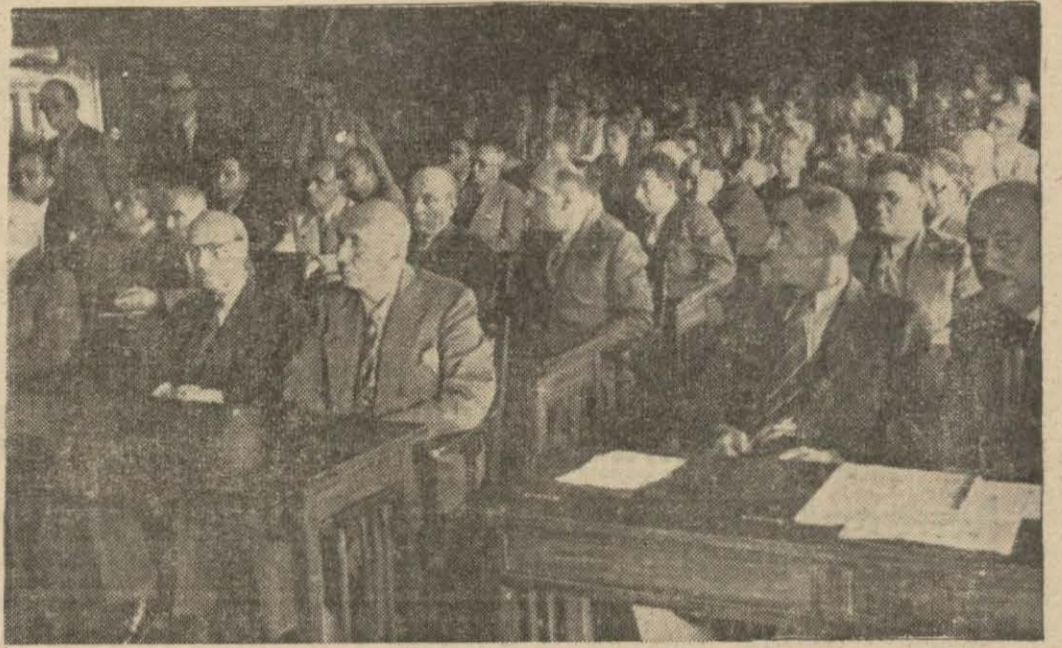
Receb			
Güneş		İmsak	
S.	D.	S.	D.
12	14	15	55
15	29	9	10

Öğle				İkinci				Akşam				Yatsı			
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.		
E.	12	14	15	55	18	43	20	20	20	20	20	20	20		
Z.	5	29	9	10	12	—	1	36							

EKONOMİ

Sanayiciler dün mühim bir toplantı yaptılar

Sanayi umum müdürü sanayi inkişafı için vergilerden üç buçuk milyon lira fedakârlık yapıldığını söyledi

Dünkü toplantıdan bir intiba

Şehrimizdeki küçük sanayiciler ve fabrikatörler, dün Ticaret Odasında İktisad Vekâleti Sanayi Umum Müdürü Bay Reşadın riyasetinde mühim bir toplantı yapmışlardır. Ticaret Odası umumî kâtibi Cevad Nizami ile şehrimizdeki sanayi müfettişlerinin de hazır buldukları bu toplantıda evvelâ Sanayi Umum Müdürü Reşad teşviki sanayi kanununda yapılan son tadiller etrafında sanayicilere izahat vermiştir. Bu izahata göre, hükümet sanayi kanununda yaptığı tadillerle sanayiye yeni bir takım inkişaf imkânları bahşetmiştir.

Teşviki sanayi kanununda mevcut eski bir takım lüzumsuz formaliteler kaldırılmış, hariçten getirilecek mevaddı iptidaiye ve makineler için de birer liste hazırlanarak gümrük resimleri asgarî bir hadde indirilmiştir. Getirilecek makinelerden kıymetinin yüzde bir buçuğu nisbetinde gümrük alınacaktır. Her müessese, ham madde ihtiyacını senelik cedvellerinde İktisad Vekâletine bildirecek, Vekâlet o müessesenin gösterdiği maddelerin en tenzilâtlı gümrük resmine tâbi tutulmasını gümrüklere bildirecektir.

Bundan sonra fabrika tesis ve istih-salâtı artırmak maksadile mevcudu tevsi edecekler, İktisad Vekâletinden müsaade almaya mecbur tutulmuşlardır. Buna riayet etmeyen sanayicilerin, getirtecekleri makinelerden gümrük resminin ve munzam vergilerin 25 misli nisbetinde ceza alınacaktır.

Sanayi umum müdürünün bu izahatından sonra birçok sanayiciler söz alarak muamele vergisinin sanayi inkişafına engel olduğunu ileri sürerek, muamele ve istihlâk vergilerinin ya büsbütün kaldırılmasını veyahud da tenzilât yapılmasını, yazlık keten ayak-kabularda vergi müsavatının teminini istemişler ve mevaddı iptidaiye ve makinelerin muafiyetleri hakkında bazı temennilerde bulunmuşlardır. Sanayicilerin bu istek ve dilekleri umum müdür tarafından tesbit edilmiştir.

İki saat kadar devam eden toplantı sonunda sanayi umum müdürü hükümetin sanayi teşvik yolunda almakta olduğu tedbirlere telâz temas ederek, son mevaddı iptidaiye ve makine muafiyeti şekillerinin kabulü ile hükümetin vergilerden üç buçuk milyon lira bir fedakârlık yaptığını söylemiş ve sanayicilerin de memleket sanayiinin inkişafı yolunda iyi bir şekilde çalışmalarını temenni etmiştir.

Sanayi umum müdürü bu akşam Ankara'ya hareket edecektir.

Sanayicilerden listeye konulacak ham madde ve makine olup olmadığı soruldu

Teşviki sanayi kanununda yapılan son değişiklik üzerine sanayicilerin getirecekleri mevaddı iptidaiye ve makineler için tenzilâtlı birer liste neşredildiği malûmdur. İktisad Vekâleti sanayi umum müdürlüğü sanayicilerden bu listede unutulmuş mühim ham madde ve makine olup olmadığını sormuştur.

Sanayiciler bu hususta tedkikat yaparak listeye idhalî unutulmuş ham madde ve makineleri tesbit edecek ve İktisad Vekâletine bildireceklerdir. Bunlar Heyeti Vekile kararla listeye idhal edilecektir.

Fabrika tesis müsaadesi satılmıyacak

Bazı sanayiciler İktisad Vekâletinden fabrika tesis müsaadesi aldıktan sonra bu müsaadeyi spekülasyon mevzuu yaparak sattıkları görülmüştür. İktisad Vekâleti bunun önüne geçmek için tesis müsaadesi isteyen kimselerin behemehal kurulacak müessesede yüzde 25 nisbetinde hissedar olmaları lâzım geleceğini ve müsaade almak için Vekâlete müracaat ettikten sonra, teminat vermelerini kararlaştırmıştır. Bu gibi kimseler tesis müsaadesini aldıktan sonra altı ay zarfında fabrikayı kurmağa mecbur tutulmuşlardır.

Marangozlar kooperatifi kurulacak

Sanayi umum müdürlüğü muhtelif sanayi kooperatifleri tesisi etrafında tedkikler yapmaktadır. Bu arada 34 şubesi bulunan marangozlar cemiyetinin de, bir kooperatif kurması için hazırlıklara başlanmıştır. Kooperatifin nizamname esasları tesbit edilmiştir. Marangozlar kooperatifi kurulduktan sonra, geniş mikyasta şubeleri bulunan bu zümre san'atkarlarının bütün ihtiyaçları karşılanmış olacaktır.

Yazma ve dokuma tezgâhları ıslah edilecek

İktisad Vekâleti sanayi umum müdürlüğü memleketinde mevcut el tezgâhlarının ıslahı etrafında tedkikler yapmaktadır. Şehrimizdeki yazma ve dokuma kooperatifinin tezgâhları geçen yıla nazaran daha modernleştirildiği için çok iyi neticeler alındığı görülmüş ve Anadolu'daki el tezgâhlarının da aynı şekilde ıslah edilmesi kararlaştırılmıştır. Sanayi umum müdürlüğü, bu maksadla tezgâh sahiblerine yardımlarda bulunacaktır.

İSTANBUL Ticaret ve Zahire Borsası

31/8/938

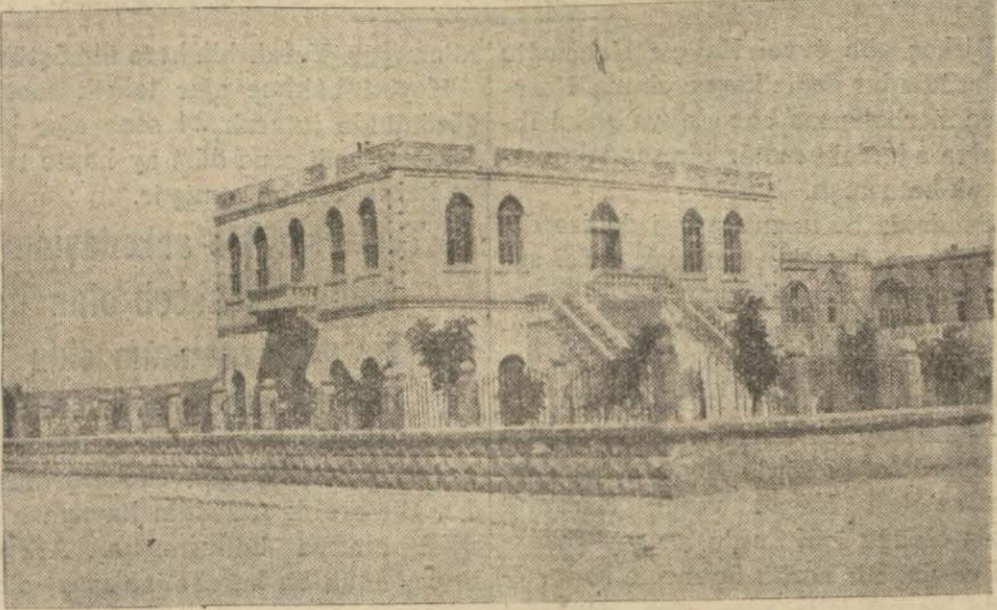
FİATLAR

C İ N S İ	Aşağı	Yukarı
Buğday yumuşak	5 25	5 33
" sert	5 71	5 15
" kızılca	5 11,5	5 14
Arpa Anadolu	4 3	
Yavdar.	4 15	
Bakla	4 5	4 10
Yulaf	3 27,5	
Kuşyemi çuvallı	5 10	5 20
Ketentohumu	9 20	9 30
Yapak Anadolu	46 20	
" Çanakkale	67	

Midyat Mardinin en mamur kazası oldu

Geniş bir park, yeni bir mezarlık ve bir belediye binası yapıldı, muhtelif meydanlar ve caddeler açıldı

Midyat belediye binası

Midyattan yazılıyor: 1070 rakımında bir dağın meyilli sırtlarında kurulmuş olan tarihi Midyat geniş caddeleri, kârgür binaları, gölü, parkı ve meydanlarla güzel bir kasabadır.

Çalışkan bir idareci olan kaymakam Bay Akif Rahmi Kocamanoglu, burada kaldığı iki yıl zarfında bir çok güzel eserler meydana getirmiştir. Vilâyet merkezlerimizden çoğunda tesadüf edemeyeceğimiz mükemmeliyette bir belediye dairesi inşa olunarak en güzel şekilde tefriş edilmiştir. Cumhuriyet meydanına Büyük Önderin bir büstleri dikilmiş, geniş bir park, yeni bir mezarlık, muhtelif meydanlar, caddeler açılmış ve döşenmiş, beki teşkilâtı tanzim edilerek, kasaba dahilindeki umumî sıhhati bozan ağıl ve ahırlar harice taşınmıştır. Bir radyo ile de neşriyat yapılmaktadır. Akın İdmanyurdu namile bir klüp, iki yataklı bir hastane odası açılmıştır, çarşaf ve peçe, kara don mücadelesinde de tamamiyle muvaffak olunduğu gibi bir de cami yaptırılmıştır. Belediye bütçesi iki yılda on bin lira artmıştır.

İmar faaliyeti yalnız kasabaya inhisar etmiş değildir. Hemen bütün kaza dahilinde büyük bir umran hareketi göze garpmaktadır. Bunlar arasında yol, mekteb, umumî helâlar, köy odaları inşası birinci plânda gelmektedir. Mıntakaların telefon şebekeleri ıslah olunmuş, binlerce mektup nüfus kütüğe geçirilmiş, 130 köyden yetmişinde köy kanunu muvafakiyetle tatbik edilmiştir.

Kasabada büyük bir un fabrikası vardır. Bundan istifade ile millî bayramlarda şehir elektrikle ışıklandırılmaktadır. Bu fabrikanın belediye satın alınarak elektrik santrali haline getirilmesi de düşünülmektedir.

Midyatın en büyük ve hayati ihtiyacı sudur. 30 kilometre sahada iyi su bulunamadığı için teşebbüse girişilemiştir.

Gercüş topraklarındaki Eşi suyunun ancak 120 bin lira ile aktılabileceği anlaşılmış ve bunun altmış bin lirasında devletin yardımı istenmiştir. Yardım işinin tahakkuk ettiği gün tesisata başlanacaktır.

Mardin - Cizre - Irak umumî vâkı üzerinde ve Kerburan petrol arama bölgesinin merkezinde olan Midyat, ticarî bakımdan da çok terakkî etmiştir. Ziraate elverişli topraklarından on altı bin hektarı çiftliğe, yirmi dört bin hektarı incir

Ağınlılar muallim istiyorlar!

Ağından yazılıyor: Ağın 3000 nüfuslu, mütenevvi meyvaları, saf su ve havası ile tanınmış güzel bir nahiyedir. Nahiyenin yüzde 85 i okur yazardır. Nahiyeye şimdiki kadar 44 öğretmen yetiştirilmiştir. Nahiyeye halkında kültüre karşı büyük bir heves vardır. Halî hazırda 70 genç Ağınlı orta tahsil görmektedir. Çocuk babaları en büyük fedakârlıklara katlanarak çocuklarının tahsillerini yaptırmaktadırlar. Fakat halkın kültüre karşı olan bu büyük alâkalarına rağmen bugün nahiyede yalnız beş sınıflı bir ilkokul vardır. Ve bu okul da bir vekil ve bir muavin öğretmen tarafından idare edilmektedir.

Bütün Ağın halkı nahiyeye çocuklarını iyi bir şekilde yetiştirecek öğretmen gönderilmesini istemektedirler. Ağınlılar bu ihtiyaçlarının Elâzığ kültür direktörlüğü tarafından yerine getirilmesini beklemektedirler.

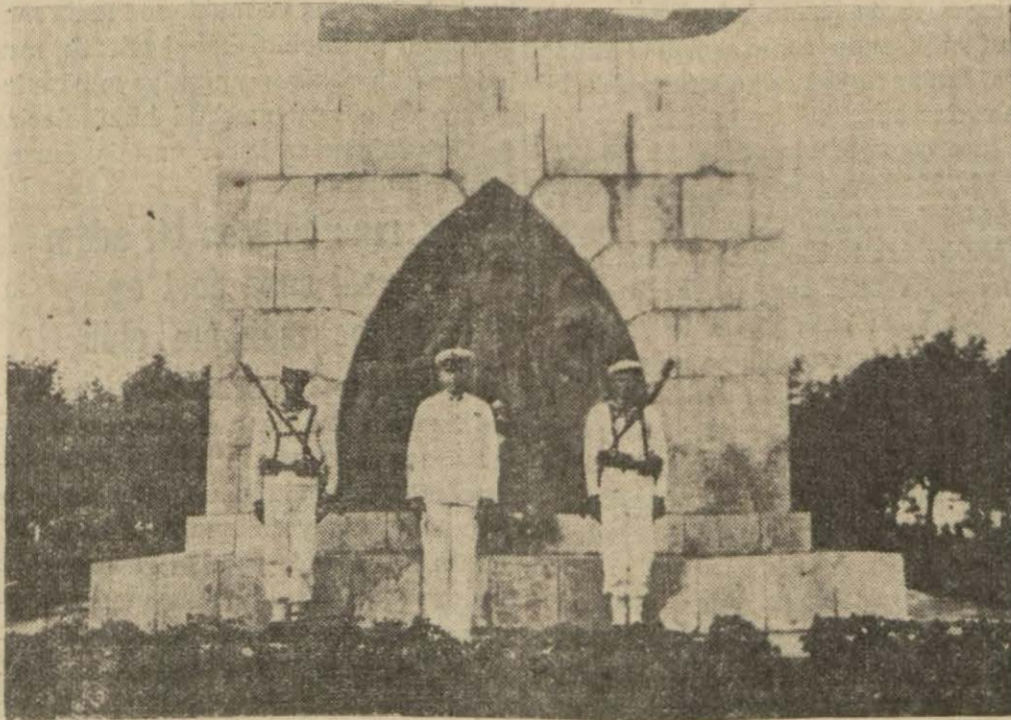
Nazillide şiddetli yağmurlar mahsule zarar verdi

Nazilli, (Hususi) — Nazilli mıntakasına bahar mevsiminin sonlarındanberi yağmur yağmamıştı. Geçen gün ilk defa gökyüzü bulutlandı. Şarkı cenebiden garbi şimaliye doğru seyreden kuvvetli bir rüzgâr, müdhîş bir kasırga halinde tozu dumana katarak geldi. Her tarafı birbirine kattı. Köylüler bahçe ve tarlalarındaki yere serili incirlerini kaldırmaya, bir tarafa gizlenmeye vakit bulamadı. Akşamın alaca karanlığında her taraf su içinde kaldı. Sular seller halinde aktı.

Kasabada ve ova köylerinde bazı ağaçlar devrildi. Kiremidler uçtu. Yarım saat devam eden dolu Güzelköy, Hamzalı, Duvasılı köylerinde palamut, zeytin ve incir mahsullerine zarar verdi.

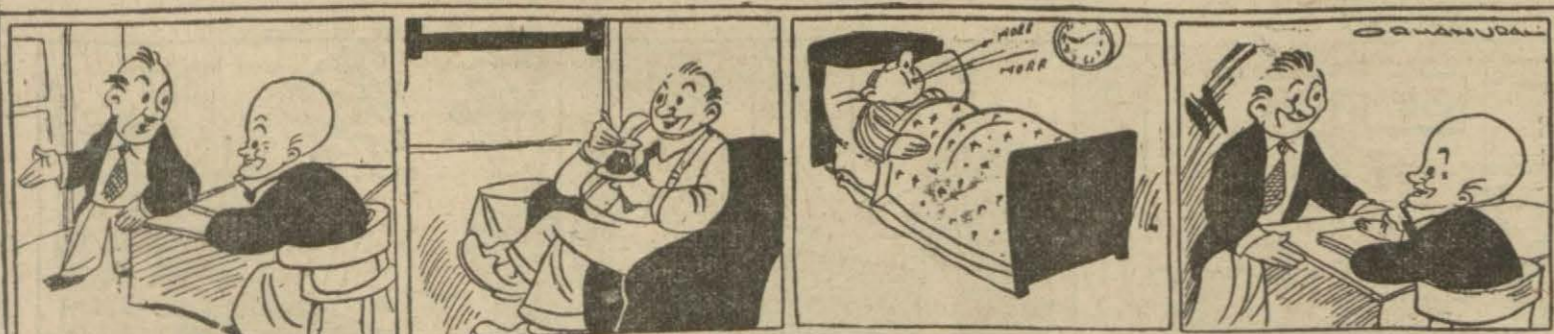
Pamukların zararı azdır. Palamut ve zeytinlerin daha fazla kuvvet bularak zararı telâfi edeceği söylenmektedir. İncir mahsulü yüzde elli zarar görmüştür.

Kahraman bahriyelerimiz Samsunda

Samsun, (Hususi) — Kahraman bahriyelerimizin Samsundan geçerken şehrimize uğrayarak Atatürk heykeline bir çelenk koyduklarını halk tarafından çokun tezahüratla alkışlandıklarını bildirmiştim. Gönderdiğim resim kahraman denizcilerimizi Atatürk heykeli önündeki merasim esnasında İstiklâl marşını dinlerken göstermektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey bana bugünlerde bir hal oldu..

... eskiden sabahları erkenden kalkar, kahvemî, çayımı içtikten sonra rahat rahat daireye giderdim..

... şimdi saat dokuzu geçtiği halde uyuyakalıyorum.. bir türlü uyanamıyorum.. uyku hastalığına mı tutuldum dersin?.

Hasan Bey — Yok be bira- der, Belediye çöp arabaları- nın tekerleklerine lastik takmaya başladı.

Motörlü tayyare fabrikası Divrikte kuruluyor

Ayrıca bir elektrik fabrikasının inşası üzerinde de tedkikler yapılıyor. Yakın senelerde Divrik faal bir sanayi şehri halini alacak

Divrikten güzel bir görünüş

Divrik, (Hususi) — Hergün biraz daha inkişaf eden Divrik, yakın günlerde yurdun faal bir sanayi şehri olmağa namzed bulunmaktadır.

Burada bir motörlü tayyare fabrikası ile bir elektrik fabrikası kurulacaktır. Tayyare fabrikasını inşa ve işletme teahhüdünü Nuri Demirağ almıştır.

Diğer taraftan geçen sene gene Nuri Demirağın yaptırdığı ortamekteb, bu sene yeni bir ilâve ile genişletilmiş, dershaneler çoğaltılmıştır.

Ötedenberi susuzluğun sıkıntısını çeken Divrik gene önümüzdeki günlerde

iyi bir içme suyuna kavuşacaktır. Değerli mühendis Abdurrahman Naci Demirağ şehre 15 kilometre mesafede bulunan iyi bir suyu Divriğe getirmeğe karar vermiştir. Bunun için de bu membadan alınarak tahlile gönderilmiştir.

Gene bu işle uğraşmak üzere şehrimize bir mühendis gelmiş, tedkiklerine başlamıştır.

Bu su şehrin her tarafından büyük bir mebzuliyetle akacaktır. Bu suretle gerek Divrikli, gerek Divriğin bahçeleri, bağları bol suya kavuşacak, memleket toprağı verimli bir hale gelecektir.

İzmit zengin bir tarih şehridir

İzmit (Hususi) — Eski bir tarih enkazı üzerinde Cumhuriyetin yükseldiği bir şehir de İzmittir.

Kocaeli vilâyetinin merkezi İzmit, yüksek bir tepenin yeşillikleri arasında kurulmuştur. Orhan, Bağçeşme sırtlarına kadar serpiştirilmiş evleri, sahile de sokulmuştur.

Orhan, Turgud, Bağçeşmede görülen kale yıkıntıları, şehrin büyük mazisini, o eski devirlerdeki ihtişamını hatırlatır.

Bir müddet var ki İzmitin tarihi hakkında, esaslı çalışmalar ve yer yer hafriyatlar yapılıyor.

İzmitin ilk evi Astakostur. Şehrin kimler tarafından kurulduğu henüz kat'i şekilde malûm değildir. Bilinen şey Büyük İskenderin orduları Hind üzerine yürürken kumandanlardan Lisimokos'un İzmit kalesini zaptetmesi ve şehri ateşe vermiş olmasıdır.

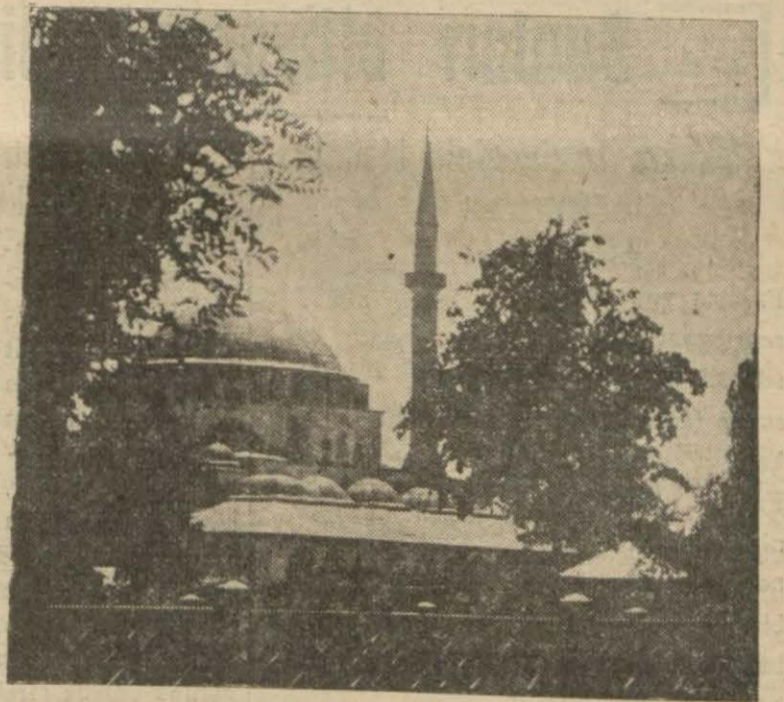
Milâddan 2,50 asır evvel Bithinanın hükümdarı olan Nikomed I. Astakos şehrinin yerine Nikomedia denilen yeni bir şehir kurmuş, ve burasını payitaht yapmıştı. Sonradan kral olan Nikomed II. Romalıların istilâsına dayanamıyarak şehri terketmişti.

İzmit, daha sonraları Diokletien tarafından merkez yapılmıştır.

Şehir bir zamanlar da Gothlar tarafından yıkılarak harab edilmiş, 358 senesinde vukua gelen büyük bir zelzelede İzmiti baştan başa harabeye çevirmişti. Bu zelzele uğursuzluk sayılarak şehir uzun zaman boş bırakılmıştır.

Daha sonraları, Marmaranın nihayet bulduğu yerde ve Anadolu'dan Asyaya giden yolun başında bulunduğu için Bizans ile beraber tekrar ehemmiyet kazanmış ve imparator Justin Yanus tarafından yeniden kurulmuştur.

Hicri 723 de, Osmanlı Türkleri İzmiti zaptetmişler ve rumca İzmikmit şeklinde telâffuz edilen ismini «İzmit» olarak kullanmaya başlamışlardır.

İzmitte Sinanın yaptığı Yenice camii

Daha meraklı bir çok vakayin cereyan ettiği ve zengin bir tarih hazinesi olan İzmit tarihinin aydınlatılabilir. tarafları ancak bu kadardır.

Bursada fedakâr bir gencin cenaze töreni yapıldı

Bursa (Hususi) — Bir kaza neticesi olarak, bir canı kurtarmak arzu ve fedakârlığıyla canını veren şehrimiz askeri lise talebesinden Şinası için çok parlak bir cenaze töreni yapılmıştır. Mektebli, asker, polis ve yüzlerce halk cenazeyi takip etmiştir. Askeri lisenin bandosu hazin matem havası çalarak bu merasime iştirak etmiştir. Bursada, bu hâdise büyük bir teessür uandırmıştır. Şehir namına belediye, halkevi, kültür, emniyet direktörlüğü, A car idman klübü vesair müessesat çelenkler getirmiştir.

Muradlıda bir köylü arkadaşının beynini patlattı

Muradlı (Hususi) — Muradlının Balabanlı köyünden Mehmed oğlu Nuri bir koyun yüzünden arkadaşı Ali oğlu İsmail kızılçık sopası ile başına vura, vura beynini patlatmıştır. Suçlu yakalanmıştır. İsmail ise ölmek üzeredir.

Acaba onlar ne yapacaklar?

1938 senesinin 1 Eylül sabahıydı. Mişon uyandı:
— Of be.
Karısı Rabeka yataкта doğruldu:
— Mişon..
— Ne var?
— Haydi kuzum.. dün akşam senden beş lira istemiştin, onu ver.
— Bıraktım iki lira..
— Olmaz be Mişon, iki lira çok az. Hiç olmazsa dört olsun.
— Kanun var, pazarlık yok, iki dedim iki..
— Kanun var, pazarlık yoksa benim dediğim olacak. Hizmetçiye de iki lira vereceğim.
— Bir lira ver..
— İki istiyor.
— Bir lira dedim, kanun var, pazarlık yok!
— Mişon ben yabancı değilim..
— Öyle ama kanun var, pazarlık yok..
— Kanun yabancılar için.
Mişon düşündü, başını kaşdı.
— Karı, sen dâhisin.
— Ne zannettin ya, ben çocukken de öyle söylerlerdi.
— Üç lira vereyim.
— Hani kanun vardı, pazarlık yoktu?
— Biz yabancı değiliz.. can ciğeriz. Üç lira olsun!

Mişon, mağazasına gitti. Tezgâhda- lar daha henüz gelmişler.. öte beri eş- yayı tanzim ediyorlardı:
— Bana bakın..
— Ne var patron?
— Kanun var, pazarlık yok. Her kim pazarlık yapmak isterse...

— Polise haber verelim.
— Budala mısınız, polise haber veri- lir mi? Bana haber veriniz; ben yapa- cağımı bilirim.
Mişon kasaya yaklaştı:
— Sara!
— Ne var patron, bana on liralık bir bilezik alacaktın.
— On liralık olmaz, beş liralık.
— Kanun vardı, pazarlık yoktu.
— Sara biz seninle yabancı değiliz, can ciğeriz.. kanun canla ciğerin arası- na girmez

Biraz zaman geçti. Mağazaya müşte- ri geldi. Tezgâhda- larından biri müşte- rinin istediği malı çıkardı.
Müşteri sordu:
— Kaç kuruş?
— Beş lira!
— Üç liraya olmaz mı?
— Olmaz. Kanun var, pazarlık yok. Ama patrona haber vereyim.
Mişon bunu duymuştu:
— Ne var Bay, ne istiyorsun?
— Şu mala beş lira istiyorlar.
— Beş liradan aşağı olmaz.. kanun var, pazarlık yok.
— Mademki öyle ben de almam.
— Ne kızyorsun, yabancılar kızar, sen benim dostumsun, canımsın. Dört lira ver..
— Hani kanun vardı, pazarlık yok- tu?..
— Orası öyle kanun var, pazarlık yok ama.. kanun yabancılar için. Biz seninle can ciğer sayılırız. Kanun can- la ciğerin arasına hiç girer mi?
İsmet Hulûsi

Bunları biliyor mu idiniz?

Fransız hazinesinin bisiklet kazancı

1937 yılında, Fransız yollarında seyirüfer eden bi- sikletli kimselerin sayısı (8,094,000) e- baliğ olmuştur. Fransız hazinesi- nin muhtelif vergi namı altında bu bisikletlerden kazancı (97,000,000) frank- tur. Türk parasıyla bunun kıymeti takri- ben (2,880,000) liradır.

Dünyanın en meşgul kadını

Amerika Cum- hurreisi Roose- veltin kâtibelerin- den Mis Margrit Lehan dünyanın en meşgul kadını olarak tanınmış- tir. Reijcumhur, bizzat, bu kadın için, bir günde, bütün âyan meclisi aza- sından fazla çalışır, demiştir. Bu kadın, günün her saatinde ve en ehemmiyetli müzakereler sırasında dahi Rooseveltin yanına izinsiz girebilen yegâne kadındır.

GÖNÜLİSLERİ

Okuyucularım Cevablarım

Beyazıda Bay «H. G.» ye:
— Kazancınız rahat yaşama mü- said değildir, artıncaya kadar evlen- mek fikrinden vazgeçiniz. Esasen yaşınız da sizi aceleye sevkedecek derecede ilerlemiş sayılmaz. Biraz beklemek lâzımdır.

Bay «M. Ç.» ye:
— Bahsettiğiniz vaziyette bir genç kıza, sosyete denilen muhitler- de rastgelenlerden daha fazla it- mad edilebilir. Tereddüd etmek için hiç sebep görmüyorum.

Bay «B. Y.» ye:
Gönül işleri sütununun hacmi mahduttur. Aşk mektublarının ne- shine tahsis edilemez, mazur görünüz. Sualinizin cevabına gelince:
Aşka gençlikte de, ihtiyarlıkta da bir ihtiyaç var, fakat yaşa göre şekli değişir. Birincisinde maddî ve rûhî karışık, ikincisinde rûhî galibdir. Merak ettiğiniz ikinci noktanın i- zahı bu sütunda aykırı düşecek, he-

le benim dilime hiç yakışmayacak, onu müsaadenizle geçiyorum.

Bay «Kerem» e:
— Beni tarafgirlikle itham etmek için ne kadar sathî görüşlü olmalı? diye düşünüyorum.
«Yazılarımızda hep erkekleri hak- sız görüyorsunuz,» diyorsunuz, fakat ben size aksini isbat edecek yüz- lerce delil sayabilirim.
«Bu vaziyette maksadım sizden nasihat istemek değil, derd yanmak» diyorsunuz, teşekkür ederim, pek mütefitt davranmışsınız. Derdiniz gelince:
1 — Yüzünü görmediğiniz bir ka- dınla evlenmeniz,
2 — Tahammül edilemeyecek de- recede çirkin bulduktan sonra sene- lerce yaşamınız,
3 — Çirkinliğin tahammül edile- meyecek derecede olduğunu anlamak için de karşınıza seveceğiniz bir genç kızın çıkacağı zamana kadar bekle- meniz, gerçekten benim biraz tahlil- ci kafamın almayacağı şeylerdendir. Fakat bütün meselede «Çocuğum» dediğimiz biçare mahlûka ayrılan derd hissesi nedir? Onu neye anlat- mıyorsunuz?
TEYZE

Kadın Köşesi

Mevsimlik çok şık bir rop

Yaza daha yakın, fakat gene büsbütün yazlık denemez. Yaka bu sonbahar gö- receğimiz kapalı yakalardan biridir. Ku- maş ta ince değil. Korsajın önünde düm- düz iki kesik var. Bu kuplar eteğe kadar iniyor. Yanlarında da ayrıca, kollara rağ- lan tesiri veren, birer verev kup var. Kol- lar düz geçirilmiştir. Korsajın bu yan di- kişleri ön parçasının yakada büzülme- sine yararmaktadır.
Sentür iki kemer üstüste geçirilmiş his- sini veriyor. Enli ve ortadan dikişli. Bel- deki çiçek, robu hem abiyye bir elbise haline koyuyor, hem de geçip giden yaz- dan bir tazelik getiriyor. Onu tam son- baharlık denilmekten çıkarıyor.

Bozulmasından korktuğunuz çamaşırları nasıl yıkamalısınız?

İpekli, renkli yünü, ince çama- şırlar hususî bir itina ile yıkanmalıdır - lar ki renkleri bozulmasın, çabucak eskimesinler.

1. Alelade kalp sabunu yerine sabun tozu kullanmalısınız. Bu sabundan su- nun her litresi için iki yemek kaşığı ko- yarsanız biter. Eğer suya bir kaç damla amonyak damlatırsanız sabunu bu ka- dar koymaya da lüzum kalmaz. Önce bir kaptaki suya eritir, köpürtürsünüz, sonra üstüne soğuk su dökerek ılık bir su hazırlarsınız.
2. İnce çamaşırlarla açık renk yünü - leri 30, 35 derece suda yıkamalısınız. (Elinizi soktuğunuz zaman hoşunuza gi- den bir hararet). Düz renk pamuklu ku- maşlar daha fazla sığa dayanır. Em - primeler, koyu renk yünü ve ipekli, ipek çorapları yıkatacağınız suyun dere- cesi (25) i geçmemelidir. Tam (ılık su).
3. Koton, ipek ve jerseler yıkanmadan evvel bir müddet sabunlu suda bırakıl- maldır. Bütün nazik şeyler ancak yı - kandıkları sırada su içinde kalmalıdır.
3. Çitilemek ince kumaşlar için çok kötü bir âdettir. Bunun yerine yumuşak, ufak bir fırça kullanmak daha muvafık olur. Her halde pek dayanıklı olmalı şeyleri mümkün olduğu kadar az oğmalı ve az fırçalamalıdır. Hattâ hiç oğulma - salar daha iyi olur.
4. Renkli şeyler yıkanırken birbirine karıştırmamalıdır. En evvel en açık ren- klerden başlamalıdır.

iki ahbab çavuşlar:

Mahkemelerde

Haliçteki deniz kazasının muhakemesine başlandı

Müddeiumumî tevsii tahkikat talebinde bulunduğun- dan duruşmanın cürmümeşhud ahkâmından çıkarılıp ahkâmı umumiyeye göre devamına karar verildi

Birkaç gün evvel Haliçte Halicioğlu önlere bir deniz kazası olmuş, Kara- ağaç mezbahasına buz almıya giden İh- saniye adındaki motör bir sandala çar- parak batmıştı.
Sandaldaki bulunan üç kişi denize dö- külmüş ve ikisi kurtarılacak birisi su- lar arasında kaybolmuştu.
Dün bu kazanın duruşmasına Ağır- cezada başlanmıştır. Maznun sıfatile dinlenen İhsaniye motörü kaptanı:
— Buz almak üzere gece Karaağaca gidiyorduk. Motörde tayfa Niyazi ve buz amesi Hüsnü vardı. Karanlık fazla olduğu için ilerde bir şey gözü- müyordu. Bir aralık üç metre kadar ö- ftede bir sandalla karşılaştık. Sandalın feneri yoktu ve içindekiler de sarhoş- tu. Hemen manevra yaptık, fakat kaza- nın önüne geçemedik. Sandal devrildi ve etraftan yetişenler Fethi ve Mustafa adındaki iki kişiyi kurtardılar. Hacı is- mindeki adam bulunamadı... demiştir.
Bundan sonra keşif raporu okunmuş- tur. Raporda, motörün sür'atinin dört mil olmasından dolayı üç metre mesafe dahilinde durabileceği zikredilmekte i- di.
Maznun kaptan Mehmed buna itiraz etmiştir.
Bundan sonra sandalda bulunan Fet- hi şahid sıfatile dinlenmiştir. Fethi i- fadesinde:
— Sandalda fener vardı, ben çok az içtim, fakat diğer iki arkadaşım sarhoş- tu.
Demiştir. Denize düşen ve kurtarılan diğer şahid Mustafa da:
— Fethi ile Hacı sarhoştular. Ben az içmiştim, sandalda fener yoktu. Motö- rü görür görmez bağırarak, fakat mo- törün üstünde kimse yoktu.
Diye ifade vermiştir.
Diğer şahidlerden buz amesi Hüsnü, kaza esnasında uyuduğu ve çarpış- ma neticesinde uyandığını ve denizde bağrışmalar işiterek kurtarılmaya çalış- tıklarını söylemiştir.
Müddeiumumî tevsii tahkikat tale- binde bulunmuş ve mahkeme iddia ma- kamının bu talebini kabul ederek, mu- hakemenin ehkâmı umumiyeye göre ic- rasına ve cürmü meşhud hükümlerinden çıkarılmasına karar vermiş, duruş- ma tâlik edilmiştir.

Karısını öldüren bir adam yedi sene dört ay hapse mahkûm oldu

Geçen sene Çadırıldarda oturan Re- şad isminde bir genç, hastanede yat- tığı sırada karısının başka birile mü- nasebette bulunduğunu haber alarak kadını bıçakla yaralayıp, öldürmüştü.
Dün Ağırcezada yapılan duruşma ne- ticelenmiştir. Reşadın hastanede yat- tığı sırada karısı Melihanın diğer bir er- kekle münasebette bulunduğu anlaşılmıştır. Reşad karısına bu hareketinden utanması lâzım geldiğini ve bir daha o adamla buluşmamasını söylemiştir.
Melihan ise kocasına fena muamelede bulunmuş ve bu sebeple başlayan mü- nakaşa büyüyerek Reşad Melihayı ya-

ralamıştır. Yaralı bilâhare ölmüştür.
Heyeti hâkime ağır tahrik sebebinin gözönünde tutarak 24 sene ağır hapis cezasını yedi sene dört ay hapse tahvil ve kararı tefhim etmiştir.

Tedbirsizlikle arkadaşının ölümüne sebep olan bir genç mahkûm oldu

Bundan bir müddet evvel Kasım pa- şada Alâeddin adında bir genç, iki ar- kadaşile beraber kahvede oturmuşlar- dır. Bir aralık Alâeddin havaya bir el silâh atıya kalkışmıştır. Arkadaş Enver onun bu hareketine mani olmak istemiş, ve tabanca bu sırada ateş al- mıştır. Çıkan kurşun Envere isabet e- derek yaralamış ve bilâhare de öl- müştür.
Dün bu hâdisenin muhakemesine as- liye dördüncü cezada devam edilmiş ve Alâeddinin tedbirsizlik yüzünden ölü- me sebebiyet verdiği anlaşılınca, bir sene hapsine karar verilmiştir.

Bir otomobil Köprüde bir kadını çiğneyip parçaladı

Dün Köprü üstünde, çivilerin bulun- duğu geçid yerinde feci bir otomobil kazası olmuştur.
Frose isminde 60 yaşlarında bir ka- dın, yanında kızı Yöyi olduğu halde tramvaydan inmişler, Adalar iskelesi- ne gitmek üzere karşıya geçerken, E- minönü cihetinden bir otomobil görül- müştür.
Şoför Tefviğin idaresindeki bu 1759 numaralı taksi son sür'atle Froseye çarpmış, kadını altına almış, bir müd- det sürükledikten sonra parça parça etmiştir.
Hâdisenin tahkikatına Eminönü mer- kezi ve müddeiumumî muavini Sabri vaz'iyet etmişlerdir. Gözleri önünde a- nasının parçalandığını gören genç kız, merkezde, baygınlıklar geçirmiş, gö- yaşları içersinde güçlükle ifade verebil- miştir. Şoför ise kazanın çivi haricin- de vukua geldiğini iddia etmektedir.
Yapılan keşifte otomobilin, frenlerin- de de arıza olduğu anlaşılmıştır.

Dünya cirit atma rekoru kırıldı

Dünya cirit atma rekoru gene bir Finlandiyalı tarafından kırılmıştır. Eski rekor 77 m, 23 ile Finlandiyalı Jar- vinen'de idi. 1935 senesindenberi cirit atmaya başlayan Nikkanen bugün 77 m, 87 ile fevkalâde bir dünya röko- runa sahiptir.
Son bir sene içinde bu iki vatandaş 75 metre üzerinde olarak daima çekiş- mişlerdir. Birkaç gün sonra Pariste Av- rupa şampiyonasında gene çarpışacak- lardır.

Gümrükte

Eski nişanlı

Geç kalmıştı:
— Eve geç gitmekten çekiniyorum.
Dedi. Sordular:
— Neye?
— Eski nişanlım kızar da.
— Eski nişanlıyla beraber mi oturuyorsunuz?
— Maatteessüf evet, son günlerde karım oldu da..

★

Tecrübe

Doktor, ikinci defa gelen hastasına verdiği ilacın tesirini soru.
— Çok iyi doktor, üç defa kullandım, hastalığımdan eser kalmadı.
— Sahi mi söylüyorsunuz.
— Evet!
— Ne iyi, ne iyi.. işte bundan memnunuz.. aynı hastalıktan bende de var da.. nasıl bir ilaç diye düşünüyordum.

— Sinema diyorum, geliyorsunuz.. Plâj diyorum, geliyorsunuz.. Otomobil gezintisi diyorum, geliyorsunuz.. Fakat benimle hiç konuşmuyorsunuz.
— Annem tanımadığım erkeklerle konuşma, diye tenbih etmişti de...

Fena mı?

— Bugün senin doğduğun gün karıcığım.
— Hatırladın ha?...
— Hiç hatırlamaz olur muyum, hattâ sana bir de hediye aldım.
— Mediyemi aldın?
— Evet, bir elektrik çaydanı aldım. Her sabah çayı mı onunla pişirirsin, fena mı?

★

Saka kuşu

— Bütün yaz kuş sesleriyle uyandım.
— Sayfiyede mi idiniz?
— Hayır, fakat güzel bir saka kuşu almış, odama asmıştım.

Mezar taşı

Kocası ölmüştü. Dul kalan kadın kocasının mezar taşını ısmarlamaya gitti. Mezarıcı sordu:
— Taşın üzerine nasıl bir yazı pazaçağız?
— Büyük bir yazı olsun, rahmetli kocamın gözleri pek iyi görmezdi.

KARAGÖZ NİÇİN ÖLÜYOR?

Son Karagözcüler yeis içinde "Son Posta," ya derd yanıyorlar

Karagöz, bu orijinal Türk teması ölüyor. Beri tarafta bir harabe için (tarihî eser yıkılıyor) diye şehirleri birbirine katanlar bu facia karşısında kilları bile kıpırdatmıyorlar. Niçin? O da san'at, be-riki de san'at değil mi?

Şefik ile Memduh'un ölümünden sonra iki kuvvetli desteğini birden kaybeden Karagöz bugün ne haldedir? Çekişecek daha kaç nefesi kalmıştı? Bunu benim kadar siz de merak ediyorsanız, bera-berce Beyazıddaki (Hayalçiler, hokka-bazlar) kahvesine uğrayabiliriz.

İş mevsimi olmasına rağmen hayalci, hokkabaz, kuklacı ve meddah esnafını kahvenin peykelerinde Negüs kadar derin bir düşünce içerisinde baştan kara etmiş buldum. Karagözün gözleri ve sa-kalı kadar kara olan bahtlarından şikâyet ediyorlardı. Fakat çoğunun teessürü kendi bahtından çok, Karagözün bedbaht talihinden ileri geliyordu.

Zaten hayalci olarak dört kişi kalmış, Vefalı Safa, Sefer Mehmed, kuklacı İrfan, bir de Ankara radyosunda Karagözün adile beraber kendi maişetini de kurtarmağa çalışan Küçük Ali..

Kahvedekiler diyorlar ki:
— Duymuşsunuzdur elbet.. Şefik te, Memduh ta rahmeti rahmana kavuştular. Onlar bu san'atin son üstadları idiler. Karagözün rağbetten düşüşü, unutulmuşluğünün de yüreklerine indirdi. Hele zavallı Memduh.. evladını kaybetse, bu kadar yanmazdı. Göz göre göre milli temasımızı öldürüyoruz, diye sızlanıyordu..

Hayali Vefalı Safa
— Ben hastaneden yeni çıktım! diye ilâve etti. Tam üç ay yattım, konuşamadım. Sebeb, sebeb meslek aşkı..

Perde arkasında nefes patlatmak kolay mı?.. Bir kaç türlü konuşmak az mı nefes ister? Üstelik bir de takdir edilmiyorsunuz. İnsana bu daha ağır geliyor. Size kestirme lâf edeyim bayım.. San'atın öldüğüne şundan hükmedebilirsiniz ki, üç kişi kaldık. Üçümüzü bile geçindiremiyor. Halbuki eskiden binlerce kişi ekmeğe verdi. Bir gecede üç, üç buçuk lira altın para kazanırdık. Masraf ne.. hiç.. topu topu elli kuruş. 20 kuruş kemana verirdik, 10 uta, 10 kanuna, 5 te yadağa, altmış paralık ta mum, tamam. Bayım mübâlâğa sanma, siz bizden daha iyi bilirsiniz. Karagöz başlı başına bir âlem ve bir mektebdir. Biz karşımıza yedisinden yetmişine kadar kalabalığı oturttuk mu, Karagöz onlara yalnız eğlence değil, aynı zamanda hoca olur. Onun her sözünde, her halinde bir dersi ibret vardır. Karagöz, Hacivaddan hiç memuriyet istemez, hep san'ata heves eder. Çoluğu çocuğu irşad eder. «Şimdiki gibi aklım olsaydı, okur, yazar, çalışır adam olurum!» der. Her sözle seyircilere iyilik, çalışkanlık, dürüstlük telkin eder. Yoksa o, sadece kahkaha atmamız için vücutte getirilmiş adi bir eğlence değildir. Kadir, kıymet bilinmiyor vesellâm. Dedim ya, hastaneden yeni çıktım. (Ububu Savtiye iltisak) peyda etmiş. Boğazımın damarları şişti, konuşamadım. Bay Bahri İsmet (san'at yorgunluğu) diye rapor verdi. Ben buna (Karagöz üzünlüğü) diyordum. Bağıra çağıra öldürüyoruz canım oyunumuzu. Duyuyoruz ki, Yunanlılar ve Almanlar Karagözü kendilerine uydurarak ihya ediyorlarmış. Yazık değil mi?.. Belki de yarın Karagöz biz ibda ettik diyecekler, derler de.. Niçin demesinler, biz tapusunu kendi elimizle devrediyoruz.

Hayali Safa:
— Ben diyor, 332 de Yakacıkta Abbas Hilmi Paşanın köşkünde bir gece Karagöz oynattım. Tam dört saat beni bırakmadılar. Beş dakika repo yapmadan bilâfâsıla oynadım. Rahmet olsun Berlin sefiri Kemaleddin Sami Paşa da hazır bulunuyordu. O ne içten, alâka ile, zevk duyarak seyrediydi.

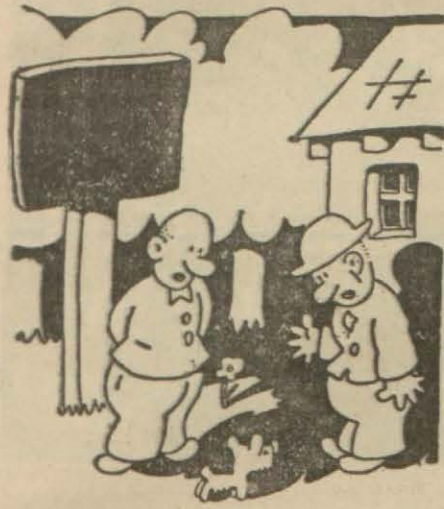
Hayali İrfan, arkadaşının sözünü şöyle tamamladı:
— Karagözcüler, meslekleri ellerinden gittikleri için değil, memleket kıymetli bir san'atını kaybettiği için üzülmüyorlar. Yoksa biz geçinmemizi Karagöze bağlasaydık, çoktan gözlerimizi yummuştuk.

Kâğıdılarımı topluyordum. Vefalı Safa gülümsedi:

— Karagözün hep acı taraflarından bahsettik, dedi. Size bir de başımdan geçen eğlenceli bir vak'ayı anlatayım da, yüzümüz gülsün. Efendim, bir müddet evvel beni Adapazarına bir Çerkes köyüne çağırıyorlardı, gittim. Perdeyi hazırlıyorum, henüz ayna perdesini yeni beyaz bezimle girmemişim. Oradaki Çerkes köylüler bunu mevlüd minberi zannemişler. Evlerinde ne kadar mükemmel çarşaf, eski krepler, şallar, seccadeler varsa gelip iki tarafını süslemeğe başladılar.

(Devamı 12 nci sayfada)

Mari Valevska
Yeni romanımız bugün
10 uncu sayfada

— Köpeğiniz ısıtır mı ki, bahçenize «köpeğe dikkat» yazılı bir levha astınız?..
— Bu levhayı, dikkatsizlikle üzerine basıp ezmemeleri için astım.

İnci iğne

Kibar ziyaretçi içeri girdi, ev sahibi bayan doğru yürüdü. Elindeki mahfazayı açtı:
— Bu inci iğneyi size doğum gününüz hediyesi olarak aldım bayan:

Dedi. Ev sahibi bayan inci iğneye baskarken ilâve etti:
— Üzerindeki etiketi, bu iğneye yüz lira verdiğimle öğrenmiş olmamak için kaldırdım.

★

Fena zamanda

Kadınlar konuştu:

— Neclâ, kocasının öldüğüne kim bilir ne kadar üzülürsünüz?
— Hiç üzülmez olur mu? Öyle fena bir zamanda öldü ki..

— Ya!..
— Evet, Neclâ, dana ıki gün evvel saçlarını sarıya boyatmaya karar vermişti.

Emin yer

Avcı nişan alırken; köpeği koşar, bacaklarının yanına otururdu. Avcının avcılıktaki maharetini iyi bilen biri bunun sebebini söyledi:
— En emin yer orasıdır da..

★

Evlenmez ki

Karı koca oturuyorlardı, kadın:
— Akıllı bir erkek daima, karısının sözünü dinler, dedi.
Erkek düşündü:
— Akıllı bir erkek mi, akıllı erkek evlenmez ki; karısının sözünü dinlesin!

— Bunlar delik çorap değil, etraflarında biraz çorap kalmış delikler...

Sergide

— Yeni tarz bir resim olacak!
— Zannederim, fakat bir mana ifade etmiyor.
— Nasıl etmiyor, sen resimden anlamıyorsun, bu kübik resim...
Daha fazla söyleyecekti, fakat resmi yapan ressam sokuldu.
— Resmi ters asmışlar!
Dedi, çevirdi, astı, bu kübik bir resim değil, bir çiçek saksısının alelade bir resmiydi.

★

Müjde

— Anne bana bir şeker versen, sana bir müjde vereceğim!
— Al şekerini, ver müjdeyi!
— Salondaki vazoyu devirdim, kırıldı!

★

İsticvab

Bir araba kazası olmuştu. Polis alâkadarları isticvab etti:
— Araba hızlı mı gidiyordu?
— Çok hızlı bay polis..
— Bir tramvay gibi hızlı mı?
— Ne bir tramvay gibi, birkaç tramvay gibi...

Leylek — (Kaplumbağaya) korkma arkadaş, gel; su topukları bile geçmiyor.

— Bayan hareket oldu, bütün bir mahalle yıkıldı.
— Meğer mühim bir şey değilmiş.. Ben, o sırada başım dönüyor zannemiş te çok korkmuştum.

El'ler yukarı

Aylıkçı, ayın ikinci günü geç zaman evine dönüyordu. Karşısına bir adam çıktı. Bağrı:
— Eller yukarı.
— Ne istiyor sun?

— Ne istiyeceğim para?
— Peki öyleyse, terzime, ev sahibime, bakkala, kasaba söyleyeyim.. onların hepsi bu akşam birer birer buradan geçsinler.

★

Ne iyi

İki nişanlı, kıra çıkmışlardı.. Kız, erkeğin gözlerinin içine baktı:
— Senin bütün hayatımız, burada, bütün insanlardan uzakta geçse..

Erkek gülümsedi:
— Ne iyi olur?
Kız, bir an duraladı:
— Geceleri şehre gideceğim amma!

Yakışan

Erkek sırnaşıktı, kadın çekingen.. erkek sırnaştı:
— Söyleyin, dedi, bana en çok yakışan jest hangisidir?
Kadın hemen cevap verdi
— Şapkanızı elinize alıp Allaha ısmarladık, demeniz!

★

Bugün

Nişanlılar arasında:
— Haberin var mı, babam bugünlerde birdenbire zengin oldu.
— Bundan bahsetmiye değmez.. seni bugün o kadar çok seviyorum ki!..

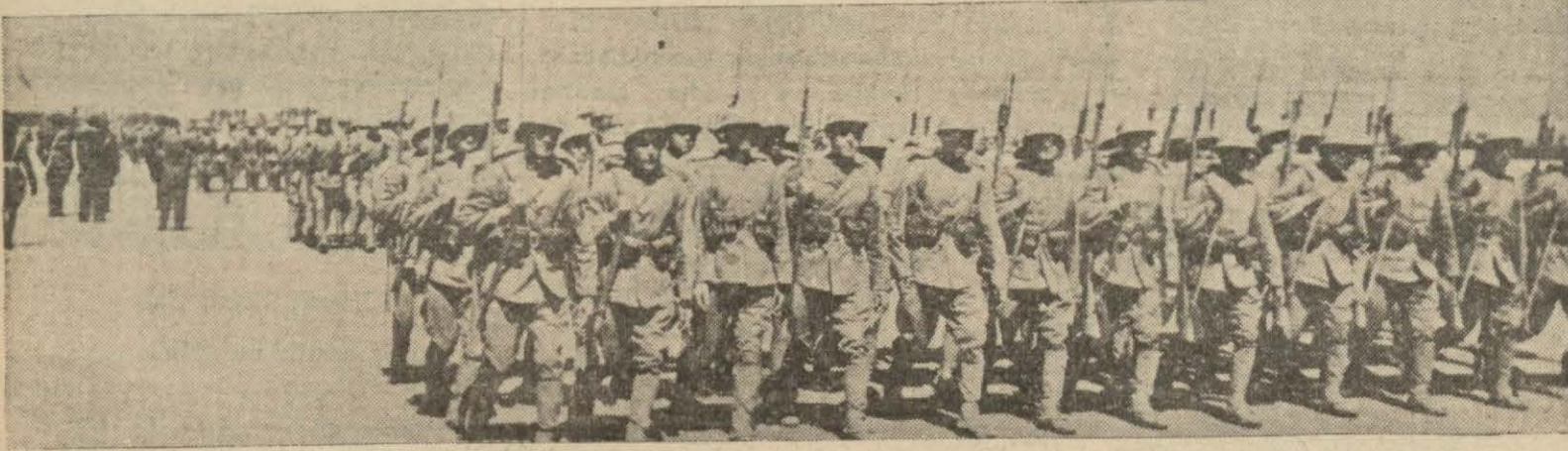
Resimle günün mühim hâdiseleri

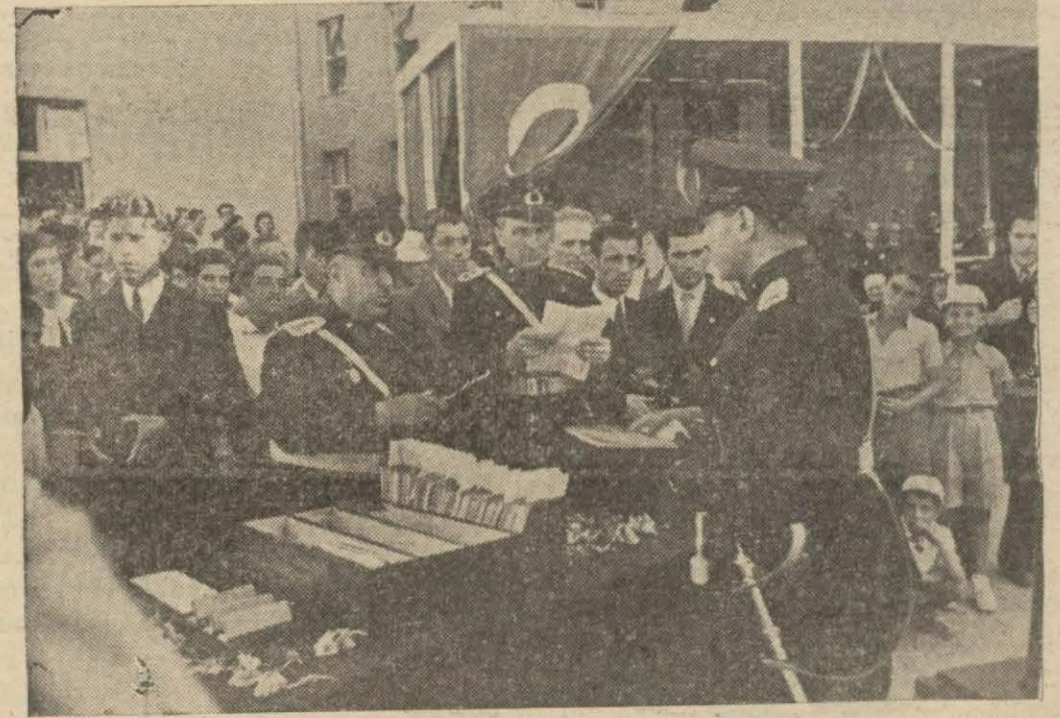
Ankara 30 ağustos günü resmi geçide iştirak eden yeni sübaylarımız

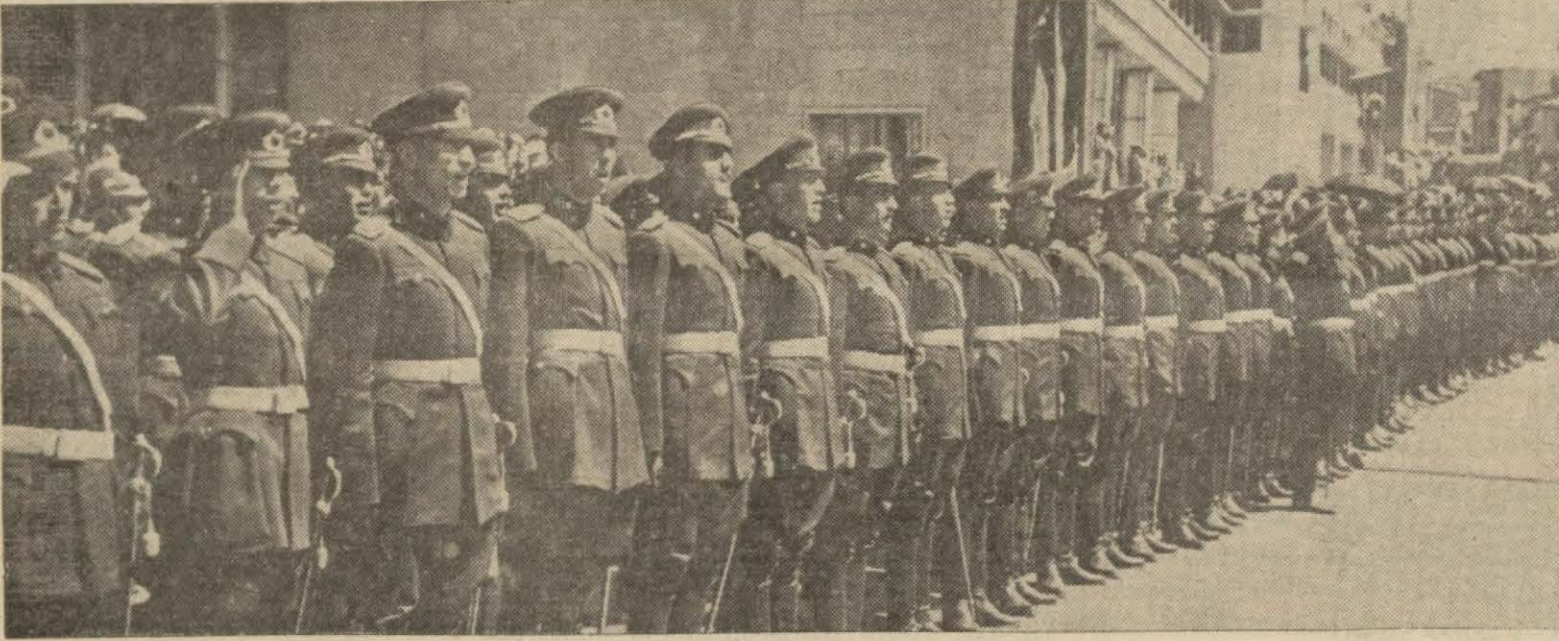
Mareşal Fehri Çakmak ve Millî Müdafaa Vekili Elâzığ istasyonunda Başvekilî teşyi ediyorlar (A. A.)

Kahraman askerlerimiz Ankarada 30 ağustos geçid resminde

30 ağustosta Ankara Harb okulu ndaki merasimden bir intiba: Genç sübaylarımızdan biri diplomasını alıyor

Harb okulunu bitiren genç sübaylarımız İstiklâl marşını söylüyorlar

Genç sübaylarımız Harb okulunda diloma tevziinden sonra Atatürk heykeli önünden geçiyorlar

Yiğit süvarilerimiz An karadaki geçid resminde

Ankarada 30 ağustos bayramı intibaları: Genç bir sübay nutkunu söylüyor

Kahraman süvarilerimiz Ankaradaki geçid resminde

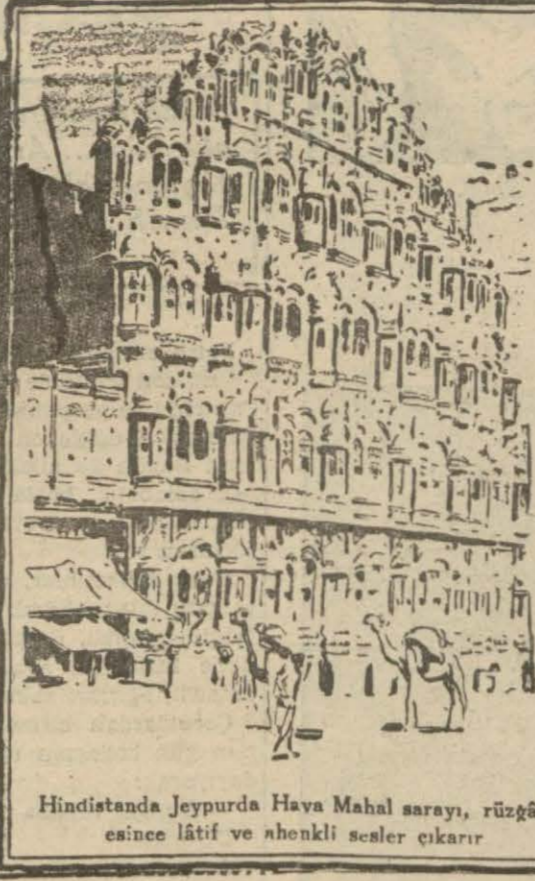
Harb okulunda diploma tevzi merasiminde hazır bulunan Dahiliye, Maarif ve İnhisarlar Vekilleri ile Meclis reisi

Garib ve inanılmıyacak şeyler

O'CONNEL MAHON

İrlandanın en yakışıklı, en kibar adamı
İrlandalı mülis ordusunda, Rus, Fransız, Nikaragua, Amerikan, Avusturya, Brezilya, Kosta Rika ordularında albay, Uruguay ordusunda general, Şili filusunun birinci amirali Nikaragua eyaleti valisi, Brezilya peskoposu idi, 6 defa mebus olmuş ve 13 defa düello etmiş, hepsinde de galib gelmişti

Hindistanda Jeypurda Hava Mahal sarayı, rüzgâr esince lâtif ve ahenkli sesler çıkarır

Hindistanlı Sita-bira isimli kadın durmaksızın bir kılıcı 24 saat 25 dakika sallamıştır

1930 senesinde Kanada'da Edmonton şehrinde soğuk derecesi, sıfırdan aşağı 100 dereceye düşmüştür

Bu kız Ohama'dır. Kendisine yağmurlu kız derler. Zira doğduğu zaman, vaktiz edildiği zaman, bütün doğum günlerinde, iş bulduğu gün, işini kaybettiği gün ve her ne zaman dışarı çıkıyorsa yağmur yağmıştır

Bu adam 15 senedir kış yüzü görmemiştir. Her kış vazife ile kış olmanın memleketlere gitmeğe mecbur kalmış, yazları da Avrupaya dönmüştür

Snelpaardelooszoondeerspoorwegpitroolrijtuig
Hollandaca otomobilin ismi

ASKERLİK BAHİSLERİ

Düşmanı nasıl yendik?

Hepimiz kendimizden ve askerimizden emindik. Fakat bundan daha mühimmi ordunun en büyük başa olan derin itimadı idi

Yazan : General H. Emir Erkilet

Taarruz tahşidatı bitmek üzere idi. Başkumandanlık ve garb cebhesi karar-gâhları 24 ağustos 1922 de Akşehirden asıl taarruz cebhesinin gerisinde Şuhut kasabasına taşındı ve 25 de Kocatepenin cenub batısında çadırılı ordugâha gidildi. Kocatepe birinci ordu kumandanlığının muharebe idare yeri idi.

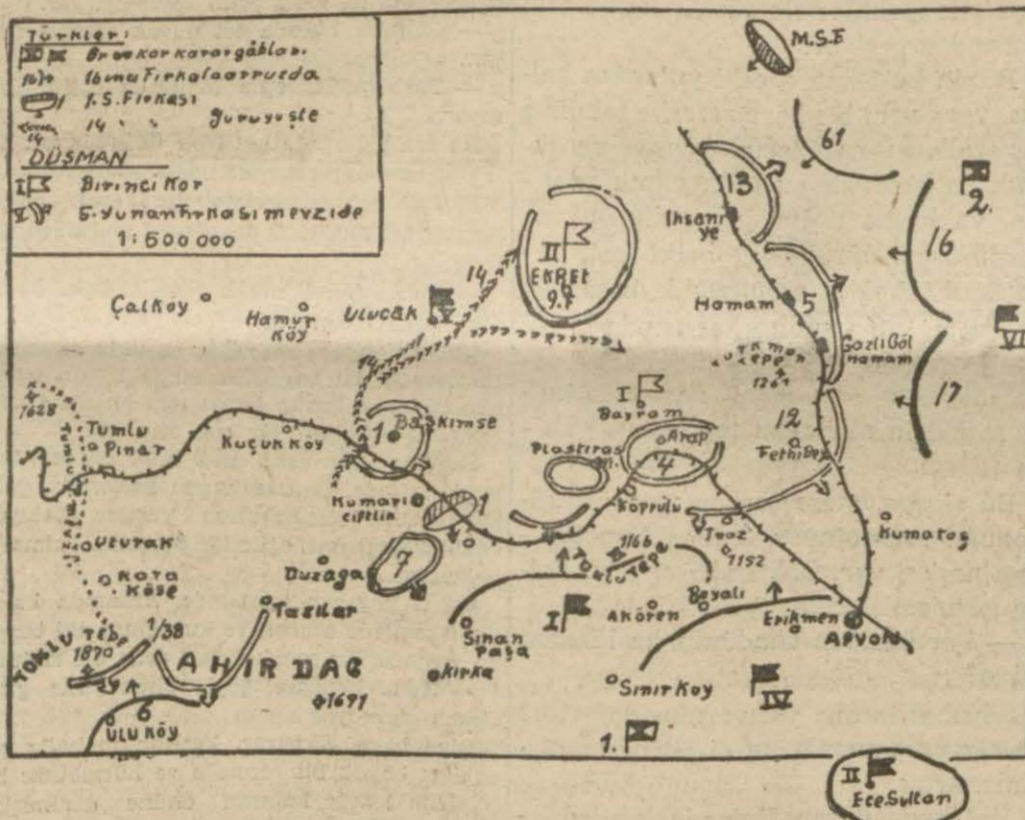
Düşman hatlarının 7 Km. kadar uzatıldığı, bir sürü dere ve tepecikler arasında yükselen bu mevkenin yalnız birincinin değil, ikinci ordunun da taarruz alanını ve düşmanın gerilerini gözetlemek kabil idi. Bu sebeple burası aynı zamanda Başkumandanlıkla Garb cebhesi kumandanlığı için muharebe idare yeri seçilmişti. İkinci ordu kumandanlığı da harb kademesi ile Bolvadından, muharebe idare yeri olan Şaphane dağına hemen doğusu dibindeki Doğlat (Bürhaniye) köyüne gitmişti.

24 ve 25 ağustos en son hazırlıkların görüldüğü ve nihai emirlerin verildiği günlerdi. Kalblerimiz en asil bir helecanla çarpıyordu. 26 ağustos, uyumyan gecenin o büyük sabahı, 300 küsur Türk topundan, Türk kağnisının ve Türk kadınının, aylarla yarı tok didinerek, memleketin uzak sınırlarından, bin güçle getirebildiği binlerce mermi düşmana savurulurken, Şaphane dağından ve Kocatepeden düşman mevzilerine çevrilecek dürbünlerin aynalarından acaba neler görülecekti?

Hepimiz kendimizden ve askerimizden emindik; fakat, bundan daha mühim olanı bütün ordunun en büyük başa olan derin itimadı ve bunun neticesi olarak, emirlerin ve vazifelerin iki yüz bin insan tarafından, tek bir adam sadeliğiyle ve sessizlikle, kusursuz, yerine getirilmeleri idi.

Anadolu Türk ordusu, memleketi düşmandan temizlemek için, yapacağı kat'i hamleyi böylece hazırlar ve en son tertibatı alırken düşmanın habersiz ve sakin yerinde yattığını görüyorduk. Bihassa ikinci ordu mntakasından, Aziziyeden, Yapıldak boşluğundan Duger ve Gazlıgöl dolaylarına gönderilen vatanseverler ve hergün sabah ve akşam uçurulan tayyarelerimiz düşman cebhelerinde ve ihtiyatların yerlerinde bir değişiklik olmadığını bildirdikçe pek haklı seviniyorduk.

Düşmanın sayıca üstün (cem'an 12, bizimkiler 5) fakat faaliyetçe aşağı olan uçakları da kendi büyük karargâhlarına, şubhesiz aynı malûmatı, yani bizim tarafta da hiçbir tebeddül olmadığını bildiriyorlardı. Halbuki bir hafta zarfında dördüncü ve ikinci kolordular Akar çayın şimalinden cenubuna ve üç fırkalı beşinci süvari kor da ta İlgından Sandıklıya ve buradan cebheye günlerce yürü-

27 ağustos günü akşamı iki tarafın vaziyeti

muslerdi. Fakat düşmanın bütün bunları görüp sezememesi için türlü tedbirler alınmıştı. Meselâ düşmanca malûm olan yerinden kalkan, her kı'ta yalnız geceleri yürüyor ve eski yerlerinde çadırlarını boş olarak, bir mikdar nefer, hayvan ve bir iki araba ile bırakıyor. Gündüzleri burada bermutat hareket ve faaliyet ve mutfak dumanı gösteriliyor ve bu suretle düşman uçakları ve düşmanın yüksek mevzilerinin dürbünlü gözeticileri her şeyi yerli yerinde duruyor sanıyordu. Hususî muhaberata ve matbuata çoktan askerî sansür konmuş ve bir haftadır cebhe ile gerisi arasında münakalat kesilmişti. İşte bu ve emsali birçok tedbirlerle yeni tahahşüdümüz gizlenmiş ve Afyon cenub ve cenub batı bölgesinde on bir piyade ve üç süvari fırkası ile epey bir topçu kütlesi toplanmış ve taarruza sessiz hazırlanabilmiş idi.

58 yaşlarında bulunan düşman ordusu başkumandanı General Hacı Anesti de, Türklerin zaten taarruza iktidar ve kabiliyetleri olmadığına inanarak, cebheyi üç kolordu kumandanına bırakmış, İzmirde oturuyor ve İstanbul üzerine Trakya cihetinden bir taarruzla burasını elde etmek ve Garbi Anadolu'da, Yunan ordusunun nezaretinde müstakil bir Yunan eyaleti vücade getirmek gibi projelerle uğraşıyordu. İstanbul projesi için cebheden bazı aylar hareket bile ettirilmişti. Bütün bunlar taarruzumuzun vukubulduğu anda düşmanın niyet ve tertibatımızdan ne kadar habersiz olduğunu ve hattâ bir taarruzumuzu hiç beklemediğini kâfi derecede gösteriyordu.

26 ağustos sabahı düşman mevzilerine açılan şiddetli bir topçu ateşi himaye-

sinde birinci ve ikinci orduların piyadeleri düşmanın büyük Afyon çıkıntısına her taraftan hücumla başladılar. En sağda 2. ordu mntakasından 41. fırka, düşmanın Eskişehir grubunun cenub cenahına taarruz için şimale ilerlerken müretteb süvari fırkası Duger istikametinde Köroğlu kalesine yürüyor, 61. fırka düşmanın 5. fırkasının solunun bulunduğu Kazuçuran dağına şiddetle taarruz ediyor ve burasını alıyor. VI. ordunun 16. ve 17. fırkaları da, düşmanın Afyon şimal doğusunda, Dedesivrisi ve Kozluca mevzilerinin ileri hatlarına giriyorlar. İkinci ordunun 26 ağustos taarruz hareketleri gereği gibi tesir etmiş ve düşmanın Eskişehir cebhesindeki III. kolordusile Akarçay şimalinde mevzide bulunan 12. ve 5. fırkalarından maada Duger ve cenubundaki II. ihtiyat kolordusunun büyük kısmını yerlerinde çivilemiş ve tesbit etmişti. Filhakika düşmanın 5. fırka kumandanı 61. fırkayı Kazuçurandan geriye atmak için ihtiyatını sarfediyor ve atıyor ve müretteb S. fırkasının karşısına, ihtiyattaki 12. Yunan fırkası kuvvetler sürüyor ve bu suretle 2. ordumuz vazifesini mükemmel yapmış oluyor.

Asıl taarruzun yapılacağı birinci ordu cebhesine gelince 26 ağustos fecirle başlıyan ve bir buçuk saat süren hafif ve ağır topçu ateşimiz o derece iyi tevcih ve bilhassa düşmanın Kalecik sivrisi - Belentepe - Tinastepe mevzii üzerinde güzel teksif edilmiş idi ki, gecedan ilerliyen IV. ve I. Korlarımızın piyadeleri topçu ateşinin himayesinde düşman mevzilerine iyice sokularak müşkülsüz ve hemen hemen telefatsız ilk Yunan sil-

(Devamı 14 üncü sayfada)

Eski Türk detektifleri "Son Posta," ya maceralarını anlatıyorlar : 18

Boğularak kuyuya atılan genç ve güzel kız

Kız nişanlanmak üzere idi. Kendisi ile evlenmek isteyenler çok olmakla beraber hiçbirisi bu cinayeti işliyecek yaradılıştta değildi. Peki ama bu genç kız kendi kendis'ni boğmamıştı ya...

Eski zabıta âmirlerinden Bay Rüş - düyü dinliyorum, diyor ki:

— Cesedi kuyudan çıkardılar. Karakola getirdik. İlk bakışta güzel olduğu anlaşılın bu genç kızın vücudünde bıçak yarası yoktu. Yalnız boynu simsiyahtı. Ağzına da bir mendil tıkamışlardı. Doktor, zavallının, boğularak öldürüldüğünü, sonra kuyuya atıldığını tesbit etti.

Civarda arama yaptık. Cinayete dair ufak bir ipucu bile elde edemedik. Kız, morga kaldırıldı. Bize de katili bulmak düştü. Amma bu dile kolaydı. Maktulün ailesile temas ettim. Hâdisede hırsızlık gayesi güdülmüş değildi. Çünkü kızın parmağında bulunan elmas yüzük ve kolundaki bilezikler yerli yerinde duruyordu. Nihayet şuna karar vermiştim: Bu güzel genç kız, gaddar bir aşığın kiskançlığına kurban gitmişti. Fakat, ne anası, ne babası ve ne de diğer akrabaları böyle bir maceranın kahramanını tanımıyorlardı.

Diyorlardı ki:

— Vâkiâ, kızımız gelinlik çağına gelmişti ve bir çok talibler de çıkıyordu. Fakat hiç birinin böyle bir harekette bulunacağı ihtimal vermiyoruz.

Bu vaziyet karşısında, hüviyeti, kızın ailesi tarafından bilinmeyen belâli aşığın bulmak için, başka yollara müracaat etmek lâzım geliyordu. Yetişkin bir genç kızın ufak bir gönül macerası olabilir. Yahud kendisine tutulan, fakat yüz bulamayan bir sevdalının intikamını hayatile ödemiş bulunabilir.

Kızın ebeveyni ile tekrar temas ettim. Mülâhazalarımı söyledim. Fakat, hiç tereddüdsüz şu cevabı verdiler:

— Böyle bir şey varid değildir. Hem nasıl olur, kızımız nişanlanmak üzere idi. Söz kesilmişti bile... Reddedilen taliblerin de, evvelce söylediklerimiz veçhile cinayeti göze alacak tıynetle adamlar olmadıkları muhakkak. Bahsettiğiniz gizli bir münasebetin mevcudiyeti ihtimaline gelince, bunu asla varid görmüyoruz!

Meseleyi, bu şekilde kabul edecek olursak, iş çıkmaza giriyordu. Tahkikatı genişletmek, öldürülen kızın ana ve babasından ziyade içli, dışlı olabileceği insanlarla temas etmek lüzumunu hissettim. Bunlar, kimler olabilir? Maktulün arkadaşları tabii...

Fakat, bu hususta gayet dikkatli ve kimseye su sızdırmadan harekete geçmek lâzımdı. Mahalledeki kadınlardan birini elde ettim. Hâdisde, o civarın dedikodu mevzuu olmuştu zaten... Kadın, bildiklerini söyledi, bilmediklerini de öğrendi, söyledi. Böylece, karşımıza, üç genç kız çıkmış oluyordu. Bunlar hakkında gizli den gizliye tahkikat yaptır-

dim. Her üçü de, maktul kızın gayet samimi arkadaşı idiler. Fakat, içlerinden bir tanesinin, son zamanlarda, ölü ile arası açılmış bulunuyordu.

Vaziyeti tahlil ettim. Evvelâ diğer iki kızın ailelerle konuştum. Fakat, pek tabii olarak kendilerinin ölü ile hiç bir münasebetleri bulunmadığını, lâkin, kızlarının bildikleri gizli bir nokta varsa, benimle beraber ortaya çıkartmağa çalışacaklarını vâdettiler.

Her iki kızın da söyledikleri hemen hemen bir gibi idi. Diyorlardı ki:

— Arkadaşımızın, her hangi bir genç ile bir alakası bulunup bulunmadığını bilmiyoruz. Olsa bile, herkes gibi, bizden de saklaması icab etmez mi?

Bu cevap da mantıklı idi. Genç bir kızın meşru bir şekil almıyan küçük bir flörtünü bile saklamak mecburiyetinde kalacağı şüphesizdi. Son ümidim üçüncü kıza kalmıştı. Fakat, onunla doğrudan doğruya teması muvafık bulmadım, peşine düştüm.

— Bu ketumiyete neden lüzum görürdünüz?

— Aralarının son zamanlarda açılmış bulunması, beni ihtiyata sevk ediyordu. Sonra, maktulün, uzun zamanlar, bununla gayet samimi konuştuğunu anladım. Bu ifrat ile tefritin elbette bir sebebi vardı.

Tahkikat sonunda şu iki nokta gözüme çarpıyordu:

1 — Mevzuubahs kızın, tuttuğunu ko-paran cinsten bir erkek kardeşi vardı.

2 — Ölünün, bu gençle tanıştığı, bir ara üçünün birlikte gezdikleri, bir gezmelere nihayet verilir verilmez de iki kız arasında dargınlık çıktığı anlaşılıyordu.

Fakat, iki kız arasında dargınlık zuhur etmiş, bu suretle her üçünün bir arada gezmeleri nihayet bulmuş olabilir. — Ya, öldürülen kızla, arkadaşının erkek kardeşi arasında bir hâdisde çikmiş, bu yüzden ikisinin arası açılmış ise?

İşte, tahkikatı bu şekilde ilerletmeğe başladım. O zaman şüphelerime kuvvet veren bir delille karşılaştım: Erkek kardeş ortada yoktu!

Bu vaziyet, bana, vak'adan sonra kaçan mücrimin haleti ruhiyesini hatırlatıverdi!

O zaman işi açığa vurdum. Kıza da, anasına da, babasına da:

— Gelin bakalım, dedim. Daha ilk sorguda ana ile babanın, bir şeyden haberleri olmadığı anlaşıldı!

— Oğlunuz nerede, sualine:

— Teyzesine misafirliğe gitti, diyorlardı. Hattâ, kendilerini ne için zannaltına aldığımı hayret ediyorlar:

(Devamı 14 ncü sayfada)

Mari Valevska

Napolyonun aşk romanı

Tercüme eden: Mebrure Sami

“İmparator geliyor!”

Evvelki günkü ve dükkü kısımların hülasası

Tullerin sarayında bütün prensesler, prensler, Fransanın yüksek rütbeli memurları, zevceleri toplanmıştır. İmparatorice Jozefin baş mühürdar Carbaceres ile tavla oynuyor. Biraz mağmumdur. Çünkü kocası Napolyonla araları hiç de iyi değildir. Napolyon kendisini dul almıştır. İlk zamanlar çalgıncasına severken, son zamanlarda onu ihmal etmiştir. Ortada muhtelif sebebler, bilhassa Napolyon'un kız kardeşlerinin tesiri vardır. Jozefin şimdi 45 yaşındadır. Napolyon kendisini boşamak niyetlerini taşımaktadır. Roman başlarken içeri giren zaptiye nazırı Fuşe bu niyeti İmparatoriceye açmakta beis görmemiştir. Bunun içindir ki Jozefin bu adamdan nefret etmektedir.

Konuşmalar, piyano sesi içinde geçen kısa birkaç dakikadan sonra teşrifatci Napolyonun ortanca kız kardeşi Prenses Burgez'in geldiğini haber veriyor.

Bütün gözler kapıya çevriliyor. Prenses Burgez ince tüller içinde, güzel ve cazibeli içeriye giriyor. Yanında genç, küçük, harikulade güzel bir kadın var. Bu, Kontes Mari Walevska'dır. Napolyonun günlünde büyük bir yer kapladığı söyleniyor. Bu yüzden imparator emretmiş, ve Kontes Walevska'yı Paris'e getirtmiştir. Böylece genç kadın aylardanberi en çok lafı edilen bir şahsiyet olmuştur.

İmparatorice Jozefin ise büyük bir heyecan içindedir. Kalbi parçalanıyor gibi oluyor. Prenses Burgez ile Mari Walevska kendisine doğru gelirken o soğukkanlı davranmak istiyor.

[Roman devam ediyor]

O sırada, imparatorice de kendine hâkim olmak kudretini bularak, hiçbir şey belli etmeden ilerliyor. İmparatorun validesine bir iki lakırdı söylüyor ve yerine oturmasını rica etmesi üzerine, valide kadın, kol yerleri Mısır Sfenksleri üstüne dayalı yaldızlı büyük koltuğuna dimdik, azamet dolu bir eda ile kuruluyor.

Napolyonu dünyaya getiren bu kadın, yüzünün keskin ve muntazam hatları, sabit gözleri, ağır hareketleri ve bütün varlığında âdeta için için kaynadığı hissedilen yüce ve sessiz gururu ile tarihi Roma heykelini andırıyor. Yanında dam donörü Madam Jüno (General Jü'nün karısı) bulunuyor. Çok eskidenberi ailenin tanıdığı ve mazinin sadık bir şahidi olmuş olan bu kadını imparator pek sevmez ama, eski günlere hürmeten ve biraz da geveze çenesi ile gönlünü eğlendirdiğinden onu arar.

Generalin karısı tok sözlü, bazan da korkunç dedikoduculuğunu affettirecek kadar iyi yüreklidir.

Jozefin yoluna devam ederek Polinle Walevska'nın bulunduğu gruba doğru yaklaştı.

Fısıldaşmalar dindi, herkes dikkat kesildi. Napolyonun kız kardeşi bir adım ilerledi ve çok tatlı bir ifadeye büründüğü küstah bir eda ile:

— İmparator emri üzerine Majestelerine arkadaşım Kontes Mari Walevska'yı takdim etmek şerefini aldım... dedi.

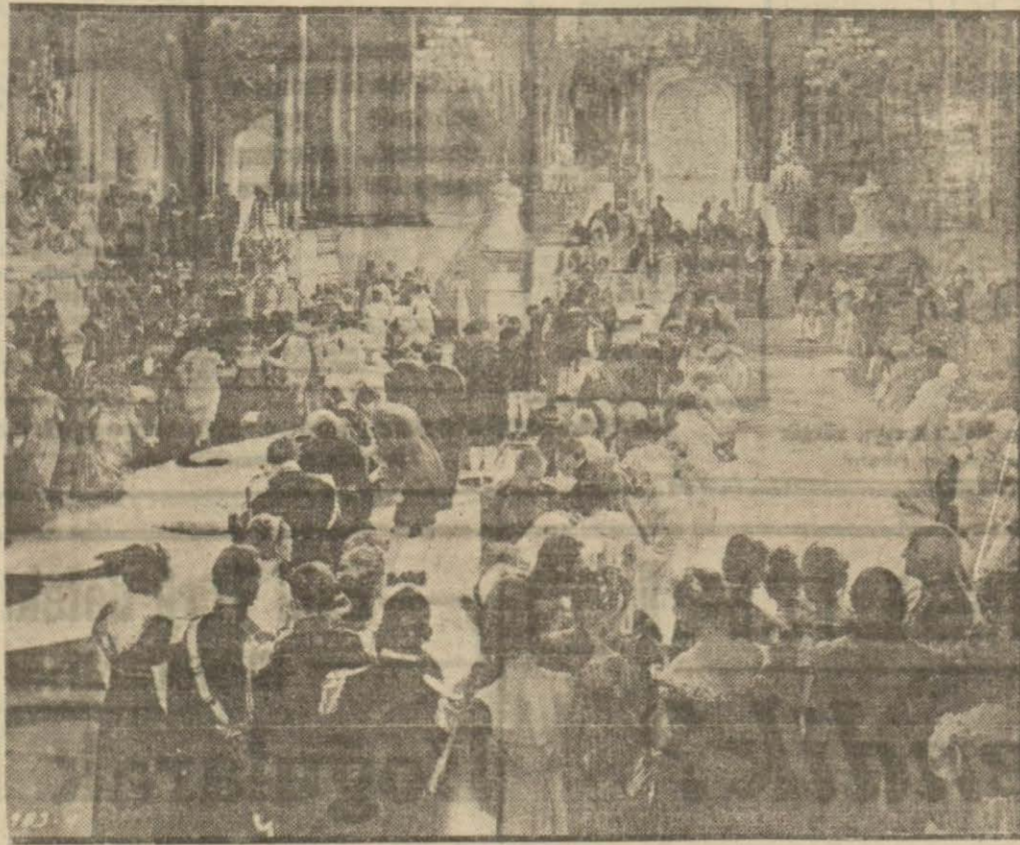
«Arkadaşım» kelimesi üstünde de, manalı bir duraklama yaptı. Jozefin titremekten kendini alamadı. Önünde, beyaz elbisesinin eteklerini yayararak eğilen, heyecandan yüzü kızaran genç Lehli güzeline sert sert baktı.

Teşrifatın mecburi kıldığı üç reveransın bitmesini bekliyor... Halbu ki umumiyetle, o bu eğilişlerin birincisini kâfi görürdü...

Âdetce elini öptürecek yerde de kısa bir baş selâmile kadına mukabele etti ve hükümdarların kullandığı «cemi» sigasıle konuşarak:

— Madam, sizin lâfınızı işitmiş idik... Yalnız Pariste olduğunuzu bilmiyorduk... Şühbesiz tekrar görürsünüz... dedi ve bunun üzerine gözlerini çevirerek yürüdü geçti.

Şaşkına dönen Mari bayılacak gibi olmuştur. İmparatorun kız kardeşleri ile güzel Madam Mare ve Fuşe etrafını aldılar, onu teskine çalıştılar.

Mari Valevska filminden:

Tulleri sarayında bir suvare

Devletin birçok büyükleri, saray kadınları, kendisine takdim edilmek dileğindeler...

Mademki Napolyon onun buraya gelmesini istedi. Mari de onun haysiyet ve şerefine uygun bir şekilde hareket etmeli değil mi?

Kadınlara hâs olan gayretle kendini toparladı ve konuştu; ince oymalı fil dişi yelpazesile yelpazelendi ve tekrar gülümsemeğe başladı.

O aralık büyük kapının iki kanadı birden, teşrifata uygun bir gürlütle ile ardına kadar açıldı:

— İmparator! sadası yükseldi. Ortalığa tam bir sessizlik çöktü. Dışarıda, mermerlerin üzerinden, sert ve acele adımların yaklaştığı işitildi.

Ve «O» göründü. Avizelerin parıltısı altında bütün başlar eğildi. O, hiç durmadan yürüdü... Gözlerle salonun içinde, birini, bir çehreyi arıyarak yürüdü... Ve onu bulunca da, o âna kadar çatkın duran yüzü ne kadar tatlılaştı.

Surtında, her zamanki gibi, kendi muhafız bölüğünün, avcı askeri üniforması var; Yaka ve kol ağzları kırmızı, yeşil çubandan frak, küçük apuletler, beyaz kazmırdan yelek ve külot, ipek çorablar, altın tokalı kunduralar. Göğsünde de Lejyon donör nişanı.

İmparatoriceye doğru ilerlerken, şöyle elile bir işaret yapıyor ve yakın akrabalar kadınları birer birer yerlerine oturtuyorlar.

Jozefine:

— Ey, ne var, ne yok bakalım?.. derken başmühürdarın çok çalışarak öğrenilmiş, tâzim dolu selâmına mukabele ederek sözünü yarım bırakıyor ve:

— Bambaceres, yarın beni görmeğe gelin. Size Roma işleri hakkında söyleyeceklerim var... diyor.

Tekrar karısına dönerek devam ediyor:

— Can sıkıntısından patlıyor gibisiniz hepiniz... Bu ne asik suratlar...

— Seni çok bekledik de ondan, gece yarısı oldu biliyor musun Bonapart?

Jozefin bu Bonapart ismi ile, ve sen diye hitab etmek âdetini kendine mahsus bir imtiyaz telâkî ederek, bu hakından ancak tantanalı büyük merasim günlerinde vazgeçebiliyor.

— O kadar geç oldu ha? Çok işim vardı. Sade giyinmekle, misafir kabul etmekten başka bir şey bilmiyen siz kadınlar, çalışmanın ne demek olduğunu aklınızdan bile geçiremezsiniz.

Jozefin her vakit yaptığı gibi, imparatorla beraber yürümek üzere ayağa kalktı.

— Hayır, sen otur. Yorgun gözüküyorsun, dinlen... Ben şimdi gelirim.

İmparatorice gamlanan bir yüzle yerine otururken, o da iki yanına salınarak bir eli arkasında, pek o kadar zarif

olmayan yürüyüşle, renk renk kadife elbiseler veya sırmalı üniformalar içinde iki kat eğilmiş erkekler, en pahalı, şatafath ipekliler ile süslü kadınların arasından geçiyor.

Bütün bu isimleri eski yıllardan kalmı, veya yeni bir harb zaferile takılmış generallerin, nazırların, prenses ve düşeslerin hepsi de şu ufak yapılı zabitin, yanlarına doğru gelmesiyle yürek çarpıntısına uğruyor ve belki sert, fakat muhakkak ki umulmadık, bazan da yersiz bir sorgusunun karşısında kekeleyebilecekleri «evet haşmetmeab» veya «hayır haşmetmeab!» ı yerinde kullanmak için akıllarını toplamağa çalışıyorlardı.

Bu akşam, ateşe çarpan, general Jönonun karısı oluyor. Amma Napolyonun neşesi var. Çaktandır onu bu halde görmemişlerdi.

— Portugalden döndünüz ha Madam Jüno?

Seyahat insana yarıyormuş doğrusu? Reverans yapmağı ne güzel öğrenmişsiniz, artık.

Ve orada duran Holanda kraliçesi - ne (1) doğru dönerek:

— Değil mi hele Hortans? İyilenmiş bizim Madam Jüno değil mi? diye ilâve ediyor.

(Arkası var)

(1) Okuyucularımın hatırasına Napolyonun yakınlarını daha esash bir şekilde canlandırmak kaygusu ile, romanımızın mevzuundan, başlangıçta, böyle sık sık ayrılmak ve diğer tarihî eserlere istinaden bazı ilâveler yapmak mecburiyetinde kalmışın hoş görüleceğini umarak, biraz da ailesinin kurbanı olmuş olan bu büyük adamın kardeşlerinden Lui hakkında da kısaca bir kaç şey yazacağım.)

M. S.

Holanda kraliçesi Hortans Napolyonun üvey kızı ve aynı zamanda da, kardeşi Luinin karısıdır. Napolyonun, kudret, kuvvet sahibi olduktan sonra yakınlarına ibzal etmiş olduğu varlıkların, ünvanların hepsi de 12 yaşındaki Luiye daha topuçu zabıtlığı zamanından itibaren gösterdiği fedakârlıkların yanından hiçtir. Nitekim 20 yıl sonra Luiye yolladığı bir mektubda bizzat kendisi:

«Holandaya hemen hemen evlâd gibi büyüttüğüm bir prens verdim.» diye yazmış - tır.

Hakikaten de böyledir. 1791 de «Okson» da daha yeni zabıt çıktığı sıralarda, başında sekiz çocukla dul kalan annesinin yükünü azaltmak emelle o vakitler on üçünü süren Luiyi yanına almıştı. Şimdiki para ile 92 frank 15 santim gibi az bir şey tutan mülâzımî sani masâğıle, iki kişi birlikte, geçimnin yolunu bulmak mühtem ve zor bir işti. Yani hesapca iki kardeş, günde 3 frank 5 santimle kira verecekler, giyinecekler, yiyecekler, içecekler ve üstelik bu para ile Lui okutulacaktı da. Bu daracak bütçe ile Napolyon ve kardeşi lut kınaat geçiniyorlardı bile diyemiyceğiz. Kışların cenup tarafına düşen pavyonda 16 numaralı yan yana iki küçük çayşısı odalardan birinde müstakbel Fransa imparatoru, ötekinde de ilerde onun elli Holanda kralı olacak çocuk yatardı. M. De Coston, 2

Evlenme dairesinde geçirilen bir kaç saat

Nikâh memurunun karşısına ihtiyar bir kadınla ihtiyar bir adam oturdular... Arkamdan bir ses yükseldi: «Bunlar mı evlenecek ayol... Kıyamet âlâmetleri!..» İhtiyar bir kadın atıldı: «Bu da nasıl söz? Demek 10-15 sene sonra ben de evlensem benim için de böyle söyleyecekler...»

Yazan: Hatice Hatip

Fatih evlenme dairesi gene hincanınç do- Bu son günlerde izdivaclar pek çoğalmış. Pazartesi ve perşembe günleri kıyılan nikâhların adedi on üç, on dörtten aşağı düşmüyor muş. Bugün de nikâh kıyılan geniş salon pek kalabalık, hattâ koridorda, merdiven başında ve taş merdivenlerin üstünde bir sürü insan var.

Genç delikanlılar, süslü kızlar, siyah, eski çarşafı dilenci küküklü kadınlar, mantolu, baş örtülü, rastıklı, düzgünlü, biraz kartca mahalle kadınları, ayakları takunyali, basma entarili, ağzları sakızlı kız çocukları...

Çocuklardan birine yaklaşıyorum. Ve onun gibi kollarını merdiven parmaklığına dayıyarak:

— Buraya nikâha mı geldin?

Diyorum.

Arsız, arsız gülererek:

— Evetli diye cevap veriyor.

— Akraban mı evleniyor?

— Hayır.

— Ahbablarınız mı?

— Hayır.

— Kim nikâhlanıyor?

— Ne bileyim ben!..

— Davetli değil misin?..

— Yoo! Ben de Fatih parkında oynayan bütün çocuklar gibi burada seyirciyim. Fatih parkında oynayan çocuklar, yani biz hep perşembe pazartesi günleri buraya gelir nikâh seyrediz.

Daha sırtıyor:

— Bedava tiyatro... Hem yalnız biz mi? Baksanıza, salondaki bayanların yarısından fazlası da seyircidir. Dairede işleri oluyor. Sonra çıkıp buraya geliyorlar. Bazan işleri olmayanlar da gelip gelin seyrediyorlar.

— Gelinler burada tel duvak takmıyorlar ki...

— Takmıyorlar ama hepsi de süslü giyiyor.

Bu ara koridorda hafif bir telâş oluyor. Bir takım insanlar evlenme odasına giriyorlar.

Ben de yeni arkadaşımı bırakarak odaya doğru yürüyorum. O da hemen peşimden geliyor.

— Abla... Şimdi nikâh olacak. bak. bak... diye bana sokuluyor.

Nikâh memuru masanın başında oturuyor. İki tarafta iki bay. Karşısında bütün hayat için birleşen, bütün hayat için birleşmelerini temenni ettiğimiz bir çift oturuyor.

Sağda oturan gelin ufak tefek bir şey. Damad da öyle. Damad başını kaldırmış, gelin evlenme memurunun yüzüne bakıyor. Gelinin başı öne eğilmiş besbelli. kimseye bakmıyor...

Salon heyecan içerisinde. Arkamda kalan bir iskemlede oturan ve kucağında iki buçuk üç yaşında bir çocuk tutan genç bir kadın:

— Huu... hemşire, şöyle biraz yana git... Çocuk görmüyor...

Diye bana çıkıyor. Fatihin mahalle çocukları büyük bir teccessüs ve hürmetkar bir sessizlik içinde kapının önüne dizilmişler. Herkes dikkatle merasimi seyrediyor... Şimdi nikâh memuru suallerini sordu. Damadla gelin yerlerinden kalktılar. Arkadan bir ses:

— Al. Gelin de pek ufak tefekmiş... Diyor.

Siyah çarşafı bir bayan:

— Bizim çocuğumuzdur. Daha on altı yaşındadır... diye söyleniyor.

İk potu kıran tamir ediyor:

— Ben de onu gördüm ya... Pek küçük bir şey. pek sevimli, Allah mes'ud etsin!

— Damad da pek genç...

— İkisi de bir yastıkta kocasınlar inşallah! — Allah dirlük düzenlik versin!

Şimdi nikâh memurunun tebriklerini dinleyen gençler, masadan ayrıldılar. Büyüklelerinin hayır duasını almak için el öpmekle meşguller.

Genç sık lâciverd bir manto, altından topuklarına kadar uzanan sarı krep birmandan bir elbise giyiyor. Siyah bir başörtüyü çenesinin altından bağlamış. Davetli genç kızların hemen hepsi ya şapkalı, yahud da baş a-

cıldılık «Napolyonun ilk yılları» isimli eserinde şöyle der: «Bonapart, çok zamanlar kardeşle beraber yiyecekleri yemekleri kendisi pişirmek zaruretinde kalırdı. Mösyö de Sêzur da 9 cildlik hatıratında, onun elbiselerini bile kendi süpürüp ütilediğini anlatmaktadır. Yirmi yıl sonra Luiden şikâyet ettiği bir gün bizzat Napolyon Kolenkur'a şöyle derd yanıttır:

— «Mülâzım masâğımla geçindirip büyüttüğüm bu Luiyi nelere katlanarak bu boyu getirdim bilir misiniz? Ne bir kahveye ayak bastım, ne bir eğlenceye gittim, yavan ek - mek yediğim oldu... Elbiselerim tek fazla dayansın diye, her sabah kendim elimle fırçalar ütülerim... Yoksulluğumuz kimseye bel - li etmez, adetâ fakirliğimizin üstüne kapıları kıldılarim.»

Böylece, İtalya ve Mısır seferlerinde de yaver olarak yanında bulunduğunda ve günün birinde öteki yakınları gibi başına ne çoraplar örecek Luisinden, düşkün bir baba gibi hiç usaklaşmak istemezdi. Gene bu madda, onu kanadının altından ayırmamak istemiş, üvey kızı Hortans de Boarne ile evlendirmişti.

çık altı aylık ondüle saçlı ve hepsi de kısa, şık, modern elbiseler giyorlar... Gelin çocuk denecek kadar genç yaşta olmasına rağmen acaba neden böyle muhafazakâr... Hele damad için arkamızdaki bayanlar:

— Öğretmemiş...

Diyorlar. Her halde münevver bir genç olacak. Bayanını niçin böyle eş ve akrandan bambaşka bir kılıkta buraya getirdi?

Bir bayan:

— İkisi de iyi çocuklar, güzel çocuklar, genç çocuklar... diyor. İşte tam mes'ud bir çift olacakları meydanda...

Arkada derdil bir ahalle karısı sesi cevap veriyor:

— Güzellik, gençlik beş para etmez... Allah son gününü versin, bunların hepsi geçer...

Yüksek sesle geçiriyor...

— Ooof... Meraklıdım. Gençliğim hatırıma geldi... Ooof...

Bir kere daha geçiriyor Ona dönüyor. Lâciverd başörtünün altından görünen kıvrık saçları, biraz kartca, fakat sevimli bir çehresi var... Sürmeli gözleri hâlâ güzel... Eski bir yeldirme giymiş:

— Aman bayanım, diyorum. İhtiyarlıkta bahsettiniz. az kaldı size valide diyecekti. Ne kadar gençmişsiniz...

Bu iltifattan memnun, fakat gene başım sallıyor:

— Gençlik uçtu gitti! diyor... Ne zamar böyle düğüne gelsem... nikâh görsem, genç meraklarım kalkar... gene de gelirim

— Neden acaba? — Neden olsun?.. İlk nikâhım aklıma gelir... Benim hayatım romandır, roman!

— Ne oldu, biraz da bana anlatsanıza?! — Kızım, daha tazecek bir kızımdı. Beni bir delikanlıya nişanladılar. Nikâhımız tam olmak üzere iken büyük seferberlik çıktı, dediler... Nikâha iki gün kala gitti nişanım.. Gidiş o gidiş, bir daha ne yüzünü gördüm, ne de kendisi geri döndü.

Gene geçiriyor. Ben de pek acıyorum:

— Vah, vah! diyorum... Şehid oldu, öyle mi?

— Hayır... Arabistana yollamışlardı. Bir fellâh karışile evlenip dönmüş...

Bu sırada ikinci çift için masa hazırlandı. Şahid yerine iki erkek geçti. Fakat gelinle güvey yerine yanlışlıkla kayın pederle kayır valide oturdu galiba...

Kadın en aşağı iki beş yaşında bir kadın; erkek altmış üç... Kihkklarına bakınca taşralı oldukları anlaşılıyor.

Arkamda merakı tazelenen bayan derdini unuttu, gülmeğe başladı:

— Aaa... aaa... töbe estağfurullah... Bu da nesli... Bunlar mı evlenecek?.. Aaa... Aaa... Kıyamet âlâmetleri ayol.

Daha arkada oturan elli beşlik bir kadıncağız:

— Allah... Allah... diyor. Ne olur? Nikâh her yaşta Allahın emri. Demek ki on, on beş sene sonra biz de evlenmeğe kalkışsak biz de böyle gülecekler...

Diğeri onun sözlerini bile dinlemiyor:

— Artık bu kadarı da olmaz! diyor. Kadın sekseninde var.

Bir bayan diğeriye soruyor:

— Ne söylüyor. ne söylüyor?... — Gelin tanyormuş... Seksen yaşında 1 - miş!...

Kırk beşlik bayan şöyle bir eksper gözle uzaktan uzağa, imzasını atmıya gayret eden gelini süzüyor.

Ve tasdik ediyor:

— Evet, vardır seksen yaşında... Herkes yirmi beşinde dul kalıyor da koca bulamıyor... Altı senedir dulum. Yirmi beşimde zevcim kaybettim. Vallahu bunun yaşında bir adam beni isteseydi hiç düşünmez, varırdım ona... Allah... Allah... Talih var bazı insanada vesselâm...

Biraz sonra masaya, demindenberi salonda, koridorlarda neşeli ve serbest tavırlı gelen arkadaşlarla ve nihâlisile konuşup çalkalaşan sevimli bir genç kızla, genç ve sevimli bir delikanlı oturuyorlar. Kız ve erkek taraflı birbirlerine tamamlamış zd... Erkek taraflı hep çarşafı, yeldirmeli, başörtülü. Kız taraflı şapkalı, şık kadınlar... Damadla gelin uyuşmasa benziyorlar.

Nikâhtan sonra bir bayan büyük bir paketten çıkardığı küçük şeker kutularını kendisi davetlilerine dağıtıyor.

Arkamda duran derdil meraklı bayan bu nikâha da söyleyecek bir söz buldu:

— Şimdi alafrangada şeker dağıtmak kalkmış! Nikâh memurunun masasına bir pake. bırakıyorlar. Bir kutu açıp şöyle etraftaki insanlara dağıtmak yok... bansana kadına... nasil bir kutu verince acele, acele paketi kaçı - rıyor. Sanki gidip elinden kapaçağız... Aman ne cimri seyler. İnsanım hikâti işta böyle anlaşılır. Nikâhınızı kıymışınız. kıyamet mi kopar? Açın bir paket gezdirin salonda. İğlimizde iki canlı var, çocuğu var, ihtiyarı var, imreneni bulunur, canı çeken çıkar. Sanki bu kadar cimrilik iyi bir şey mi? Bir badem şekeri bu, kemali yirmi para değerli bunun... Herkes alrı!

Çocuklarda da memnuniyetlilik alâmi beliriyor...

Bu kalabalığın arasından süzülerek vakit geçirmiş olduğu için âdeta esefle evlenme dairesinden ayrılıyor. Hatice Hatip

Beynelmilel vaziyette gerginlik devam ediyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Hariciye nazırı Lord Halifax, bu gerginliğin bir an evvel izalesi için azami faaliyet göstermektedir. Nazır, bugün Berline dönmek üzere İngiltere sefiri Sir Nevil Hendersonu tekrar kabul etmiş ve kendisine lâzım gelen son talimatı vermiştir.

Lord Halifax bilâhare Amerika sefiri Josef Kenediyi, Paristen yeni dönmüş olan Fransız sefiri Korbeni, Çekoslovakya elçisi Masariki ve Lehistan maslahatgüzârını kabul etmiştir. Daha sonra, muhafazakâr partisi şeflerinden Çurçil de hariciye nezaretine gelerek, Lord Halifax ile kırk dakika görüşmüştür.

Diğer taraftan Fransız hariciye nazırı Bone de Sovyet sefiri Suriçi ve Amerika sefiri Sir Vilyam Buliti kabul etmiştir. Gerek Londra, gerek Pariste cereyan eden bütün bu görüşmeler esnasında Çekoslovakya'daki vaziyet mevzuu bahsedilmiştir.

İngiliz sefiri Berline döndü

Londra 31 (Hususî) — Sir Nevil Henderson bu akşam Berline vâsil olmuştur. Südet meselesi hakkında İngiliz hükümetinin niyetlerinden ve hattı hareketinden tamamen malûmattar olan sefirin, yarın Alman hariciye nazırı Fon Ribentrop ile görüşmesi muhtemeldir.

Sefirin, başvekil Çemberlaynin Hitler'e hitab ettiği bir mesajı da hâmil olduğu söylenmektedir. Maahaza, böyle bir mesajın mevcudiyetini teyid eden hiçbir malûmat alınmamıştır. Hattâ, Hendersonun Hitler ile görüşüp, görüşmeyeceği de henüz belli değildir.

Ruzveltin Hitler'e mesajı

Bazı mahfellerde dolaşan bir şayiye göre, Amerika Cumhurbaşkanı Ruzvelt de Hitler'e bir mesaj göndermiştir. Bu şayiye dahi tevsik edilememiştir.

Prag'da müzakereler

Londra 31 (Hususî) — Prag'dan alınan haberlere göre Lord Ransimen bugün Südet partisi mümessili Kund ile uzun bir görüşmede bulunmuştur.

Ransimen heyetine mensub malî müşavir Gvatkin de Bohemyaya giderek, Henlayna mülâki olmuştur.

Südetlerin vaziyeti

Prag'daki bazı cenabi müşahidlerin kanaatine göre Südetlerin bir kısmı, hükümetin yapmış olduğu fedakârlıklarla iktifa etmek niyetindedir. Diğer bir kısım ise partinin bütün taleplerinin is'af edilmesini istemektedir.

Henlayn Almanyaya gidiyor

Prag hükümeti tarafından dün resmen Südetlere bildirilmiş olan yeni plân hakkında istişarelerde bulunmak üzere, Henlaynin birkaç güne kadar Almanyaya giderek Hitler ile görüşmesi muhtemeldir.

Diğer bazı mahfellerde iddia edildiğine göre, bu yeni plân hakkında Südetlerin cevabı ancak Nürembergde toplanacak olan Nazi kongresinden sonra verilecektir.

Hitlerin, bu kongrede, Südet meselesi hakkında Almanyanın kat'î noktâ nazarını bildirmesi de muhtemeldir.

Nüremberg kongresi pazartesi toplanıyor

Nüremberg kongresi önümüzdeki pazartesi günü toplanacak ve bir hafta sonra gene pazartesi günü hitam bulacaktır. Bu müddet zarfında Hitler hergün birer nutuk söyleyecektir. Fakat siyasi mahiyetteki nutkunu en son günde irad edecektir.

Südet partisinde

Prag 31 (Hususî) — Südet partisinin politik komitesi yarın içtimaa davet edilmiştir. Bu içtimada, hükümetin yeni teklifleri hakkında görüşüleceği tahmin edilmektedir.

Prag 31 (A.A.) — Hodza, bu sabah Fransanın Prag elçisi B. Delakruayı kabul etmiştir.

Raystag içtimaa davet edilmedi

Berlin 31 (A.A.) — Salâhiyettar mahfeller, B. Hitlerin Raystagı içtimaa davet ettiği hakkında yabancı gazetelerde çıkan haberlerden malûmattar olmadıklarını bildirmektedir.

Almanyanın protestosu

Prag 31 (A.A.) — Almanyanın Prag sefiri, salı sabahı hariciye nezaretine yeni bir protesto notası vermiştir. Bu haberi veren çiftçi Venkov gazete-

si, Alman imparatorluk ordusu hakkında iki Çekoslovak gazetesinde çıkan bir makalenin bu notanın verilmesine sebep olduğunu yazmaktadır. Alman makamlarının verdikleri notada Beneş'den de bahsettikleri söylenmektedir.

İngiltere ve Fransanın maksadı

Paris 31 — Gazeteler, sayfalarını gene Çekoslovak meselesine hasretmektedirler.

Figaro gazetesinde Romiye, şöyle yazıyor:

«İngiltere ile Fransanın sarfetmekte oldukları faaliyet, Almanya aleyhine müteveccih değildir. Bu faaliyet, bir gün bir tarafın, ertesi gün diğer tarafın zararına olmak üzere hem de yalnız bir noktada değil, belki her tarafta emniyetsizliği umumî kaide olarak vazetmeği istihdaf eden temayül aleyhine müteveccih bulunmaktadır. Filhakika her altı ayda bir Avrupada bir devleti ortadan kaldırmak mümkün değildir, Avusturyadan sonra Çekoslovakya'yı ortadan kaldırmak hiç kimseyi hayrete düşürmeksizin yapılacak bir iş değildir.»

Londra borsasında

Londra 31 (A.A.) — Dolar fiatının İngiliz lirasına nazaran tereffüü bu sabah fazlalasmıştır.

Filvaki dolar, dün akşam 4.86 iken bugün 4.85,12 olarak tescil edilmiştir ve bu fiat, 486,65 olan eski paritenin dunundadır. İngiliz makamatının hali hazırda bu eski pariteye büyük bir ehemmiyet atfetmemekte oldukları zannolunmaktadır.

Dün Elâzığ'da muazzam bir geçid resmi yapıldı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ordusunun ve onun şerefli komutanlarını doya doya seyretmek onlara minnet hislerini, sevgilerini izhar etmek isteyen halk yalnız civar kazalardan değil, Malatya, Diyarbakır gibi vilâyetlerden de akın akın gelmişti. Manevra sahasının etrafı bir gün evvelden çadırlarla dolmuştu. Bugün sabah saat altıdan on dörde kadar kamyonlar bütün şehir halkını sahaya taşıdılar.

Tarihinde bu kadar kalabalık görme miş olan Elâzığ bu sefer adetâ boşalmış gibiydi. Esnaf dükkânlarını kapamışlardı. Sahanın etrafında eşgari 100 bin kişi yer almıştı.

Saat on dörde on kala sayın Mareşal refakatlerinde Orgeneral Orbay Çalışlar, Fahreddin Altay, Asım Gündüz ve Korgeneral Ergüder, Galib Deniz, Galib Türker, Cemil Cahid, 4 üncü Umumi Müfettiş Abdullah Alpdoğan ve Tümgeneraller olduğu halde sahayı şereflendirmişlerdir.

Ataşemiliterler

Bu sabah hususî trenle şehrimize gelen Yunan, Bulgar, İngiliz kara ve hava, Yugoslav, Rumen, Fransız, İtalyan, Rus ataşemiliterleri de tribünde yer almışlardı.

Geçid başlıyor

Geçid resmine tam on dörtte tayyarelerin uçuşlarıyla başladı. Kahraman uçmanlarımızın halkın başına kadar sokulmaları sahayı sevgi ve yaşa sadalarıyle doldurdu.

En önde Orgeneral Kâzım Orbay ve maiyeti, kendisini takiben korgeneraller Galib Deniz, Galib Türker ve Muzaffer Ergüder Mareşali selâmlıyarak geçtiler.

Artık sıra piyade tümenlerine gelmişti. Mehmedciğin çok çetin imtihanlar verdikten sonra dinç, muntazam geçişi sahadaki halkın heyecanını tutuşturdu. Alayın sancakları hürmetle selâmlanıyor, yağız yüzlü, civanmerd Türk askeri «varol» sadalarıyla karşılaşıyordu.

Sinemalar ve fotoğraflar işliyordu. Asker geniş nizam üzerinden geçiyor. Her tümenin başında generalleri de yer almış bulunuyordu.

Bu sel gibi devam eden piyade akını iki saate yakın sürdü. Bunları fenni kıtaat takip etti. Muhaberecilerin intizamı bilhassa nazarı dikkati celbetti. İstihkâm cıplar da mükemmeldiler. İstihkâm kıtaatını hafif dağ bataryaları takip etti. Bataryaların ağır ağır sahada ilerlemeleri çok heyecan verici bir manzara idi.

Geçiş çok heyecanlı olmuştur

Kahraman süvarilerimiz gelmişti. Bando tempoları hızlandırdı. Süvari tümeni kılıçlı, mızraklı olarak ve hücum eder

Hafızasını kaybeden genç nasıl kendine geldi?

«Sizi tanımıyorum, tanıyamıyorum...»

«Baba... Baba...»

«Annem nerede?»

1937 yazında Amerikada bir dere kenarında Fredrik isiminde bir Amerikalının otomobili bulunmuştu. Otomobilin hareket anahtarı yerinde duruyordu. Oturacak yerde bazı kâğıtlar vardı, fakat otomobilin sahibi ortalarında görünmüyordu.

Arandı, tarandı ve Fredrik bir türlü bulunmadı. Adamın öldüğü sanıldı. Bununla beraber, Amerikalının babası ümidini kesmedi. Bütün hastaneleri gezdi, nihayet Virginiada bir hastanede oğlunu buldu. Fredrik ilkönce babasını tanımadı. Derken boğazından bir feryad koptu ve Fredrik her şeyi hatırladı. İlk söz olarak ta:

— Annem nerede?.. demek oldu.

Resimlerimiz, bu sahneleri tesbit ediyor.

gibi halkın büyük tezahüratları arasında geçti.

Sıra traktörlerle çekilen tayyare dafı toplarına gelmişti. Doğu ordusunun motörlü ağır bataryaları halka ve vatarada emniyet telkin ederek geçtiler. Onları ışıldaklar ve bindirilmiş kıtaat takip etti. Tankların geçid resmi güzel oldu. Nakliye otomobilleri de geçince saat tam 17 de Orgeneral Orbay Mareşala tekml haberini verdi.

Merasim vnasında uçaklarımız semalarda dolaşıyorlardı. Ordunun geçirdiği bu çetin imtihan büyük muvaffakiyetle neticelenmiş ve milletin ordusuna karşı beslediği güven bir kat daha artmıştır.

Büyük Şef

Büyük Şef komutanlarımıza imzalarını muhtevi birer altın saat hediye buyurmazlardır. Kıtaat yarından itibaren mevzilerine döneceklerdir.

Doktor

İbrahim Zati Öget

Belediye karşısında, Piyerloti caddesinde 21 numarada hergün öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Kabadayılık için adam öldüren canavarlar!

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

lan bu hâdisenin tafsilâtı şudur:

Fındıklı'da muhtelif odun depolarının kamyonlarında çalışan Erkek İsmail namıyla maruf genç bir şoför, bundan üç gün evvel, Ortaköyde Enverin garajına şoför olarak girmiş ve evvelki gün ilk defa servise çıkmıştır.

Erkek İsmail arkadaşları arasında sevilmemiş, iyi tanınmış bir şofördür. Ortaköyde henüz yabancıdır, kimse ile tanışmamıştır. Fakat, garib ve feci bir tesadüf neticesinde, Ortaköyde işe başladığının birinci günün akşamında, bir cinayete kurban gitmiştir.

Facia

İsmail gece saat on buçuk sularında, kimse ile tanışmadığı için Ortaköy caddesinde yalnız olarak dolaşırken, bir aralık Mehmedin kahvesi önüne gelmiştir. Bu sırada, bütün amelesinden Sadık ile, arkadaşları Tekirdağlı İzak da kahveden dışarı çıkmışlar ve üçü karşılaşmışlardır. İşte bu vaziyette birdenbire kahvenin önü karıştırmış, bir feryad bütün caddede kaplamıştır:

— Ay anam! Yandım, yetişin!

Ve iki gölgenin kaçarak, uzaklaştıkları görülmüştür.

Vurulan genç şoför, kaçanlar da Sadık ile İzak'tır.

Vak'ının en yakın şahidlerinden Ortaköyde, elektrikçi Niyazi hâdisenin bundan ötesini şöyle anlatıyor:

— Yandım diye haykıran iki gün evvel Ortaköyde gelen şoför İsmaildi. Eczaneye doğru koşmağa başladı. Karşı karşıya geldik. Vücudünün altı yerinden bıçaklanmış, gırtlığı ortadan yarılmıştı.

«— Seni kim vurdu diye» sordum.

Cevap veremedi. Gırtlığındaki yara konuşmasına imkân bırakmadı. Derhal eczaneye götürdük. Fakat, zavallı delikanlı daha ilk tedavisi bile yapılmadan, üç dakika içinde öldü. Gelen imdadı sühhi otomobili boş döndü.

Fırar

Bir tarafta faciain son perdesi inerken diğer tarafta Sadık ile Tekirdağlı İzak Ortaköyün arka taraflarından dolaşmak suretile, sahile imişler ve Zaronun sandalına atılmışlar:

— Bizi, Kasımpaşaya götür, demişlerdir. Fakat, Dolmabahçe sahillerine geldikleri vakit:

— Vazgeçti, bizi sahile bırak, diyerek karaya çıkmışlar ve oradan kaçmışlardır. Zabita derhal faaliyete geçmiş, suçlular her tarafta aranmağa başlanmıştır. Bu müddet zarfında kahvede bulunan ve hâdiseye şahid olan müşteriler de, karakola celbedilerek, ifadeleri alınmıştır.

Fakat bu şahidlerden hepsi de, bir parçayı ve karışıklık vukua geldiğini, ancak failleri seçemediklerini, çünkü bütün bu olanların yarım dakika içinde cereyan ettiğini söylemişlerdir. Filhakika gece yarısından sabaha kadar yapılan tahkikat ta göstermiştir ki, şoför İsmailin bıçaklanmasına tekaddüm eden hiçbir hâdiseye yoktur. İzak ile Sadık gürültülü bir şekilde konuşarak, kahveden çıkmışlar, şoförle karşılaşmışlar, fakat aralarında değil bir münakaşa, küçük bir söz bile teati edilmeden, onu bıçaklamışlardır.

Gece yarısı hâdiseye el koyan ve dün saat beşe kadar tahkikatı idare eden müddeiumumi muavini Turgut, bilhassa bu nokta üzerinde durmuş, hâdisenin sebebi araştırılmıştır.

Katiller teslim oluyorlar

Diğer taraftan polisin takibinden kurtulamayacaklarını anlayan katiller de, dün sabah Ortaköy karakoluna giderek, teslim olmuşlardır.

Suçlular karakolda sorguya çekilmişler, suçları birbirlerinin üzerine atmışlardır.

Cinayetin sebebi nedir?

Cinayet niçin işlenmiştir? Suçlulardan İzakın ifadesine göre, hâdisenin sebebi bir hiçten ibarettir. Doğrudan doğruya sarhoşluk ve kabadayılıktır. İzak, bunu şöyle anlatmıştır:

— Kahveden çıktığımız zaman sarhoştuk. Birbirimizle: «Ben şuyum, bana filân derler, adamı söyle yaparım, böyle ederim» tarzında münakaşa ediyorduk. Karşımıza maktul çıktı. Sadıkın kabadayılık damarı kabarmıştı. Çekti bıçağını, hiçbir sebep yokken, onu vurdu.

Sadık ise, bunları tamamilen inkâr etmiş, hâdiseden arkadaşını mes'ul göstermiştir.

Maktul İsmailin Ortaköyde yabancı olması ve suçlularla hiçbir geçmişi bulunmaması, İzakın ifadesini teyid etmektedir.

Buna rağmen bir adamın kabadayılık olsun diye adam öldürebileceğini havsala kabul etmemektedir.

Görülüyor ki hâdiseye elân karanlık bir mahiyet arz etmektedir. Zabita ve adliye bu meçhulü çözmek için, tahkikatı derinleştirmektedirler.

Suçlulardan Sadık, bundan 6 sene evvel gene bir adam öldürmüş, 7,5 yıl hapis mahkûm edilmiş, fakat Cumhuriyetin 10 uncu yılında afdan istifade ederek, çıkmıştır.

Tahkikat çabuk tekemmül ederse, hâdiseye cürmü meşhud kanununa göre mahkemeye intikal edecektir.

Tabibi adil Salih Hâşim, muayenesi sonunda, maktul İsmailin cesedinin morga kaldırılmasına lüzum görmüştür.

Birer derece terfi eden deniz ve hava sübaylarımız

(Baş tarafı 3 üncü sayfada)

ci sınıfa terfi edenler: Zahid Galata. Beşinci sınıftan dördüncüye terfi edenler: Şahabeddin Kadıköy.

MUAMELE MEMURLARI

Dördüncü sınıf muamele memurluğundan üçüncüye terfi edenler: Arif İstanbul.

Beşinci sınıf muamele memurluğundan dördüncüye terfi edenler: Emin İstanbul.

ASKERİ SAN'ATKÂRLAR

Altıncı sınıf askeri san'atkarlıktan beşinciye terfi edenler: Nuri Aydın, İzzettin Üsküdar, İhsan Kasımpaşa.

Bir doktorun günlük notlarından

Kansızlık

Kansızlık iki kısım olur. Malûmdur ki kanda bir milimetre mik'abında beş milyon kadar kırmızı küreyvat vardır. Kan rengini ve dolayısıyla insanın rengini veren bu kırmızı küreyvattır. Bu kırmızı küreyvat adedi azalırsa kansızlık başlar, dört buçuk milyona, dört milyona, nihayet iki ve bir milyona, hattâ daha az miktarda kadar düşer. Renk gitgide sararır, solar, beyaz sarı bir hal alır. Gözlerin etrafı mor, bir hâle ile çevrilir. Baş dönmesi, çarpıntı, asabiyet, uykusuzluk, istihzasızlık gibi arzular buğ gösterir. Hatta ayakta duramaz olur ve ufak sebeblerle başı döner ve düşer.

Kansızlığın sebepleri nedir? Bunu araştırmak lâzımdır. Herhalde kanın kırmızı küreyvat içinde gelik vardır. Rengi veren bu maddedir. Bu gelik kısmı havanın müvellidülhumuzasile birleşince oksid döfer olur veyahud tabiri fennisile ve doktor lisanile (Oksihomoloğün) olur. Bunun rengi de kızıl güzel bir kırmızıdır. Şayed bu küreyvat üzerindeki müvellidülhumuzasile sebebiyle kaybolur da onun yerine hamızı karbon kalm olursa o zaman kanın rengi koyulabilir ve buna siyah kan veyahud kirlil kan ismi verilir. Yarın kansızlığın tedavisini söyleyeceğiz.

Bu sütünü idare eden arkadaşımız bir kaç güne kadar Avrupada bir tedkik seyahatine çıkacak ve gayubeti bir ay kadar sürecektir. Bu müddet zarfında okuyucularımızın ihtiyaçlarına ve mektublarına cevap vermek mümkün olamayacaktır. Keyfiyeti nazarı dikkate arz ediyorum.

Cevap isteyen okuyucularımızın posta pulu yoliasmalarını rica ederiz. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:

İSTANBUL (Galata ve Yenica mi) MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri:

SELÂNİK - ATINA

Her nevi banka muameleleri Kiralık kasalar servisi

"Son Posta,"nın Hikâyesi

TEYZENİN MİRASI

Çeviren : Hatice Hatib

Constance teyzenin, mirasını hayır cemiyetlerine bıraktığı duyulduğu zaman Debretti ailesinde bir çok kimseler büyük bir sukutu hayale uğramıştı. Fakat bu mühim servetten elli beş bin frangın da Cécile bırakılmış olduğu meydana çıkınca bu sukutu hayal derin bir hayrete tahavvül etti.

Cécile'in pek ciddi bir kız olmadığına emin olan ailesi, Constance teyzenin mirasından istifade eden bu talihli kıza âdeta düşman oldu. Evin ailesi Cécile'i hafif bir kız tanıyorlardı. Cécile dudaklarını ve yanaklarını boyuyordu. Hattâ bir akşam yabancı bir delikanlı ile sinemadan çıktığı bile aileden biri görmüştü. Constance teyzenin yalnız ona miras bırakmış olması inanılacak şeylerden de -ğildi.

Cécile, anası ile babasının ölümünden sonra parasız ortada kaldığı zaman cesaretini kaybedip şaşırması, akraba evlerine sığınmak istememiş, hemen küçük bir oda tutup oraya yerleşmiş, ve bir iş adamının yazhanesinde bir iş bulmuştu. İş arkadaşları kendisini çok seviyorlardı. Cécile hayatından memnundu. Elli beş bin franklık mirasından sonra Constance teyzenin cenaze merasiminde, bütün akrabalar genç kıza sokulmuşlar, ona şimdiye kadar göstermedikleri bir muhabbet ve alâka göstermişlerdi.

Bir çok formalitelerden sonra Cécile kendisine kalan elli beş bin frangı bankadan almağa muvaffak oldu. İlk işi işinden istifa etmek oldu. İş arkadaşları ile teker teker vedalaştıktan sonra, bir kaç senedenberi çalıştığı yerden her zaman için uzaklaştı.

Cécile üç saat içinde on yedi mağazaya girip çıkmıştı, küçük odasına avdet ettiği zaman gideceği plâjda kendisine lazım olan bütün tuvaletleri tedarik etmiş bulunuyordu.

Gara çıkınca bir otomobile atlayarak, telgrafla yer tuttuğu otel Sands'a gitti. Burası plâjin en büyük, en muhteşem oteli idi.

Cécile bütün çantalarını birden açarak aldığı o güzel şeyleri zevkle bir müddet temaşa etti. Çalıştığı zamanlar bak-

mağa bile çekindiği bu nefis şeyler sa - hidden onun mu idi?

Akşam beşe doğru genç kız plâja indi, burası çok kalabalıktı, yalnız otel Sands'ın değil, oradan bir kilometre uzakta olan pansiyon Nenuptanın müşterileriyle dolu idi. Pansiyonun müşterileri arasında evvelen Cécile'in olduğu gibi bir çok daktilo kızlar vardı.

Cécile güzel yeşil pijaması ile herkesin nazarı dikkatini celbetmişti. Akşam yemeğini otelin büyük ve muhteşem restoranın da yedi.

Cécile otelde geçirdiği bugünler içinde, seveceği, hayatını bağlayacağı bir adama tesadüf edeceğini ümit etmişti. Fakat birbirinden güzel tuvaletleri içinde, restoranda, gazimoda, plâjda, pastahanede geçirdiği bu saatler içinde istediği adama tesadüf edemedi. Uzaktan güzelliğine hayranlıkla bakan gözlerin hiç biri diğerinden daha uzun müddet üstünde kalmadı. Genç kız geceleri odasına girdiği zaman, uyumadan evvel cüzdanını açıyor, mirasından kalan banknotları saymağa başlıyordu. Her gece bu kâğıdların daha azaldığını görüyordu.

Genç kız Jorju plâjda, daha doğrusu denizde tanıdı. Delikanlı bir balık gibi yüzüyordu. Genç kıza hemen ahbab oluvermişti. Kendisine kim olduğunu sormadı. Fakat banyodan sonra kumsalda beraber sandviç yerlerken delikanlı ona bütün hayatını anlattı. Şimdi genç kız Jorjun doğduğu gündenbergi nasıl yaşadığını biliyordu. Jorj Tesar, yirmi yedi yaşında, Pariste bir ticarethanede memur, kimsesiz, hayatından memnun neşeli bir gençti. Jorj genç kıza hangi otelde oturduğunu sormamıştı, fakat kendisinin, deniz kıyısında küçük bir çadırda oturduğunu söyledi ve onu yemeğe davet etti. O küçük çadırda, genç adamın beceriksiz elleriyle hazırladığı yemeği iştiha ve neşe ile yediler.

Jorj, genç kıza oturduğu yere kadar götürmek için hangi otelde oturduğunu sordu.

Fakat Cécile hakikati ona söylemek istememişti. Bir an tereddüden sonra:

— Pansiyon Nenuptanda oturuyorum, dedi. Fakat bana refakat etmenize ha-

cet yok... Yalnız dönmek istiyorum.

Ve genç kız oteline yalnız olarak avdet etti.

★

Ertesi gün yeniden buluştular. Artık her gün beraberler. Denize beraber giriyor, kumsalda beraber geziyor, sabahın akşamına kadar birbirlerinden ayrılmıyorlardı. Genç kıza bütün düşüncesi Jorj'du! Fakat ona hiç kendisinden bahsetmiyor, daima onun karşısında duruşunu esrar perdesi altında kalmaktan zevk duyuyordu. Delikanlı hâlâ onu bir kere olsun otelinin kapısına kadar götürmemişti. Cécile her akşam bir bahane ile yalnız olarak oteline avdet ediyordu. Yalnız bir sabah, otelden çıkarken delikanlı ile karşılaşmıştı. Jorj onu her zamanki neşeli te - bessümüle selâmlamış, ve hiç bir şey sormamıştı. Gene o gün akşamına kadar beraber dolaşmışlardı. Genç kız bugün arkadaşında bir değişiklik sezmekte idi. Jorj bazan birden dalıyor, ve güldüğü zaman bu neşesinin biraz calf olduğu göze çarpıyordu.

★

Akşam yemeğinden sonra deniz kıyısında sessizce otururlarken, Jorj birdenbire ayağa kalkmıştı. Rengi sararmış gibi idi. Sesi titriyerek:

— Matmazel benimle alay etti değil mi? dedi. Kendileri benim gibi basit bir memurla arkadaşlık edemezler!.. Otel Sands'da oturduğunuzu, yüksek bir muhitin insanı olduğunuzu bilmiyor değilim!.. Beni bir budala yerine koydunuz!

Jorj birden sözünü kesti, ve genç kıza veda bile etmeden ondan uzaklaştı. Cécile heyecandan ağlıyacak bir hale gelmişti. Onun arkasından seslendi

— Jorj... Jorj... Geliniz... Beni dinleyiniz!

★

Jorj genç kıza sözlerini büyük bir hayretle dinledi. Cécile yarı ağlayarak, yarı gülererek ona hakikati anlattı. Genç adam:

— Fakat, diyordu. Niçin bütün bu şeyler!..

— Böyle yaparak şansımı tecrübe etmek istedim... Belki bu suretle beni mes'ud edecek bir adama tesadüf ede-

Karagöz niçin ölüyor?

(Baş tarafı 7 inci sayfada)

Ben evvelâ bilmiyorum, bu ne alâka böyle diye şaşıyorum. Bir de baktım, öd ağaçları yandı. Perdenin karşısına sıralandılar. Ben oyuna başladım. Semai okuyorum.

— Allah! diye iç çekişler, ah, of diye feryadlar başladı. Tam şeyh küşteri meydanına Hacivadı çıkardım

Nakış sun'un remzeder hüsnünde rüyet perdesi

Hacei hükmü ezeldendir hakikat perdesi.

Diye konuşmağa başladım. O ne, her misradan sonra halk

— Amin!

Diyordu.

Tam Karagözü indirip te Hacivadla kavgaya başlatınca:

— Vay kâfir, biz bunu mevlüd zannediyorduk. Sen bize oyun mu yapıyorsun? diyerek bir hücum ettiler. Ne perde kaldı, ne karagöz.

Kahveden çıktım. Dilimde çocukluğumdan kalma oyunun Bitiş sözü:

Yıktın perdeyi, eyledin viran,

Varayım sahibine haber vereyim!

Hakikaten Karagözün perdesi yıkıldı, viran oldu, fakat haber verilecek sahibi kim?...

Nusret Safa Coşkun

Kocaeli üzüm panayır programı

TERTİB HEYETİNDEN:

- 1 — Kocaelinin güzel sofralık üzümünü bir araya toplayarak halkımıza teşhir etmek ve tanıtmak üzere 4 eylül Pazar günü Herekede bir üzüm panayırını yapılacaktır.
- 2 — O gün Haydarpaşadan ve Adapazarından öğleden evvel Herekede bulunacak şekilde birer tenezzüh treni hareket edecektir.
- 3 — Panayır için gelecek halkın Herekede her türlü istirahat ve eğlenceleri tertib edilmiştir.
- 4 — Misafirler Herekede deniz hamamlarından, şarpiyelerden ve tenis kordundan parasız olarak istifade edebileceklerdir.
- 5 — Çamlı bahçede mükemmel bir caz takımı bulunacaktır.

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma, Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İçinde günde 3 kaşe alınabilir.

ceğimi ümit ediyordum... Jorj anlamıyor musunuz? Ömrümün nihayetine kadar bir daktilo kalmak istemiyordum... Bütün bu çılgınlığa sebep bu idi... Fakat... Fakat bir kaç gündenbergi... Oh Jorj... Sizi gördüğüm gündenbergi... — Küçük Cécilicim... Ben ne zengin bir adamım... Ne de bir prensim... Fakat eğer istemiş olsanız... Delikanlının sesi heyecandan titriyordu, yüzü kızarmıştı. Daha yavaş bir sesle tekrarladı

— Eğer istemiş olsanız... Sizinle evlenirdik..

Genç kıza saadetten gözleri dolarken onun kolları arasına atıldı.

YARINKİ NÜSHAMIZDA:

Otomobildeki haydut

Çeviren: İsmet Hulusi

Gaco, Yasefi görür görmez soldu, sarardı.. ama, köpoğlunun kıza gene de

tavrını bozmuştu, sanki man-gizi araklıyan o değilmiş gibi, gülümsüyerek konuşmağa başladı. Uzaktan, lâfın arkasını gelmiyor görünce, Yasefin yüzü tutmuyor sandım.

Bu sefer ben meydana çıktım. Yanına vardım; kapelamı çıkarıp sonturlu bir selâm çaktım. «Pardon, matmazel! dedim. Bu gece bizim morukla cümbüş etmişsiniz. Sabahleyin, acele ile çıkarırken de, ihtiyarın, yanlışlıkla papellerini zola etmişsin. Onları bize uçları da kendisine götürüp verelim!» Aftos tabii benim bu lâflarımdan birini çakmadı. Araya Takvoru koydum. O, fan fin etti, bir şeyler söyledi. Karı pişkin, boyuna inkârda. Sade, dikiz ettim: Hem lâf söylüyor, hem de bir yandan elindeki çantayı sinirli sinirli parmaklarla sıkıyor. Ossaat işi çaktım. Kendim, vâkide polislik etmedim ama, ömrümün yarısı karakollarda geçti. Öylesine fennendim ki, haniya İngiliz polis hafiyesi Şillik Hümmüz, yahud ki haydudların şahı Lüpçü Arsen yok mu? İşte onların her ikisi de benim yanımda birer acemi yankesici gibi kalır. Karının böyle yaptığının farkına varır varmaz, önce aklıma gelen şu oldu: Çantayı hızla kapıp, cızlamı çekmek.. gel gelelim, düşündüm. Gaco arkamdan basacak yaygarayı, polisler gelecek beni enseleyecekler, suçlu ben olacağım.

Vaz geçtim. Senin dediğin gibi, mezburenin tâ yanına vardım. Sökül paraları dedim.. elâdo.. karı geriye çekildi, silkindi, yakasını kavriyan elimden sıyrıldı. Göz kırpıncaya kadar, çantayı, yanındaki oğlana aktarma etti, ve Rumence bir şeyler söyledi. Oğlan da kaldırdı tabanları. O koşar, ben ko-

şarım. Bir köşe başında, baktım, polis duruyor. Hemen yanına vardım: Önde kaçan oğlanı gösterip: «Tut!» dedim. Polis, soluk soluğa bir adamın önden koşan başka bir adamı boşu boşuna kovalamıyacağı - nı bildiği için, köpünün arkasından yetişti, durdurdu. Oğlan enayi, toy. istifini bozmayıp, sa kinliğini muhafaza etse, belki de yakasını kurtaracak. Lâkin çırpınmağa, tepinmeğe başladı.

Polis, suratına bir pendifrank sundu; kolundan tutup da sürüye sürüye, o önden, ben arkadan her ikimizi kara - kola götürdü. Orada, komiser evvelâ tercüman vasıtasıyla benim ifademi aldı.

— Bay komiser! dedim. Bu veled benim elimden şu çantayı kapıp kaçtı. Onu bana iade etmenizi dilerim.

Komiser: «Bu, kadın çantası!» dedi. — Evet! dedim. Sabahleyin, erke - den, bizim bir hemşehriden para al - caktım. Belki tek lirahlık verir de, yer tutar diye, bizim valideliğin çantasını alıp çıktım..

Oğlan: «Yalan! Yalan söylüyor!» diye çırpınıyordu. Komiser ona kulak asmayıp, gene bana sordu:

YAZAN: Ercümend Ekrem Talu

Kapelamı çıkarıp sonturlu bir selâm çaktım

— Peki! Bu çantanın sizin olduğunu ispat için, içinde ne var, onu söyleyiniz?

Yaradana sığınarak:

— Dört yüz küsur lira Türk parası, bir iki yüz lei, ayna, tarak, pudralık, bir kirli mendil ve saire.. Cevabımı verdim.

Hey yumurtaya can, bostana pathican veren Allah! Komiser, çocuğun elinden çantayı alıp bir de açsın ki, içinden tıpkı benim saydıklarım çıkmaz mı? Kopilin sağ yanağına bir, sol yanağına da bir tokat.. çantayı, bana uzatılır: «Buyurun!»

Ve işte getirdim, beybabacığım! Papeller benim.. leiler bu fakirin.. çanta - yı da, istersen, kefarete makamında ko-

cakarıya hediye et.

Takvor, Gurabi efendiye sordu:

— Nasıl? Beğen - din?.. Cenabında bu nomro vardı?..

İhtiyar mütekaid, cevap makamında:

— Hayret! dedi. Herhalde, helâl pa - ra imiş.

Torik güldü:

— Helâl olup ol - madığını bilmem ama, hele bir koçla: Mis gibi lavanta ko - kuyor.

Yasef lâfa karış - tı:

— Para, er vakit mis yibi kokar. Pa - ranin fena kokanı olmaz.

Liracıklarına kavuşmuş olmaktan duyduğu derecesiz sevincin ilk tesiri geçer geçmez, Gurabi efendi:

— Şimdi, dedi, bizim hatunun iğbi - rarını nasıl izale edeceğiz? Bana fena halde, hem de hakkile, darğın. Onun gönlünü almanın yolunu bulmalıyız.

Torik mukabele etti:

— Onun da kolayını buluruz. Sen sade izin ver de, işi ben tamamen kendi üzerine alayım.

Takvorla Yasef de bu fikre iştirak ettiler:

— Necmi, altık, İngiliz Başvekili Bal - döven'den de, Fransanın menşur Hari - ciye Nazırı Bryan'dan da üstün diplo - mat olduğunu ispat etmiştir. İfakat ha-

nımı hip deyi kandırır.

— Em da oyle yuzel kandirir ki, ustelik belkim da hanum yelir senden pardon ister. Nicmi bey, hakikaten, kamanto ayarında adam. Bu çantâ meselesini salt bir musivi boyle haledemez. Em musivi, em da Kayserli olmalı! O vakit belkim..

— 15 —

Bu hâdisenin etresi günü, Gurabi efendi ile İfakat hanım arasında güya barış görüşü hasıl olmuş, Torik, bu işde de kendini göstererek, davayı hal ve fasletmişti.

Hep beraber holde oturuyorlardı, Yasef, ne yapıp yapıp Gurabi efendiye kendisinden istikraza mecbur edecek vaziyete düşürmek için, elinden gelen gayreti sarfa cehdetmişti. Söz arasında dedi ki:

— Bukreş yazın çok sicak, em da çok sikintilidir. Ben sizin yirinizde olsam, bir kaç yun için Sinaya'da yiderim. Orası çok yuzel bir yerdir. Havasi, suyu, mukemel.

— Ama, biz, iki üç güne kadar yola çıkacağız..

— Çıkarınız. Acelesi ne? Arkaniz - dan, atli mi kovalıyor?

— Uzak mı, bu dediğin yer?

— Buraya üç sat. Ben sizi oraya kadar yotururum.

— Ne var orda, sanki?

— Ne yok?! Er taraf orman, bahçe, su.. Şik bir kalabalık.. Kibar bir sos - yete.. Bakara..

— Neye bakıp, neyi arayalım?

— Oylesi değil. Bakara, kiat uyundur. Bir da rulet var.. tekerleği dondurur, senin numeroya düşersen, alirsin paraları. Teste ilan panganot.

Gurabi efendi, başını sallıyarak,

— Benim öyle yerlerde işim yok.. itirazında bulunurken, Torik Necmi:

— Dur, dur! dedi; anlatsana, bakalım Yasefaçı; nasıl oyunmuş o?

(Arkam var)

Abdülhamid devrinde bir aşk macerası : 24

Kırık madalya

Yazan: A. R.

Patlak gözlü Osep çelebi

Uzun, rengârenk çubuklu, üç peşli entarisinin üzerine, gene uzun ve siyah bir redingot giymiş, düğmelerini de sımsıkı iliklemişti. Başındaki külâhı andıran üzerine burulmuş bir yemeni sarılmış olan sipsivri fesini, bir tarafa eğmişti. Kır ve çember sakalının çevrelediği kıpkırmızı yüzüne, patlak gözleri korkak bir ifade vermişti. Bütün bunların farkında olarak, göze çarpan bir garabeti varsa o da, kendisine vermiş olduğu gülünç bir aza - metti.

Bir deve yavrusu gibi kafasını sallıya sallıya yürüyor, yılışık ve mağrur bir tebessümle, beni süzüyordu.

Tam sofanın ortasına gelince, kendisini takib edenlerden birine dönmüş; bir işaret etmişti. İşaret ettiği adam, ona nisbetle daha derli toplu bir şekilde idi. Alacalı entarisinin üzerine kısa bir keten ceket giymişti.

Bu adam derhal bana ilerledi. Babîlî selâmlarını andıran kandilli bir temenna ettikten sonra, evvelâ kendini takdim etti:

— Efendim.. bendeniz.. nahiye müdürü.. Süleyman ağa...

Ve sonra, yan dönerek, bu acıip kılıklı adamı gösterdi:

— Nahiye meclisi azasından.. Mardinli Osep Raci çelebi...

Mardinli.. Osep Raci çelebi... Yani, alay kumandanının ehemmiyetle üzerinde durduğu, mühim şahsiyetlerden biri.

Hafifce gülümsedim. İkisine de askerce selâm verdim. Söze, evvelâ onların başlamasını bekledim.

Osep çelebi, elini uzattı. Elimi yakaladı. Bir kaç defa aşağı yukarı salladı. Arapça mı, Türkçe mi, Kürdçe mi, Ermenice mi; ne olduğu belli olmayan bir lisanla:

— Hoş geldiniz.. safa geldiniz.. galiba buralara sifhat geliyorsunuz.

Diye bağırıldı.

— Evet.

Diye, tasdik ettim. (Hoş geldin)e gelen bu misafirlerimi oturtacak birer sandalya ikram etmek için etrafa göz gezdirdim.

— Kusura bakmayınız. Geleli, henüz bir saat bile olmadığı için, dairemizi tanzim edemedim. Şöyle buyurunuz.

Diye, ot minderli kereveti gösterdim. Ve bu sözleri söylerken de, vicdanımda gizli bir ızdırab hissettim.

Patlak gözleri, yuvalarında fırl fırl dönen Osep çelebi; sanki bu gizli ızdırabımı anlamış gibi, bir kaç defa elini boşlukta salladı.

— Aldırma, canimim.. Osmanlı işi, böyle gider... Hadi, buyurun. Bize gideceğiz. Orada, rahat edersiniz.

Diye bağırıldı.

Osep çelebi (Osmanlı işi böyle gider) diye, hükümetin halini, ve bir hükümet dairesinin sefaletini tenkid ederek adetâ bu resmî müessesenin mahrumiyet ve perişanlığı ile istihza ederken, Osmanlı hükümetinin mümessili olan nahiye müdürü de - Osep çelebiye hoş görünecek bir eda ile - başını salladı.

— Evet... Böyle gelmiş, böyle gider.

Diye, mırıldandı.

Görüyorsunuz ki; alay kumandanım, buradaki vaziyeti çok iyi tedkik etmiş. bana cidden kıymetli malûmat vermiş.

Ve hiç şüphe etmiyordum ki; buraya gözleri kapalı gelmiş olsaydım; adetâ kuvvetli bir örümceğin ağına düşmüş gibi her tarafımdan sarılacaktım... Ya, ben de bunlara uyacaktım. Veyahud o ağın içinde, boğulup kalacaktım.

Artık, alay kumandanımın her sözündeki isabetini takdir ettiğim için bu teklife kat'iyen itiraz etmedim:

— Hay hay gidelim, ağa.

Dedim. Kılıcımı belime takarak Osep ağa ile merdivene doğru ilerledim.

Nahiye müdürü, arkamımdan geliyordu. Ve şöyle söyleniyordu:

Osep çelebinin gözleri yuvalarında fırl fırl dönüyordu

— Efendim!.. Bizim, zaptiye çavuşunu emretmişsiniz. Vazifesidir. Derhal emrinize itaat edip gelecektim... Fakat, sizin bu emrinizden haberdar olmadığım için, kendisini bir vazifeye gönderdim. Nerede ise, o vazifesini ikmal eder, gelir.

Derhal işi anladım. Hiç şüphesiz ki nahiye müdürünün, ve bilhassa Osep çelebinin buraya kadar gelmesi, beni şüphe mahsusada davet etmeleri, (zaptiye çavuşu Tatar ağa)nın vaziyetini kurtarmak içindi.

Tatar ağa, beni de diğer alaylı zabitler gibi zannederek, huzuruna istemişti. Fakat benden o şiddetli asker terbiye ve inzibat tokatını yer yemez sersemlemiş.. belki de beni, çok nüfuzlu bir yere mensup zannederek bu tokat karşısında ihtiyat ve sükün göstermiş.. fakat ayağıma kadar gelmeyi de kibir ve gururuna yediremediği için, her işde şeriki Osep çelebi ile, adetâ emri altında olan nahiye müdürünü göndermişti.

Yalan söyliyem nahiye müdürünün, zavallı bir adam olduğunu anlamıştım. Onun için onu hırpalamakta bir fayda bulmamıştım. Zaten alay kumanda-

nımdan aldığım talimat mucibince, şimdilik gayet tabii ve uysal hareket edecektim. Burada kurulmuş olan bu korkunç şebekenin bütün esrarını öğrenecektim. Ondan sonra, kumanda-nımla beraber harekete geçecektim.

İşte bu plânı takip ettiğim için uysal davranmış, Osep çelebinin davetini reddetmediğim gibi; nahiye müdürüne de:

— Zarar yok, canım. Nasıl olsa, görüşürüz.

Diye, cevap vermiştim.

Ben ortada.. Osep çelebi, sağ tarafında.. nahiye müdürü, sol yanımda.. arkamda, kim olduklarını bilmediğim bir kaç kişi.. yavaş yavaş caddeyi geçiyorduk. Bizi görenler, dört beş adım ilerde, derhal duruyorlar. Duvarlara yapışacakları gibi, kenara çekiliyorlar.. bir ellerini göğüslerine koyarak iki büklüm eğiliyorlardı.

Bu ihtiram, kime aitti?

Bunu, biliyordum. İçimden gülüyor;

— Bakalım.. bir de yalnız sokağa çıktığım zaman dikkat edeyim. Halktan bu hürmeti göreceğim miyim?

Diyordum.

(Arkası var)

SPOR

İngilterede futbol maçları başladı

27 ağustos cumartesi günü saat üç buçukta bütün sahalarda birden İngiltere futbol maçlarının yeni mevsimi açılmıştır. Birinci ligde Middlesbrug takımı merkez muhacimi Fenton, Manchester United ile yapılan maçın ilk dört dakikasında bir gol yapmış ve bu sayı mevsimin ilk golü olarak ilân edilmiştir.

Arsenal: 2 — Portsmouth: 0

Dünyanın en pahalı hücum hattını teşkil etmiş olan Arsenal takımı bu maçta güzel bir oyun göstermiştir.

Oyunun on yedinci dakikasında sol a-çık Bastinden güzel bir pas alan sol iç Jones mükemmel bir şütle ilk sayıyı yapmış ve bu sayı 104 bin liraya Arsenal tarafından satın alınan bu oyuncunun dakikalara alışlanmasına sebep olmuştur.

Arsenal ikinci devrede bir sayı daha yaparak lig maçlarının ilk oyununda sahayı galib olarak terketmiştir.

Bu maçta 45000 kişi bulunmuştur.

Aston Villa: 2 — Grimsby: 1

48 sene sonra ilk defa ikinci lige düşen ve iki sene çabaladıktan sonra geçen mevsim sonunda birinci lige terfi eden A. Villa kuvvetli müdafaası sayesinde, bu maçta çok yüksek bir oyun göstermiştir. İlk devre bir sıfır bitmiş, ikinci devrede

Aston Villa bir sayı daha yaparak maçı sona yaklaştırdığı bir sırada bir gol yemiştir. A. Villanın iki sayısını da İngiliz millî takımı sağ açığı Broon yapmıştır.

Bu maçta 20.000 kişi bulunmuştur.

Leeds United: 2 — Preston: 1

İlk devre sıfır sıfıra bitmiştir. Kral kupası galibi Preston bir sayı yapmış, buna mukabil iki sayı yemiştir.

Maçta 18000 kişi bulunmuştur

Heybeli plajında yüzme şampiyonası

Her yıl olduğu gibi bu yıl da Adahılar arasında bir deniz yüzme şampiyonası tertib edilmektedir. Müsabakalar Eylülün dördüncü pazar günü Heybeli plaj sahasında yapılacaktır. Yüzme müsabakaları, küçükler, ortalar ve büyüklere mahsus olmak üzere üç sınıfa ayrılmıştır. Müsabakaya iştirak edeceklerin, hergün, cumartesi öğleye kadar Heybeli plajında yarış komiserine müracaat etmelidirler. Müsabakalara, pazar günü öğleden sonra başlanacaktır. Kazananlara muhtelif madalyalar verileceği gibi müsabakaların ayrıca sineması da alınacaktır.

ASLAN VE ESKİHİSAR MÜTEHİT ÇİMENTO VE SU KİRECI FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİNDEN:

İkinci davetname - İkinci ilân

Aslan ve Eskişehir mütehit çimento ve su kireci fabrikaları anonim şirketi hissedarlarının aşağıdaki ruznameyi müzakere etmek üzere fevkalâde içtima davet olundukları 12 ağustos 1938 tarihine müsadif cuma günü ticaret kanununun muaddel 386 ncı maddesinin istilzam ettiği nisabi içtima hasıl olmadıktan sonra şirket mezkûre hissedarları zinde münderic ayni ruznameyi müzakere etmek üzere 20 Eylül 1938 tarihine müsadif salı günü saat 14.30 da Galatada Agopyan hanında şirket merkezinde ikinci bir fevkalâde içtima davet olunur.

Ruznamei müzakere

1 — Çimento sanayiinin Etibank elinde temerküz ettirilmesi ve hususî çimento rikalarının bu bankaya devir ve ferağında hükümetçe ittihaz olunan karardan hissedarınca malûmat husulüne heyti umumiyece bu babda bir karar ittihazı,
2 — Devir ve ferağ şeraitinin tasdikı gene hissedaran heyeti umumiyesinin tasvibine muallâk olmak üzere işbu şeraitin müzakere ve tesbiti için delege tayini,
3 — İşbu devir muamelesinin icab edeceği ve heyeti umumiyenin münasib göreceği diğer bîcümle kararların ittihazı.
Ticaret kanununun 385 inci maddesi mucibince hissedarlardan bir hissesi olanın dahil işbu müzakereye iştirak ve rey ita etmeğe hakkı vardır ve birden ziyade hissesi olan zevatın reyleri hisseleri nisbetinde tezyüd eder.

İşbu içtimada hazır bulunmak isteyen zevat ticaret kanununun 371 inci maddesi mucibince içtima tarihinden bir hafta evvel hisselerini şirket merkezine tevdi etmelidirler.

Bankalara tevdi edilecek hisse senedleri mukabilinde alınacak olan makbuzlar şirket merkezine tevdiat mahiyetinde olarak kabul edilecektir.

Birinci içtima için tevdi olunan hisse senedatı, mükerrer defalar yapılan ilânata rağmen, matlûbun pek dönünde kalmış ve içtima mezkûrun akdi mümkün olamamıştır. Pek mühim olan bu fevkalâde içtimanın yapılamaması hissedarların hukukunu ihlâl edecek mahiyette olduğundan ve ilân olunan işbu ikinci içtimada nisabi müzakere hasıl olabilmesi için ber mucibi kanun 56 bın hissenin tevdi edilmesini lâzımden bulunmuş olduğundan, hissedarları kiramin ellerinde bulunan hisseleri yevmi içtimadan en geç bir hafta evveline kadar yani 13 Eylül 1938 saat günü akşamına kadar şirket merkezine tevdi veyahud bankalara vererek buralardan alacakları makbuz ve bu mahiyetteki mektubları şirkete teslim eylemeleri ve içtima günü behemhal heyeti umumiyede bizzat veya âhari tevkil suretile isbatı vücut eylemeleri lâzımden ve sureti mahsusada ilân olunur.

İstanbul, 31 Ağustos 1938
Meclisi İdare

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası

27 - Ağustos - 1938 Vaziyeti

AKTİF		PASİF	
Lira		Lira	
Kasa:		Sermaye:	
Altın: Safi kilogram	17.157.330	Âdi ve fevkalâde	2.712.234,11
BANKNOT	24.133.157,37	İhtiyat Akçesi:	
UFAKLIK	14.320.961,00	Hususi	6.000.000,00
	1.416.270,57		
Dahildeki Muhabirler:		Tedavüldeki Banknotlar:	
Türk lirası	380.336,35	Deruhde edilen evrakı nakdiye	158.748.563,00
Hariçteki Muhabirler:		Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfi kan hazine tarafından vâki tediyat	15.057.949,00
Altın: Safi kilogram	9.054.614	Deruhde edilen evrakı nakdiye bakiyesi	143.690.614,00
Altına tahvillı kabil serbest dövizler	12.736.038,33	Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vaz edilmiş Reeskont mukabil ilâveten ted, vazı,	13.000.000,00
Diğer dövizler ve Borçlu kliring bakiyeleri	218,16		
Hazine Tahvilleri:		Türk Lirası Mevduatı:	
Deruhte edi, evrakı nakdiye karşılığı	158.748.563,00	Döviz taahhüdâtı:	
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfi kan hazine tarafından vâki tediyat	15.057.949,00	Altına tahvillı kabil dövizler	1.621,91
Senedat Cüzdanı:		Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri	40.089.027,82
HAZINE BONOLARI	2.600.000,00	Muhtelif:	
TİCARİ SENEDAT	57.511.824,88		
Esham ve Tahvillât Cüzdanı:			
(Deruhde edilen evrakı nak- A — (diyenin karşılığı Esham ve Tahvillât itibarı kıymetle)	39.168.648,48		
B — Serbest esham ve tahvillât	6.904.881,36		
Avanslar:			
Hazineye kısa vadeli avans	6.037.500,00		
Altın ve Döviz üzerine	65.499,61		
Tahvillât üzerine	9.257.767,43		
Hissedarlar:			
Muhtelif:			
		Yekûn	Yekûn
		345.386.823,93	345.386.823,93

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren:
İskonto haddi % 4 Altın üzerine avans % 3

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda: (Ziya Nuri), Alemdarda: (Esad), Beyazıdda: (Asador), Samatya-da: (Erfilos), Eminönünde: (Salih Necati), Eyüde: (Arif Beşir), Fenerde: (Hüsameddin), Şehremininde: (Nâzım), Şehzadebaşında: (Üniversite), Kara - gümrükte: (Suad), Küçükpazarda: (Ehkimet Cemil), Bakırköyünde: (Hilâl).

Boğaziçi cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Kanzuk), Gala - tada: (İsmet), Taksiminde: (Nizameddin), Kurtuluşta: (Necdet), Yenisehrde: (Parunakyan), Bostanbaşında: (İtimad), Beşiktaşta: (Ali Rıza).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:
Üsküdar: (Ahmediyer), Sarıyerde: (Asaf), Kadıköyünde: (Sihhat - Rifat), Büyükdada: (Halk), Heybelide: (Halk).

Ertuğrul Sadi Tek Tiyatrosu

Bu gece
(Heybeli) de
Yarın

(Bebek) bahçesinde
Kontak yaptı!

Vodvil 3 perde

Niğde tahrirat kaleminde başlayıp İstanbulda darağacı altında biten memuriyet hayatı: 82

Devlet kapısında elli yıl

Yazan: Eski Dahiliye Nazırı ve eski meb'us Ebubekir Hâzım

Avusturya general konsolosu ihtiyar, kötürüm bir adamdı. Merhum vali Erzincanlı İzzet paşa bu adamla görüşürken onun malûliyetini kasederek: "Sizi çok severim, keşki bütün konsoloslar da sizin gibi olsalar!" demiş

İki üç gün sonra mütad saatte makamında bulunmayan Arif paşanın büyük üniformasını giymiş, nişanlarını ve hünkârı yaverliğine mahsus kordonunu takmış olduğu halde araba ile hükümet avlusuna girdiğini pencereden gördüm. Vilâyet makamına gelmiyerek doğrudan harem dairesine gitti. Takvime baktım. O gün üniforma ile gidilecek bir yer yoktu. Fransız konsülâtına gitmesine ise hiç ihtimal vermiyordum. Paşa, gündelik esvabını giyerek haremde çıkınca:

— Paşa hazretleri, takvimde üniforma ile gidilecek bir ziyaret günü görmedimden merak ettim, dedim.

Paşa, suçlu bir mekteb çocuğu tavrı ile, yüzüme bakmadan:

— Şu dırlıtının devam edip gitmesine mahal kalmamak için, Fransız konsolosuna gidiverdim. O da memnun oldu, cevabını verdi!

Hayretimden donakaldım. Nihayet: — Hariciyeden bir cevap gelmeden şu ziyaret muvafık değil idi, diyebilirdim.

Fakat, nezaketinden, bana karşı iyi muamelesinden dolayı kardeş gibi sevdiğim ve muvaffak olmasını cidden arzu ettiğim Arif paşa ile teşrik ettiğimiz mesainin uzunca devam edemeyeceğini anlıyarak müteessir oldum.

Birkaç gün sonra bir iş için gittiğim Dedeağaçta vilâyet gazetesinin ilk sayfasında bu hâdise ve vali vekili Arif paşanın Mösyö Alber Pinara tarziye verdiği dair bir makale gördüm.

Bu suretle konsolosun garib talepleri yalnız mekteb talebesinin muallimlerle birlikte konsülâto önünde toplanmaları müstesna - yerine getirilmiş oluyordu.

Fakat, resmî gazetede ki makaleye, çocuk velilerinin, evlâdlarına nasihat bulunmaları hakkında bir fıkra da ilâve edilmişti.

Bu tarziye semahati, Edirne bizi ne kadar üzümüşse, diğer konsolosları da, böyle kolayca tarziye almak lezzetine iştahlandırmıştı. Artık, hepsi, tarziye için küçük, büyük birer vesile bulmak hevesine kapılmışlardı.

Avusturya general konsolosu ihtiyar mösyö Dükâri nazik, akıllı ve maalessif yarı kötürüm bir adamdı. Hattâ, merhum vali Erzincanlı İzzet paşa, mösyö Dükâri ile görüşürken, onun malûliyetini kasederek:

— Sizi çok severim, keşki bütün konsoloslar da sizin gibi olsalar, dermiş!

İzzet paşanın böyle maskaralıklarını bilen mösyö Dükâri, paşanın maksadını anlıyarak mânâlı bir gülümseme ile mukabele edermiş:

— Bu iyi adama halef olan genç konsolos, bir çocuğu diğer bir evin çatısı üstündeki güvercine attığı küçük bir taşın, konsülâto binasının pancuruna çarpmasından dolayı tarziye istedi. Sanki, konsülâtoya bomba atılmış gibi üstelik de müdhiş bir yaygara kopardı. Arif paşa, buna da mümkün olan sür'atle hemen tarziye verdi.

Dedeağaçtaki Avusturya konsülâtosu tercümanı ile oradaki bidayet hukuk mahkemesi reisi Hayri efendi arasında da bir hâdise zuhur etti. Bundan dolayı, Edirne Avusturya konsolosu gene tarziye ister. Arif paşa, Hayri efendinin de kendisi gibi tarziye vermek azabına kolayca razı olacağını zannettiğinden, hâdisenin mahiyetini tahkik etmeden vâdde bulunur. Fakat reis Hayri efendi, tarziyeyi vermez. Aradan zaman geçer.

Avusturya sefiri:

— Edirne valisinin vâdettiği tarziye aylardanberi verilmedi, diye hariciye nazırını, hariciye nazırı da Arif paşayı sıkıştırır.

Arif paşa, bu meselenin halli büyük memnuniyeti mucib olacağını, meseleyi hüsni suretle bitirmeğe tavassut etmesini Dedeağaç mu-

diği hususî bir mektubla rica eder. Fakat mutasarrıf da, reis Hayri efendiyi kâna edemez. Dedeağaçta giden mülkiye ve maliye müfettişleri de Hayri efendiyi tarziyeye yanaştıramazlar.

Fakat, Arif paşa, Fransız konsolosuna tarziye vermek meselesinde sözümü dinlemediği için bana karşı bir şey söyleyemiyordu. Bu meseleden, ben de hiç haberim yokmuş gibi duruyordum.

Nihayet birkaç ay sonra mutasarrıflıkla Dedeağaçta gidince, bu tarziyeyi, mahkeme reisi Hayri efendi tarafından ziyade, Avusturya konsolosu ve tercümanı tarafından verilmiş bir şekilde ben hallettim. Böylece Arif paşayı, düşüğü müşkül vaziyetten de kurtardım.

Hâdisenin cidden enteresan cihetleri vardır. Onları da Dedeağaçta aid olan hatıralarım arasında nakledeceğim.

— 46 —

Yol işlerinde gördüğüm emsalsiz yolsuzluklar

İzmirde olduğu gibi Edirne'de de vilâyetin Nafia komisyonuna vali paşaya vekâleten ben başkanlık ediyordum.

Vilâyetin başmühendisi Leh olduğu gibi, şose, köprü inşaatı müteahhidlerinin bir çoğu da onların hemşerilerinden idi.

Vilâyet yollarının ekserisi askerî ehemmiyeti haiz olduklarından, başmühendisin, diğer mühendislerin ve müteahhidlerin ecnebi olmalarındaki mahzur nazarı dikkatimi celbetti. Orada uzun seneler kalmış olan başmühendisin evi ve yaşayış tarzı da göze çarp-

pacak bir tarzda idi.

Bir kaç ay içinde bu komisyonun tasdikine arzedilen müteahhidlerin istihkak bazı yol ve köprülerin muvakkat ve kat'i kabul raporları benimle beraber, komisyon azası olan maarif müdürü Tevfik beyi (Mithat paşanın hemşiresadesi) maadin mühendisi ve ziraat müfettişi ve nüfus müdürünü (o zaman nüfus nazırı denirdi) kuşkulandırdı.

O sırada Kırkkiliseden (*) Trnavaçıya yapılmış olan yolun muamelesi icra edilecekti. Kırklareli mutasarrıflığında bulunan ve ilim ve irfanile beraber iffet ve istikameti ile de maruf olan Mustafa Neş'et paşa, bu yolun bir çok sebeplerle usul ve talimatına muvafık bir surette yapılmadığını maddî delillerle resmen bildirdi. Komisyonumuzdan maadin mühendisi ve nüfus nazırı, sair iktiza edenlerle birlikte yolu muayeneye gönderildi.

Giden heyet, yola konulan taşların ve kum diye üstüne atılan şeylerin bir iki yağmurla içinden çıkılmaz gayet yapışkan bir çamura tahavvül edeceklerini, yani bu mühim ve askerî şosenin etrafında bulunan müzahrafatın taş ve kum niyetine yol üstüne atıldığını tesbit etti.

(Arkası var)

(*) Kırkkilise kasabasına (Kırklareli) demekle ismi değiştirilmiş olmamıştır. Çünkü kiliseler dalma hristiyan azizlerinden yani velilerinden birine mensup olduklarından asırlarca evvel ölmüş olan bu kırk aziz İhya ve ihtida ettirilmedikçe (Kırklareli) bizzat kastedilen mânâyı ifade etmez sanırım.

Günün Bulmacası

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

SOLDAN SAĞA:

- 1 — Darülfünun.
- 2 — Bugünün adamı.
- 3 — İsim - basis.
- 4 — Yakınlar-kırmızıya benzer bir renk.
- 5 — Ekal.
- 6 — İyi kesen.
- 7 — Yavaşlık - düşmanlık gütmek.
- 8 — Salname - balık tutmaya yarıyan deliklik şey.
- 9 — Kasabın sandığı - eş.
- 10 — Münferid - neş'ell - genişlik.

YUKARDAN AŞAĞI:

- 1 — İmar faaliyetinin neticesi - uzak.
- 2 — İstifham nidası - kalmak mastarından emri hazır.
- 3 — İşin gidişine nezaret etmek.
- 4 — Ayrılış - vakti bildiren âlet.
- 5 — Genişlik - vekil.
- 6 — Yalvarma - vermek.
- 7 — Postacı - genişlik - dem.
- 8 — Ekzersiz.
- 9 — Ekin ekilen yer - yardım.
- 10 — Sözüni yerine getireceksin değil mi? mânâsında söylenilir - çok mal ve parası olan.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1	B	A	Y	R	A	M	A	D	A
2	A	L	A	İ	M	E	Ş	E	K
3	T	E	Z	C	A	N	L	I	İ
4	A	V	L	A	E	B	K	E	M
5	K	E	K	E	C	E	K		
6	E	K	K	İ	T	A	R	A	
7	M	İ	A	S	T	A	L		
8	A	M	İ	L	İ	S	İ	M	
9	İ	M	L	K	A	F	A		
10	N	E	C	A	T	İ	M	E	K

RADYO

Bugünkü program İSTANBUL

1 Eylül 1938 Perşembe

ÖĞLE NESRİYATI:

12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havadis. 13.05: Plâkla Türk musikisi. 13.30: Muh-telef plâk neşriyatı.

AKŞAM NESRİYATI:

18.30: Dans musikisi: (Plâk). 18.50: Spor müsahabeleri: Eşref Şefik. 19.15: Dans musikisi (Plâk). 19.30: Konferans: Havacılık haftası, Hava Kurumu namına Abidin Daver. 19.55: Borsa haberleri. 20: Saat âyarı: Grenviç rasadhanesinden naklen. Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.40: Hava raporu. 20.43: Ömer Rıza Doğrul tarafından arabca söylev. 21: Saat âyarı. Orkestra. 21.30: Saz eserleri: Tanbul Refik Şemsettin ve arkadaşları. 22.10: Ajans haberleri. 22.20: Orkestra konseri: Novotniden naklen, M. Kemal Akel idaresinde. 22.50: Son haberler ve ertesi günün programı. 23: Saat âyarı.

ANKARA

1 Eylül 1938 perşembe

ÖĞLE NESRİYATI:

14.30: Karışık plâk neşriyatı. 14.50: Plâkla Türk musikisi ve halk şarkıları. 15.15: Ajans haberleri.

AKŞAM NESRİYATI:

18.30: Karışık plâk neşriyatı. 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Makbule Çakar). 20: Saat âyarı ve arabca neşriyat. 20.15: Radyofonik temsil (Gençler grupu tarafından). 21: Havacılık haftası münasebetile konuşma (Behçet Kemal Çağlar). 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 22: Ajans haberleri ve hava raporu. 22.15: Yarınki program.

Zayı: İstanbul seyrüseferinden aldığım 756 sicil numaralı şoför vesikası ile İstanbul Kocamustafapaşa nüfus memurluğundan aldığım hüviyetimi kaybettim. Yenilerini alacağımdan eskilerinin hükmü yoktur. Bu evrakı bulanlar aşağıdaki adrese getirir veya telefon ederlerse beş lira hediye edilecektir. (1139)

Taksim Talimhane Receb paşa caddesi Kapalıçarşıya No 23. Tel: 1139

Eski Türk detektifleri

(Baştarafı 9 ncü sayfa)

— İsterseniz, çocuğu çağıralım, cevabını veriyorlardı.

Onlara:

— Hay hay, dedim, fakat siz burada oturunuz, ben kızınızla gideceğim.

Yola çıkmadan önce, kız sıkıştırdım: — Öldürülen arkadaşın ile, erkek kardeşin arasında münasebet varmış! Hiç inkâra kalkma çocuğum, ben, meseleyi olduğu gibi biliyorum... Gel şunu güzellikle söyle!

Kız, birden hüngür hüngür ağlamağa başladı. Fakat gene inad ediyor, bir türlü «evet» demiyordu!

O zaman hileye baş vurdum:

— Sen, istediğin kadar bu işi saklamağa çalış. Fakat, ya kardeşinin mektublarını gösterirsem, ne yaparsın?

Artık, vaziyetin inkâra müsaide olmaya başladığı zanneden genç kız, her şeyi anlatmağa başladı. Lâkin, şu yolda bir müdafaa yapıyordu:

— Öldürülen arkadaşımın tanışıyorlar, diye kardeşimin katil olması icab etmez ya?

— Ben de öyle bir söz söylemedim, cevabını verdim. Fakat, sen anlat bakayım, öldürülen arkadaşın ile, son zamanlarda aran ne için açıldı; neye darıldınız?

— Hiç... Birbirimize gücendik işte!

— Yoo, bak, gene olmadı, gene yalan-cılığa başladın. Doğrusunu söyle de, hem kendini, hem bizi üzme.

Nihayet, kız baklayı ağzından çıkar-dı: Arkadaşı, kardeşile darılmışlar, tabii o da eski samimiyetlerini temadî ettirememiş.

Sordum:

— Neye darılmışlar? Sıkılma, haydi söyle, kardeşin onu seviyordu, değil mi?

— Evet!

— Fakat, başka talibler ortaya çıkınca araları açıldı, değil mi?

— Evet!

— Bu dargınlıktan sonra birbirlerini hiç görmediler mi?

— Bilmiyorum!

— Doğru söyle!

— Vallahi bilmiyorum!

— Arkadaşının münasebeti olan başka birisi daha var mı idi?

— Bilmiyorum!

— İyi düşün. Bak, kız nişanlanmak üzere iken, öldürülüyor. Benim anladığıma göre, katil, cinayetini kiskançlık yüzünden yapmıştır. Bu vaziyette kardeşini itham etmek lâzım! Yani, katil...

Sözümü bitirmeğe vakit kalmadı. Kız bir çığlık kopardı, bayılmıştı!

Onu ağıltmağı doktora bıraktım. Tevaze hanımın evine baskını verdim. Fakat çocuk, oranın semtine uğramamış bile! Kadın, kim aradığımızı öğrenince apıştı:

— O hayırsız iki aydır gördüğüm yok dedi.

Artık, vaziyet sarıhtı. Müddeiumumî tevkif müzekkeresini kesti. Katili, bir hafta sonra Eskişehirde yakaladılar.

Verdiği ifadede:

— Onu çok seviyordum. O akşam yolunu bekledim. Benimle evlenmesini söyledim, reddetti. Biraz da sarhoştum. Korkutmak için, şakacıktan, boğazını sıktım. Fakat bir külçe gibi yere yığılıverdi! O zaman aklım başıma geldi, amma iş işden geçmişti! Cesedini kuyuya attım, di-yordu!

Ona:

— Biz de seni, şakacıktan, kodese tıkalım, iyice akıllanırsın, cevabını verdim!

— Acaba akıllandı mı dersiniz?

— Onu bilmiyorum, amma, hâlâ içerde olduğunu biliyorum. İsterseniz, gidip sorunuz!

Sabih Alaçam

ASKERLİK BAHİSLERİ

(Baş tarafı 9 uncu sayfa)

perlerine girebildiler. Bu suretle saat 9 a kadar, dördüncü kolordu cebhesinde: 5. Kafkas fırkası Kalecik sivrisini, 11. fırka bunun batısındaki ileri mevzileri; birinci kolordu cebhesinde: 23. fırka Belentepeyi, 15. fırka Tınastepeyi ve 14. fırka Kılıçaslan gediğini zaptetmişlerdi. Yalnız düşmanın Afyonun cenubundaki mevzii ile Belentepe'nin şimal doğusundaki mühim ve Afyonu himaye eden 1310 rakımlı tepe, Çekiltepe ve 6. fırkanın taarruz ettiği Toklu sivrisi henüz mukavemet ediyorlardı.

Düşman aldığı takviye küt'alarile mukabil taarruzlarda bulundu ve Tınastepe ile Kılıçaslan gediğindeki mevzileri kısmen ele geçirdi, fakat bunlar gece hücumlarıle tekrar tarafımızdan istirdad edildiler.

Süvari kolordusu, 25/26 gecesi, düşmanın Çekiltepe ile Toklu sivrisi mevzileri arasından, ve geçilemez addedilen Ahırdağın sık ormanlığı, sarp ve dar patikalarından çok çetin bir yürüyüşle 26 ağustos sabahına karşı Sincanlı ovasında Çayhisara inmiş, Kırka - Sinanpaşa hattına batıdan taarruza başlamış ve şimale gönderilen bir bölük te demiryolunu ve telgraf hatlarını kesmiş idi.

En şimaldeki Kocaeli grupu ile en cenub batı istikametlerindeki Dinar müfrezemiz ve Menderes boyunda bulunan 3. S. fırkamızın da faaliyetleri hesaba katılırsa 26 ağustosta yalnız bölgesinde değil, Marmaradan Akdenize kadar, bütün garb cebhesinde dövüldüğü ve bu büyük savaşa her ferdin iştirak ettiği anlaşılır.

Bu suretle 26 ağustosta mevzi yarma harbinin yarısı kazanılmış demektir. Fakat yarına kadar önümüzde uzun bir gece vardı ve düşmanın Duger ile Gazlığöl arasında demiryol üzerinde sıralanmış daha epey kuvvetli (en aşağı 2,5 fırka) ihtiyatları duruyordu. Ancak Yunan cebhesi başkumandansızdı. En kıdemli Kor kumandanı sıfatile General Trikopis (I. Kor komutanı) bazı doğru görüş ve tekliflerini Yunan umumî karar-gâhı İzmirden reddediyor ve bunlara bedel icra olunamaz emirler veriyordu.

27 ağustos, savaşın ikinci günü, yeniden takviye olunan IV. ve I. korularımızın şiddetli taarruzlarıle, düşmanın bütün Afyon cenub ve cenub batı cebhesi düşman, süvari kolordumuz düşmanın gerilerini sarmış ve 2. ordum taarruzlarına devam ederek Kazıncıyanı tahkim etmişti.

13 de tahliye ettiği Afyon saat 5,5 da 8. fırkamız tarafından alınmıştı. Bu suretle 26 ve 27 ağustos büyük mevzi yarma harekeleri bitmiş ve savaş büyük bir hareket meydan muharebesi haline dökmüştü.

28 ve 29 da Türk ordularının hareket ve muharebeleri birinci ordu ile, Dumlupınarı düşmandan evvel tutmak, düşmanı demiryolundan uzaklaştırmak ve ikinci ordu ile de onun şimale Kütahya ve Eskişehir üzerine geçişini menetmek ve bilâkis şimalden ihata ederek imha etmek maksadlarını takib etmiş ve muvaffak olmuştu.

Bu harekâtın neticesinde, düşmanın yalnız 7. fırkası Dumlupınar üzerinden bunun batısındaki Hallaçlara, albay Plastiras müfrezesi biraz daha şimalde Kazantepeye ve zaten cenubda olan 1. ve 2. fırkaları, bidayette Çekiltepe ile Toklu sivrisinde tutunarak, demiryolunun cenubundaki Çorumlar Cevizce - Ağaçköy mevzilerine çekilerek kurtulabilmiş ve mütebaki 4., 5., 9., 12. ve 13. üncü fırkaları 30 ağustos 1922 günü İşören (Allıören), Çalköy, Aslahanlar ve Ağaçköy arasındaki Adatepe mntakasında ihata ve imha edilmişlerdi.

Düşman Adatepede de hemen hemen bütün sahra ve ağır topları ile arabalı bütün vasıtalarını birçok esir yaralı ile bırakmış ve bakiyyetülsüyuf ancak yaya veya at sırtında götürebildikleri ile Murad çayı ve Gediz yolile kaçabilmişlerdi.

Başkumandanlık vazifesini gören General Trikopis ile ikinci Kor kumandanı General Digenis, 13. Yunan fırkasının bir kısmile en geri kaldıklarından ve yegâne Murad çayı ric'at yolu da nihayet süvarimiz tarafından iyice kesildiğinden, Uşağa gidebilmek ümidile Murad dağına vurmuşlar ve nihayet burada 300 kadar zabıt ve 4000 neferle teslim olmuşlardı.

26 ağustosta başlayıp 30 da biten büyük savaşın pek kısa hikâyesi bundan ibarettir. Bundan sonra büyük takib ile birinci kolordunun Uşakta yaptığı muharebe ve üçüncü kolordumuzun düşmanın üçüncü kolordusunu Bursa önlerinde Kazantepeye mağlûb etmesi, Bur-sayı alması ve Kocaeli grupile birlikte Mudanyada düşmanın 11. fırkasını esir etmesi vardır. Nihayet İzmirin alınması ve düşmanın son neferinin canını kurtarmak için denizlere atılması ile harb bitmişti.

— SON —

H. Emir Erkilet

KANZUK MEYVA TUZU

En hoş ve taze meyvaların usarelerinden istihsal edilmiş tabii bir meyva tuzudur.

Emsalsiz bir fen harikası olduğundan tamamen taklid edilemez
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu — İstanbul

Nafia Vekâletinden:

Eksiltmeye konulan iş:

- 1 — Tokatta Kazovası sağ sahilinin sulanması için açılacak 0-20 Km. lik sulama kanalının hafriyat ve sınaî imalâtı keşif bedeli 551,480 lira 99 kuruştur.
- 2 — Eksiltme 26/9/938 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 10 da Nafia Vekâleti sular umum müdürlüğü su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.
- 3 — İstekliler eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, fennî şartname ve projeleri 27 lira 60 kuruş mukabilinde sular umum müdürlüğünden alabilirler.
- 4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 25,809 lira 25 kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel ellerinde bulunan bütün vesikalarla birlikte bir istida ile Vekâlete müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır. Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye iştirak edemezler.
- 5 — İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar sular umum müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Postada olan gecikmeler kabul edilmez. «3353» «5874»

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı Kayseri C.H. P.İlyönkurul Başkanlığından:

- 1 — Eksiltmeye konulan iş: Kayseride yapılacak Halkevidir Keşif bedeli 105243 liradır.
- 2 — Bu işe aid şartname ve evrakı saire şunlardır:
A — Eksiltme şartnamesi.
B — Mukavele projesi.
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi.
D — Keşif cetveli, silsileli fiat cetveli, metraj cetvelidir.
E — Proje vesair evrak.
- İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı Kayseri Parti Başkanlığında görebilirler.
- 3 — 19/8/938 tarihinden itibaren bir ay müddetle eksiltmeye konulan bu kurağın ihalesi 19/9/938 Pazartesi günü saat 11 de vilâyet parti merkezinde İlyönkurul tarafından yapılacaktır.
- 4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.
- 5 — Eksiltmeye iştirak edebilmek için şimdi 50,000 liralık iş yapmış olduğuna dair Bayındırlık Vekâletinden alınmış ehliyetname ile carî senenin ticaret odası vesikasını ibraz etmesi ve bir mühendis veya fen memuru bulundurulması şarttır.
- 6 — Muvakkat teminat miktarı 6265 liradır.
- 7 — Teklif mektubları yukarıda yazılı gün ve saatten bir saat evveline kadar Parti Başkanlığı sekreterliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektubların nihayet ihale saatinden bir saat evvel gelmiş olmaları lâzımdır. Postada vuku bulacak gecikmeler kabul edilmez. «5804»

Devlet Demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 5530 lira olan 20,000 kilo kilo pilleri için çinko levha ile 2000 metre hudut teli 19.9.1938 Pazartesi günü saat 11,30 da Haydarpaşada gar binası içindeki satınalma komisyonu tarafından kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin kanunun tayin ettiği vesaik ve 414 lira 75 kuruşluk muvakkat teminat ile teklif mektublarını muhutevi zarflarını eksiltme günü saat 10,30 a kadar komisyona vermeleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler Haydarpaşada gar binasındaki komisyon tarafından parasız olarak dağıtılmaktadır. (5908)

Nafia Vekâletinden:

Eksiltmeye konulan iş:

- 1 — Tokatta Kazovası sağ sahilinin sulanması için açılacak 20 — 55 + 930 Km. lik sulama kanalının hafriyat ve sınaî imalâtı keşif bedeli 577.059 lira 88 kuruştur.
- 2 — Eksiltme 26/9/938 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 11 de Nafia Vekâleti Sular Umum Müdürlüğü su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.
- 3 — İstekliler eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, fennî şartname ve projeleri (28) lira (90) kuruş mukabilinde Sular Umum Müdürlüğünden alabilirler.
- 4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (26 832) lira (40) kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel ellerinde bulunan bütün vesikalarla birlikte bir istida ile Vekâlete müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır. Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye iştirak edemezler.
- 5 — İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Sular Umum Müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (3351) (5872)

SİHİRLİ KUTU

Şişli Terakki Lisesi Direktörlüğünden:

- 1 — Lise ve Orta son sınıfların bütünleme ve Engel sınavlarına 1 Eylül, diğer sınıfların 7 Eylül'de başlanacaktır.
- 2 — Yeni müracaatlar çoğaldığından 10 Eylül'e kadar kayıtlarını yenilemeyen eski talebelerin yerleri mahfuz kalmıyacaktır.
- 3 — Kayıt işleri için Lise saat 10 - 16 arasında açıktır.

İ L Â N

Adapazarı icra dairesinde Attar Naci Ahmed Kazan kardeşleri konkordatosu komiseri Hakkı Armutçuoğlu tarafından.

Adapazarının Ortacami civarında attar Naci Ahmed Kazankardeşler tarafından teklif olunan konkordatoyu müzakere etmek üzere alacaklıların davetlerine sıra gelmiş ve yevmi müzakere olarak 23/9/938 tarihine müsadif cuma günü saat 14 den 16 ya kadar Adapazarı Uzunçarşıda ticaret odası salonu içtima yeri tensip kılınmış olduğundan borçlularda alacak iddiasında bulunup ilân müddetinde alacaklarını kaydeden alacaklıların yevmin, vakit ve mahalli mezkûrda bizzat veya bilvekalâ hazır bulunmaları lüzumu ilân olunur.

Son Posta

Yevmi, Siyasî, Havadis ve Halk gazetesi
Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.
İlânlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektublara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Nafia Vekâletinden:

Eksiltmeye konulan iş:

- 1 — Tokatta yapılacak Gömenek Regülâtörü ile mevcut eski köprünün yıkılarak yenisinin inşası keşif bedeli 245,868 lira 68 kuruştur.
- 2 — Eksiltme 26/9/938 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 12 de Nafia Vekâleti Sular Umum Müdürlüğü su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.
- 3 — İstekliler eksiltme şartnamesi, mukavele projesi bayındırlık işleri genel şartnamesi, fennî şartname ve projeleri 12 lira 30 kuruş mukabilinde sular umum müdürlüğünden alabilirler.
- 4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 13,543 lira 45 kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel ellerinde bulunan bütün vesikalarla birlikte bir istida ile Vekâlete müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır. Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye iştirak edemezler.
- 5 — İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar sular umum müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Postada olan gecikmeler kabul edilmez. «3352» «5873»

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

- I — İdaremizin Paşabahçe fabrikasındaki tahammür dairesinin şartname ve projesi mucibince tevsi ve Bodrumda ambar tesisi işi her ikisi birden kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.
- II — Keşif bedeli tahammür dairesinin 14374 lira 83 kuruş, Bodrumda ambar tesisi işinin 707,30 lira ki cem'an 15082 lira 13 kuruş ve muvakkat teminat 1131,15 liradır.
- III — Eksiltme 10/IX/938 tarihine rastlayan Cumartesi günü saat 11 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.
- IV — Şartname ve projeler 75 kuruş bedel mukabilinde İnhisarlar Levazım ve Mübayaat Şubesine, Ankara ve İzmir Başmüdürlüklerinden alınabilir.
- V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fennî evrak ve vesaikini ihale gününden 3 gün evveline kadar İnhisarlar İnşaat Şubesine ibraz ederek ayrıca münakasaya iştirak vesikası almaları lâzımdır.
- VI — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile V inci maddede yazılı ehliyet vesikası ve % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 10 a kadar yukarıda anılan geçen Komisyon Başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lâzımdır. «573»

İstanbul Üniversitesi A. E. P. komisyonundan:

Cinsi	Mikdarı	Muhammen fiatı	Teminat	İhale gün ve saati
Meşe odunu	200 000 Kilo	1.45 Kr.	157 Lira	5/9/938 saat 15
Gürgen	200 000 "	1.45 Kr.	157 Lira	5/9/938 saat 15.30

İstanbul Üniversite merkezi ile teşekküllerine alacak iki cins odun 5/9/938 Pazartesi günü ayrı ayrı Rektörlükte tekliflerle komisyona gelmeleri şarttır. İhale günü kanunda yazılı vesika ve teminatlarla komiyona gelmeleri şarttır. Liste hergün Rektörlükte görülür. «5611»

C İ L D

üzerinde yapılan en son tecrübelerin

Şayarı hayret
semelerini
görünüz.

TOKALON KREMİ

ile tecrübelerini
yapmak için bir
cild mütahassısı ta-
rafından 17 ilâ 72
yaşlarında
107 kadın intihap
edilmiştir.

İşte neticeleri:

Tecrübesi Yapılan	Muvaf- fakiyet
Siyah benler	17
Açık mesameler	19
Buruşukluklar	22
Gevşek cild	14
Yağlı cild	18
Kuru cild	17
	107
	100

Herhangi bir kremi kullanmaz-
dan evvel bu basit tecrübeyi
yapınız.

ları giderir ve taze, nermin ve
genç kılar. YARIN SABAH, Be-
yaz renkteki (yağsız) Tokalon
kremini sürünüz. Gayet besleyi-
ci, kuvvetlendirici ve beyazlatı-
cıdır. Siyah benleri eritir, açık
mesameleri sıkıştırır. En esmer
ve sert bir cildi beyazlatarak gü-
zelleştirir ve yumuşatır. Bilhas-
sa pudra için ideal bir esastır. 50
yaşlarındaki kadınlar, bu basit
usul sayesinde şimdi 30 yaşlarında
görünebiliyorlar. Yukarıki
resimler, cild unsuru olan Toka-
lon kremi kullanmadan ve kul-
landıktan sonraki kadınların ha-
kiki fotoğraflarıdır. Başka hiçbir
müstahzar ile kabili kıyas olma-
yan Tokalon kremi daima mü-
tehayyir neticeler verir.

Her sabah daha genç
görünmeğe çalışınız!

BU AKŞAM YATMAZDAN EV-
VEL yüzünüze pembe rengindeki
Tokalon kremi sürünüz. Terki-
binde, genç hayvanların cild hü-
ceyrelere istihsal edilen
Biocel cevheri vardır. Siz uyur-
ken cildinizi besler, buruşukluk-

ViYANA SERGİSİ

11 - 17 Eylül 1938

Teknik sergi 18 Eylülle kadar
devam eder.

Türk, Bulgar, Yugoslav ve Macar trenleri ile Alman
şimendiferleri, Tuna nehri ve Akdeniz vapurlarıyla tayyare
seferleri tarifelerinde mühim tenzilât.

Pasaport ve sergi kartlarının ibrazında vize muamelesi para-
sız yapılır. Macar transit vizesi sergi kartının ibrazında hududda
yapılır.

Fazla tafsilât ve 2 lira mukabilinde sergi kartı almak için WIENER MES-
SE A. G' Vienne VII idaresine veya mahallî mümessilleri bulunan Ga-
latasarayında NATTA seyahat acenteliğine ve Galatada rıhtım cadde-
sinde 42 No. 1 Kefeli hanında HANS WALTER FEUSTEL'e (Posta ku-
tusu 1436) veya Karaköyde Köprübaşıda WAGONS - Lits KOOK
A. şirketine müracaatları.

Türk Hava Kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

Beşinci keşide 11/ Eylül/1938 dedir.

Büyük ikramiye: 50.000 Liradır...

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle
(20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin eden bu piyangoya
iştirak etmek suretile siz de taliinizi deneyiniz...

Kışı Beklemeyiniz!

KÜRK MANTOLARINIZI

her yerden daha ucuz, daha itinalı ve aynı zamanda uzun vade ile
veresiye şimdiden alabilirsiniz.

ARJANTE TİLKİ KÜRK TİCARETHANESİ

Istanbul, Mahmudpaşa caddesi No. 137

"ALLO..."

"Evet kardeşim, doktorun
tavsiyesi üzerine hergün 3
defa dişlerimi

RADYOLİN

diş macunile fırçalamaya bağ-
ladıktan sonra diş etlerimde-
ki iltihablarla ağzımdaki fona
koku tamamen geçti. Zararlı
salyalar da durdu içim mi-
dem düzeldi, iştiham açıldı.
Dişlerim eski parlaklığını
tekrar kazandı

siz de her ye-
mekten sonra

RADYOLİN

== Kullanınız ==

Doktor A. KUTİEL

Karaköy, Topcular Cad. 43

Çok oturanlar
işleri sabit ve hare-
ketsiz olanlar daima
fena

HAZMEDERLER
Evlerinde veya işle-
rinde oturanlar uz-
viyette toplanan ze-
hir ve toksinleri ko-
laylıkla defedemezler.
Eğer alınması lâzım
olan Mazon dan
her gün bir kahve
kaşığı aldıkları tak-
tirde vücudunda rahat-
lık, ferahlık, MIDE
ve BARSAKLARI-
NI hafif ve kendile-
rini tamussihha his-
sedebilirler

MAZON
MEYVA TUZU

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci	sahife	400	kuruş
İkinci	sahife	250	"
Üçüncü	sahife	200	"
Dördüncü	sahife	100	"
İç sahifeler		60	"
Son sahife		40	"

Muayyen bir müddet zarfında
fazlaca miktarda ilan yaptıraca-
klar ayrıca tenzilâtli tarifemizden
istifade edeceklerdir. Tam, yarım
ve çeyrek sayfa ilanlar için ayrı
bir tarife derpiş edilmiştir.

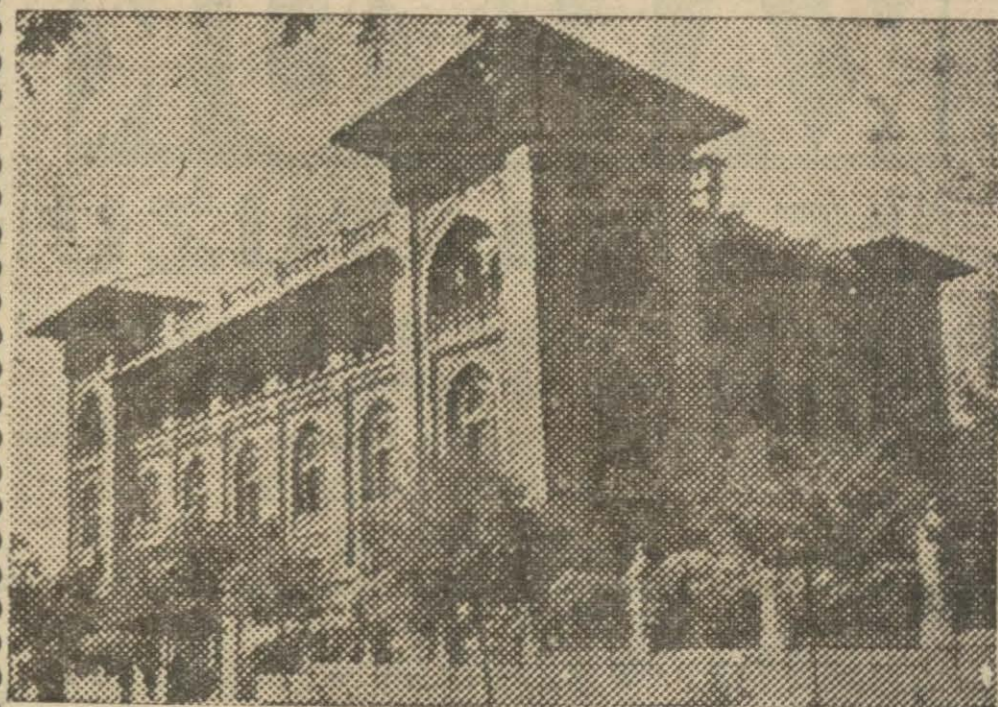
Son Posta'nın ticarî ilanlarına
aid işler için şu adrese müracaat
edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Nesriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
S. Ragıp EMEÇ
SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL

T. C. ZİRAAT BANKASI

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

PARA BİRİKTRİENLERE 28.800 Lira
İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az
50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna
göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı
düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.
Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran
tarihlerinde çekilecektir.

Şirketi Hayriyeden:

Eylevm mer'i tarifenin pazardan başka günlere aid kısmında
muharrer 4 ve 239 numaralı seferlerin 10 Eylül 938 Cumartesi akşa-
mına kadar ve pazar günlerine mahsus kısmında yazılı 581 ve 593
numaralı seferlerin 4 ve 11 Eylül 938 Pazar günleri de yapılacak
muhterem yolcularımızın malûmu olmak üzere ilân olunur.

Kız, Erkek — Gecel, Günsel

Yuca Ülkü Liseleri

Kayıd muamelesine başlanmıştır. İsteyenlere İzahname gönderilir.
(Çarşıkapı, Tiyatro Caddesi - Telefon: 20019)

Pertevniyal Lisesi Satınalma Komisyonundan:

Cinsi	Mikdarı	Tahmini bedeli	Teminatı
Ders sırası	100	12	93 lira
S. Yazı tahtası	4	9.50	

Lisemize lüzumu olan yukarıda cins ve mikdarı ile tahmin bedel ve ilk tem-
inatı yazılı eşya 12/9/938 Pazartesi günü saat 11 de İstanbul Kültür Direktörlüğü
binası içinde toplanan okul komisyonu tarafından kapalı zarfla eksiltmesi yapı-
lacaktır. Bu işe girecekler bu gibi iş yaptıklarına dair resmî daireden alınmış
vesaikle ticaret odasının 938 yılı belgesi ve teminat makbuzunu havi kapalı
zarflarla 2490 sayılı kanun ahkâmı dairesinde eksiltme saatinden bir saat evvel
komisyon başkanlığına tevdi eder.

Teminat liseler muhasebeciliği veznesine yatırılacağı, şartname, okuldan gö-
rülüp öğrenilir. «5900»

Müessesesi
Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 34

1938 senesi için

Çocuk arabalarının
Son partisi gelmiştir
BAKER Mağazalarında
Reklam fiyatına satılmaktadır.
35 Türk lirası

Bürhaniye İcra memurluğundan:
Bürhaniye Sefa otelinde iken halen İka-
metgâhi meçhul 6367 numaralı cüzdan sahi-
bi müteakid Hikmet Öğretire:
Bürhaniye Memiş M. den Hasip oğlu Hü-
seyine 776 kuruş 30/4/938 tarihli adı senede
müstenid borcunuz için icrada namınıza çı-
karılan ödeme emri İkametgâhının meçhul
olduğundan bahsile bilâ tebliğ lade edildi-
ğinden ilânen tebliğat icrasına karar veril-
miştir.

İşbu ilânın neşri tarihinden 10 gün içinde
borcunuzu ödemeniz mal beyanında bulun-
manız bir itirazınız varsa bildirmeniz tebliğ
makamına kaim olmak üzere ilân olunur.